

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. rugsėjo 20 d.
208 ir 209 posėdžiai

Stenogramos

114

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. rugsėjo 20 d.

Rytinis posėdis Nr. 208

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. rugsėjo 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Informaciniai pranešimai	8
Seimo nutarimo „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. strategijos patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-2025(3) priėmimas	8
Šio nutarimo priėmimas	11
Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2458 pateikimas	11
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4758(2) priėmimas	13
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-843(2) priėmimas	21
2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2470 pirmasis svarstymas	21
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projekto Nr. XIII-2403(2) svarstymas	23
Seimo nario J. Razmos kalba	23
Seimo nario E. Gentvilo kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	24
Seimo nario J. Oleko (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu) kalba	25
Seimo nario P. Gražulio kalba	25
Seimo nario P. Urbšio kalba	26
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-2546 pateikimas	29
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4758(2) priėmimo tęsinys	30
Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1812(2) svarstymas	30
Seimo nario E. Gentvilo kalba	30
Seimo nario P. Gražulio kalba	31
Konstitucijos 66, 74 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2850 svarstymas	32
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-2546 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (A. Nekrošius)	33
Seimo nario P. Urbšio kalba	35
Šio nutarimo priėmimas	37

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, žemės ūkio ministro G. Surplio, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, aplinkos ministro K. Navicko, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, ūkio ministro V. Sinkevičiaus, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio ir susisiekimo ministro R. Masiulio atsakymai į Seimo narių klausimus	37
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 209

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2471 pateikimas (J. Petrauskienė)	48
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui dėl nekilnojamojo turto Kaune, E. Ožeškienės g. 41, gražinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“ projekto Nr. XIIIIP-2368 pateikimas (J. Petrauskienė)	51
Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2458 pateikimo tęsinys (L. Balsys)	53
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-843(2) priėmimo tęsinys	59
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 1, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ , 35 ¹ straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2385ES ir Administracinių nusižengimų kodekso 332 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2386 pateikimas (K. Navickas)	64
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2299 pateikimas (K. Navickas)	67
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 3 ² , 4, 30, 34 ¹⁵ , 34 ¹⁹ , 34 ²⁰ straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2333ES pateikimas (K. Navickas)	69
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2409 pateikimas (V. Macevičius)	70
Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2355 pateikimas (V. Macevičius)	71
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 3, 20 straipsnių papildymo ir 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2157 pateikimas (V. Vingrienė)	72
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34 ¹ , 34 ² , 34 ⁴ , 34 ⁵ , 34 ¹⁶ , 34 ¹⁸ , 34 ¹⁹ ir 34 ²⁰ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2459 ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių ir Įstatymo 3 ir 4 priedėlių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2460 pateikimas (V. Vingrienė)	74
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34 ²³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2416 ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. IX-720 2 straipsnio ir Įstatymo 3 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2417 pateikimas (V. Vingrienė)	76
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2 ir 3 straipsnių bei Įstatymo 3 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1412 pateikimas (V. Vingrienė)	76
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. IX-720 5, 10 straipsnių pakeitimo, Įstatymo 2, 3, 6 straipsnių papildymo ir Įstatymo papildymo 8 priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2425 pateikimas (V. Vingrienė)	77
Seimo savaitės (2018-09-24–2018-09-28) – 2018 m. rugsėjo 25 d. (antradienio) ir 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	79
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-2551 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	80
Šio nutarimo priėmimas	80
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2552 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	80
Šio nutarimo priėmimas	81
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2553 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	81
Šio nutarimo priėmimas	81
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2554 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	81

Šio nutarimo priėmimas	81
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2555 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	82
Šio nutarimo priėmimas	82
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-190 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2556 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	82
Šio nutarimo priėmimas	82
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. XIII-483 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2557 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	82
Šio nutarimo priėmimas	83
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1034 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2558 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	83
Šio nutarimo priėmimas	83

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	83
Seimo Pirmininko V. Pranckiečio pareiškimas	85
Seimo nario L. Kasčiūno pareiškimas.....	85
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	86

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 208 STENOGRAMA

2018 m. rugsėjo 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, 10 valandų, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 20 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 99 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. rugsėjo 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, frakcijos vardu noriu pasiūlyti keletą projektų išbraukti ir vienu sakiniu pasakau motyvus, kodėl tai siūlau. Pirmiausia siūlau išbraukti 1-3 klausimą – Politinių partijų įstatymo pataisas, nes matome tai kaip tam tikrą politinės korupcijos atvejį, kai valdančiuosius remiančiai partijai yra atsilyginama dosniu biudžetiniu finansavimu.

Siūlau išbraukti 1-4 klausimą – Atliekų tvarkymo įstatymo pataisas, nes šio įstatymo priėmimas sukurtų neaiškią situaciją dėl jau pradėtų statyti jėgainių. Kai uždraudžiama statyti, neaišku, ką daryti tais atvejais, kai tam tikra statybos stadija jau yra pasiekta.

Toliau. Siūloma išbraukti 1-5 klausimą – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo pataisas. Tikrai nekorektiška priiminėti tokius įstatymus, kurie bandytų eliminuoti iš Vyriausiosios rinkimų komisijos bene aktyviausią jos narį, principingai pasisakantį, bandant jam sukurti trukdžius toliau būti tos komisijos nariu.

Taip pat siūlau išbraukti 1-7 klausimą – dar vienos laikinosios tyrimo komisijos sudarymo iniciatyvą. Žmonės yra pavargę nuo tų visų tuščių politikavimų, susijusių su tokių komisijų veikla. Siūlome nebevarginti žmonių tokiomis iniciatyvomis.

PIRMININKAS. Daugiau pasiūlymų nematau. Dėl darbotvarkės 1-3 klausimo išbraukimo. Jo negalime svarstyti, nes Teisės departamento išvada yra nesvarstyta komitete. (*Balsai salėje*) Tai dėl Politinių partijų įstatymo.

O dėl kitų klausimų, dėl kitų pasiūlymų turime nuspręsti balsuodami. J. Razma siūlo išbraukti darbotvarkės 1-4 klausimą – Atliekų tvarkymo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Kas pritaria J. Razmos pasiūlymui, balsuoja už, o kurie mano, kad klausimas turi likti, balsuoja prieš. (*Balsas salėje: „Jurgi, čia už tave?“*)

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 42, prieš – 45, susilaikė 22. Darbotvarkėje lieka.

Dėl darbotvarkės 1-5 klausimo – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo taip pat kviečiu balsuoti. Kas pritaria J. Razmai, balsuoja už, tie, kurie mano, kad turi likti darbotvarkėje, balsuoja prieš.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 45, prieš – 42, susilaikė 21. Darbotvarkėje lieka.

Ir darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projektas. Kurie pritaria Seimo nario J. Razmos pasiūlymui išbraukti, balsuoja už, kiti balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 49, prieš – 42, susilaikė 18. Klausimas lieka darbotvarkėje.

J. Olekas, prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš norėčiau paprašyti, kadangi jūs pastebėjote, kad 1-3 klausimo nebus rytinėje darbotvarkėje, gal būtų galima Miškų įstatymą iš vėlumos atkelti į pirmą dienos pusę, kad mes galėtume pritarti, ir tiesiog būtų trumpesnė popietinė darbotvarkė, nes iš ryto turime laiko.

PIRMININKAS. Siūlyte frakcijos vardu?

J. OLEKAS (LSDPF). Taip, frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Balsuojame. Seimo nariai, pritariantys J. Oleko pasiūlymui, balsuoja už, kiti – kitaip. Gerbiami kolegos, Seniūnų sueigoje buvo nuspręsta dėl šio klausimo apsispręsti, ar jis lieka darbotvarkėje, ar nelieka darbotvarkėje Seime, nes Seniūnų sueiga nenusprendė. (*Balsai salėje*) Buvo siūlymas išmesti, ir jis buvo svarstomas. (*Balsai salėje*)

K. Mažeika.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, išties siūlyčiau palikti darbotvarkėje tą klausimą, nes nebuvo kitų nuomonių. Supraskime, kad Seimo nariai nori tą klausimą svarstyti. Siūlau apsispręsti, kaip ir buvo pirmasis siūlymas, balsuoti, ar jis bus atkeltas į rytinę, ar bus paliktas taip, kaip yra dabar. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. G. Landsbergis. Nekalba. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, jeigu aš gerai suprantu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką, jis pritaria tokiam variantui, kad ar jį paliekame dabar antroje dienos pusėje, ar keliame... Aš siūlau kelti į priekį, balsuoti, kad mes jį perkeltume į pirmą dienos pusę.

PIRMININKAS. Grįžtame prie to balsavimo, kurį buvau paskelbęs. Kas pritaria J. Oleko pasiūlymui atkelti klausimą į rytinę darbotvarkę, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 110 Seimo narių, balsavo lygiai: už – 55, prieš – 34, susilaikė 21.

Balsuojame dar kartą. Kurie palaiko J. Oleko pasiūlymą, balsuoja už, tie, kurie mano, kad klausimas turi likti ten, kur buvo, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 56, prieš – 33, susilaikė 22. Klausimas perkeliamas į rytinę darbotvarkę. Ar galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dabar kaip taikos balandis – darbotvarkės klausimas. Leiskite visų mūsų vardu pasveikinti L. Staniuvienę jos išskirtinio gimtadienio proga. (*Plojimai*)

10.10 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ tokį pranešimą – „Dėl frakcijos seniūno pavaduotojo pakeitimo“. „Pranešame, kad 2018 m. rugsėjo 20 d. posėdyje Seimo frakcija „Tvarka ir teisingumas“ nutarė frakcijos narį A. Dumbravą, vietoj šiuo metu pavaduotojo pareigas einančio K. Bartkevičiaus, paskirti frakcijos seniūno pavaduotoju.“

10.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. strategijos patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2025(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. strategijos patvirtinimo“ projektas. Pranešėja – Seimo narė G. Skaistė. Priėmimas.

Pastrapsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

2 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė. Galime pritarti 2 straipsniui.

Taip pat dėl 45-to yra Seimo nario T. Tomilino pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pasiūlymas buvo redakcinio pobūdžio. Komitetas...

PIRMININKAS. Įjungsime T. Tomilino mikrofoną ir jis pristatys savo pasiūlymą. Tada tarsimės, ar svarstome.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia turbūt kalbama apie techninę pataisą dėl to, kad mes turime suderinti su kitais teisės aktais Demografijos strategiją. Aš siūlau pritarti ir nėra čia apie ką diskutuoti. Kalbama apie motinystės atostogų terminų naudojimą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi pastaba buvo techninio pobūdžio – pervadinti motinystės (tėvystės) pašalpa į vaiko priežiūros išmoka, tai komitetas apsvarstė ir šiandien pritarė.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu šiai pataisai? Ačiū, pritarta.

Taip pat yra Seimo nario R. J. Dagio pasiūlymas. Prašom pakomentuoti lentelę.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Komitetas, kiek žinau, šiam pasiūlymui yra pritaręs. Tai priėmė, nes buvo nelogiška vieta, kad 2027 metais bus niekuo nepaaiškinamas gimstamumo bumas. Be jokių priešasčių per trejus metus mes visus rodiklius... kaip tik tada turėtume ir proveržį padaryti. Ten buvo koregavimo klaida, kad tai turi būti... Vis dėlto tai yra tolygus procesas, taip greitai neatsiranda, išipareigojimai turėtų būti išdėstyti tolygiai. Todėl komitetas pritaria. Aš tik tai ir pakartoju.

PIRMININKAS. Seimas bendru sutarimu gali pritarti, kad pasiūlymas būtų svarstomas? Ačiū, pritarta. Komiteto nuomonė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi iš tikrųjų logika pritaria, kad turėtų būti nuosekliai didinamas gimstamumas, tai komitetas svarstė ir šiam pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ačiū pranešėjai. Motyvai dėl viso. (*Balsai salėje*) Motyvai už – Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš siūlau pritarti šiam projektui, kuris kilo gerosios Lietuvos praktikos būdu, tai reiškia – šiuokšlių dėžės principu. Visos ministerijos ir institucijos, kurios buvo paprašytos ką nors pasiūlyti, pasiūlė, ir taip, kaip į šiuokšlių dėžę, sugulė krūva pasiūlymų, kurie atrodo aktualūs toms ministerijoms, bet jie nėra strategija ir nėra strategiškai. Šiuokšlių dėžėje rasite ir mano grįžimo įstatymą, kurį buvau pasiūlęs valdantiesiems. Aišku, valdantieji negali jo priimti, nes jį pasiūlė opozicijos narys. Tas įstatymas yra toje pačioje šiuokšlių dėžėje. Negaliu balsuoti prieš savo įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – Seimo narė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš norėčiau atkreipti dėmesį į negerą tendenciją, kai dokumentai rašomi dėl to, kad būtų parašyti. Gal kam nors ir ramiau, gal kam nors lengviau širdyje, kad štai parašėme dar vieną demografinę strategiją, tuoj visi pradėsime laimingai gyventi, neišvykti iš Lietuvos ir gimdyti daugiau vaikų. Esame matę daug panašių dokumentų, kurie guli stalčiuose ir neturi realaus postūmio dalykams pradėti vykti greičiau arba efektyviau.

Man asmeniškai atrodo, kad tikrai per mažas dėmesys praktinėms priemonėms, kurios lengvintų šeimų gyvenimą, kad padėtų kuo greičiau sugrįžti po motinystės atostogų į darbo rinką, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros dalykai tikrai neaptarti tinkamai ir šiandien mes vis dar matome, kad moterys vis dar moka kur kas didesnę ekonominę kainą negu vyrai, kai yra toks šiandienis reglamentavimas. Todėl investicija į lyčių lygybę tikrai turėtų būti didesnė, negu mes matome šiuose dokumentuose.

Aš manau, pritardami tokiems dokumentams mes gal apskritai diskredituojame strategijų pačią koncepciją. Siūlyčiau pagalvoti (pati susilaikysiu), kad ateityje tie dokumentai būtų bent jau su praktinių priemonių rinkiniu, kuris būtų aptartas ir diskutuotas.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš vis dėlto norėčiau pasveikinti šį dokumentą. Pirmą kartą turime strategiją, kuri bando reaguoti į tai, kas yra skaudžiausia, ypač atkreipiamas dėmesys į lietuvių sugrąžinimą. Vienintelis dalykas, ko norėčiau palinkėti, – kad ta strategija virstų konkrečiais darbais su struktūromis, pinigais, kaip yra Izraelyje, kitose šalyse, kuriose šimtai žmonių kiekvieną dieną dirba pritraukdami savo piliečius atgal į savo tėvynę. Tiesiog norėčiau, kad tai taptų kūnu, ne tik žodžiais. O šiaip labai sveikinu ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aišku, keistai atrodo, kai konservatoriai kalba ir už, ir prieš, o valstiečiai sėdi, tyli ir, matyt, šypsosi sau į ūsą galvodami, kad čia, žiūrėkite, visi žmonės taip ir

mato tą situaciją. Deja, žmonės mato ir tai, kad mes labai akivaizdžiai painiojame akademinį ir politinį žanrus. Šis dokumentas yra akademinio pobūdžio, jis iš esmės nieko nekeičia. Vyriausybės niekas nestabdo jau dabar teikti labai konkrečius praktinius sprendimus, kurie pakeistų ir demografinę situaciją, keistų gimstamumą, keistų mirtingumą, paragintų žmones grįžti čia, atgal į Lietuvą, ir kurti savo ateitį čia, Lietuvoje. Deja, mes užsiimame akademiniais dokumentais, kurie iš esmės nieko čia šiandien nepakeis. Lieka tik susilaikyti ir palinkėti Vyriausybei kuo greičiau imtis labai konkrečių priemonių, kurios duotų labai konkrečių rezultatų. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys L. Kasčiūnas, Tėvynės sąjunga.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų su šiokiu tokiu avansu, be jokios abejonės, pasisakau už šią strategiją. Sutinku su argumentais, kad kol kas mes neturime konkrečių priemonių plano. Tikimės, kad jis irgi atsiras. Bet pagarba rengėjams už tam tikro labai tikslaus mūsų demografinio poveikslo atskleidimą. Aš tai vertinu kaip gerą tolesnės diskusijos ir tolesnių veiksmų plano platformą.

Kas dar labai svarbu? Aš demografinę politiką vertinčiau kaip politiką, dėl kurios mes galime visi kartu sutarti ir ieškoti bendrų strateginių sprendimų. Tai būtų, man atrodo, gera proveržio sritis, kur galėtume ją rasti.

Dar viena turbūt esminė sąlyga ir prašymas, kad tuomet, kai opozicija irgi siūlys savo įstatymų projektus pagal šią strategiją, tai būtų vertinama irgi būtent tokiu būdu, kad ieškotume gerų sprendimų, o ne žiūrėtume pagal tai, kas ką siūlo. Aš labai tikiuosi, kad šiuo atveju mes galėsime rasti tam tikrus sprendimus, todėl siūlau šiandien pabalsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, aš, kaip ir prieš tai kalbėję, tikrai nepasisakau prieš, bet noriu kai kuriuos argumentus tikrai išdėstyti. Jeigu šią nutarimą perskaitys migrantai – tie, kurie išvažiavę į Airiją, į Norvegiją ir kitur, aišku, jie nesupras, kad tai yra dokumentas, kurio pagrindu ir dėl ko jie turėtų grįžti. Paprastai grįžimas yra susijęs su gyvenimo sąlygomis, su galimybe užsidirbti, dirbti ir t. t. Aš manau, tas procesas yra prasidėjęs ir galų gale emigrantai, kurie išvažiavę į kitas šalis, pamatė, kad ne taip lengva ten užsidirbti tą duoną, galų gale neaiški politinė padėtis. Tai šia prasme iš tikro reemigracija bus tokia.

Bet dar vieną noriu pabrėžti dalyką, kad iš Rytų Europos Sąjungos narių tikrai dviejose buvo neigiama emigracija, t. y. Slovakijoje ir Čekijoje. Visos kitos šalys iš esmės prarado labai daug savo žmonių. Tai, kad iš Čekijos ir Slovakijos neišvažiavo daug žmonių arba labai nedaug išvažiavo, lyginant su kitomis šalimis, tai rezultatas buvo, be abejo, Vyriausybės politikos ir tų investicijų, kurios buvo pakviestos iš Vakarų, konkrečiai iš Vokietijos. Manau, šitas nutarimas yra iš tikro pozityvaus pobūdžio kalbėjimas, bet didelės įtakos grįžimui jis nepadarys, matyt, nereikėtų to tikėtis. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys B. Markauskas.

B. MARKAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš tik noriu priminti, kad šios strategijos iniciatoriai yra praėjusios kadencijos Seimas. Tikrai džiaugiuosi, kad šios kadencijos Seimas tą darbą tęsia ir jį užbaigs. Ir netgi daugelis tų, kurie pasisakė prieš šią strategiją, iš tikrųjų pritarė, kad tokia strategija yra reikalinga. Tik visi sutinkame, kad dėl strategijos reikalingas konkretus priemonių planas, kuris tą strategiją įgyvendintų. Šiuo atveju noriu pažadėti kaip Migracijos komisijos pirmininkas, kad Migracijos komisija tikrai prisidės prie to, kad priemonių planas emigracijai mažinti tikrai bus konkretus. Tikrai kviečiu šiai strategijai pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai prieš – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šis klausimas pradėtas dar anksčiau, buvo dėtos tam tikros viltys, kad mes turėsime tam tikrą strategiją. Bet žodis „strategija“ tai nėra rinkinys visko, nes dabar galima būtų atsakyti – ką jūs darysite norėdami spręsti šitas problemas? – kad darysime viską. Čia nėra strategija. Turi būti aiškios kryptys, išryškintos kryptys ir tam turi būti skirti konkretūs pinigai, į ką mes investuosime. Jeigu iš visos šios strategijos viską mėgintume įgyvendinti, to padaryti neįmanoma, nes reikėtų beveik pusantrą karto didesnio biudžeto, negu mes turime. Ar čia strategija?

Dabar ar jinai pakankamai ambicinga? Aš kalbėsiu apie demografiją, apie gimstamumo kryptį. Anuomet, kai 2002 metais buvome duobėj gimstamumo, Seimas priėmė ambicingą motinystės (tėvystės) dvejų metų programą. Vienus metus leidome, mokėjome pinigus iš „Sodros“ tam, kad galėtų auginti vaikus. Tas davė rezultatą. Paskui dar praplėtėme tas galimybes ir iš gimstamumo rodiklio – 1,2 mes išaugome iki 1,7 per 12 metų. Dabar mes užprogramavome pagal mūsų strategiją, kad mes 2030 metais toliau tęsime išmirimą. 1,9 tai yra išmirimo skaičius. Tai yra beveik vienintelis skaičius šioje strategijoje, ką mes turime padaryti. 1,9 tai yra tolesnis išmirimas.

Ką mes čia su ta strategija pasakysime, jeigu mes patys netikime, ką reikia padaryti? Tą, beje, ministras komiteto posėdyje pasakė, sako, nė vienai šaliai nepavyksta gimstamumo problemos spręsti ir mums nepavyks. Dėl tų motyvų aš tikrai, matydamas pozityvą tos visos dalies, susilaukysiu. Nemanau, kad ją reikėtų ateityje tobulinti, išbraukti tai, ko nereikia, ir sukonzentruoti pinigus į tai, ko reikia.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, dokumentai pristatyti, argumentai išsakyti, kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 77, prieš – 3, susilaikė 24. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2025) priimtas. (*Gongas*)

10.26 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2458 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Miškų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2458. V. Vingrienė. Prašau. (*Šurmulyš salėje*)

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš norėčiau paprašyti pertraukos iki kito posėdžio. Mes turime pasitikslinti pozicijas ir taip pat yra visuomenės atstovų, norinčių atvažiuoti ir palaikyti šitą klausimą. Taigi siūlau balsuoti... pertraukos...

PIRMININKAS. Kieno vardu prašote pertraukos?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, taip pat žiūriu, kad dingo klausiančiųjų ir pasikančiųjų sąrašas. Norėtusi, kad būtų atkurta, kaip ir buvo prieš tai, iš ryto. Pasikeitė. Perkėlus klausimą į rytinę darbotvarkę, eiliškumas pasislinko.

PIRMININKAS. Sutinku.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Norėtusi, kad išliktų.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų pertrauka, balsuoja už, kiti – kitaip. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 52, prieš – 38, susilaikė 7. Trečdalis yra. Pertrauka iki kito posėdžio. Replika po balsavimo. P. Saudargas. Replika po balsavimo. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Iš tiesų stebint tai, kas vyko Labanore, kai ministrui paskelbus apie tai, kad mėnesį laiko bus stabdomi kirtimai, yra duomenų, kad kirtimai dar labiau suintensyvėjo, kad dar nukirskime, dar daugiau tų pušų nukirskime. Panašu, kad šiandien daroma taip pat, kad dar nukelkime tą klausimą, kad per tą laiką dar daugiau medžių nupjautume, ar ne?

PIRMININKAS. J. Razma, replika po balsavimo.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gaila dėl tokio sprendimo ir dėl tokios valstiečių ir žaliųjų pozicijos, nors partijos pavadinime yra žodis „žalieji“. Bet jeigu jau nukėlėme, aš norėčiau, kad aiškiai fiksuotume, Pirmininke, kad tas klausimas popietinėje darbotvarkėje yra 15 valandą, o ne nugrūstas į patį galą, kai visuomenės atstovams sudėtinga tą stebėti. Man atrodo, jūsų frakcija taip nori maskuoti savo poziciją, nukeldama kuo toliau. Mano siūlymas, fiksuokime, kad nukeltas klausimas yra 15 valandą.

PIRMININKAS. K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, visai neseniai priėmiau austrų delegaciją, vokiečių delegaciją ir visados jie klausdavo, kai pasakydavau, kad pas mus valdantieji yra valstiečiai ir žalieji, jie nesuprasdavo tos samplaikos „valstiečiai žalieji“, dažniausiai valstiečiai būna ne žalieji. Patvirtinote.

Pasirodo, užsieniečiai nesupranta, aš irgi nesuprantu, kuo jūs žali esate?

PIRMININKAS. K. Mažeika, prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, iš tiesų jūs bijote kažko. Darbotvarkėje klausimas buvo po pietų. Visuomenė, norėdama žinoti savo didvyrius, planuoja atvažiuoti į posėdžių salę ar stebėti iš balkono, kaip vyksta šito klausimo svarstymas. Jūs norite jį atkelti ir galų gale neleisti matyti, kas vyksta. Galbūt iš tikrųjų visuomenė nori žinoti savo didvyrius ir dalyvauti procese. Tai ko jūs bijote? O kitas dalykas, jeigu bijote dėl Labanoro girios, jeigu nematėte viešojoje erdvėje, aktyvistas A. Gaidamavičius šiandien yra paskirtas ministro patarėju ir konsultuoja visais klausimais. Viskas yra derinama, darbai vyksta, miškas nekertamas, ko jūs labiausiai bijote. Kolegos, siūlau dirbti pagal darbotvarkę.

PIRMININKAS. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, po susitikimų pas Seimo Pirmininką, gražiai organizuotų frakcijos seniūnų, ir po pažadų, kad mes galime konstruktyviai dirbti, dėl įtraukimo į šios dienos darbotvarkę tikrai esu dėkingas. Bet tai, kas yra padaryta dabar, kad bandoma visomis priemonėmis neleisti pateikti šio įstatymo, aš dar kartą sakau, kad vyksta pagal buvusį blogąjį scenarijų, kai nenorima, kad normalus įstatymo projektas būtų pateiktas Seimo nario, o kažkas nori nuplagijuoti ir pateikti prieš tai savo įstatymo projektą. Mes tokių atvejų iš tikrųjų ne kartą turėjome.

Aš labai prašau, Pirmininke, kad bent jau popietinėje darbotvarkėje mes galėtume nuo pat pradžių šitą įstatymą pateikti ir nelaukti, kol kas nors parengs panašų įstatymą, tik kito autoriaus, kad galėtume priimti, po to laukti.

PIRMININKAS. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, jeigu jau yra žaidžiama, tai žaiskime iki galo. Aš frakcijos vardu siūlau daryti kiekvieno rytinio posėdžio darbotvarkės klausimo pertrauką iki kito posėdžio. Pietus padarysime po pusės valandos, o tada galėsime svarstyti miškus iš karto.

PIRMININKAS. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, neapgaudinėkime vieni kitų. Čia yra pateikimo stadija, apie kokius svarstymus mes čia kalbame? Visi, kas nori ir domisi šitais klausimais, galės dalyvauti komiteto posėdyje. Mes tikrai neprašome Pirmininko skubos ar ypatingos skubos. Pats laikas po dvejų metų žinoti, kaip vyksta įstatymo pateikimo, svarstymo ir priėmimo procedūra. Į priėmimą ir svarstymą dažniausiai ateina suinteresuoti žmonės. Tikrai mes nieko nesiruošiamo slėpti. Apie tai kalba visa Lietuva. Dabar nubalsuojame, kad šitą klausimą svarstome iš ryto. Pats komiteto pirmininkas balsuoja, kad svarstytume iš ryto. Praeina minutė, balsuoja nukelti į vakarinį posėdį. Žmonės mato tokius dalykus, čia yra problema. Turbūt savo didvyrius tauta jau išsirinko.

PIRMININKAS. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Aš tik norėjau atsakyti į gerbiamojo J. Oleko abejones ar baimes, kad kažkas nuplagijuos ir pateiks įstatymo projektą. Tikrai taip nebus, palaikysime gerbiamojo L. Balsio. Bet mes iš tikrųjų norime, kad visuomenė, kuri tikrai pageidauja palaikyti šitą miškų kirtimo stabdymo aspektą, spėtų atvažiuoti, nes dabar tikrai nespėtų atvažiuoti ir palaikyti. Juo labiau prižadu, kad tikrai palaikysiu.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti alternatyviai. Vienas pasiūlymas buvo 15 valandą, kitas – K. Mažeikos pasiūlymas buvo tuo laiku, kaip buvo įrašyta, t. y. 17 val. 40 min., arba atitinkamai... Kas nori, kad būtų pateikiama 15 valandą, prašau balsuoti už. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmas klausimas popietiniame posėdyje. Kada popietinis posėdis prasidės, tai čia Seimas dabar apsispręs. Pirmu klausimu popietiniame posėdyje turi būti Miškų įstatymas, taip? (*Balsai salėje*) Ne 15 valandą, nes popietinis posėdis prasidės po pusės valandos. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Nežinau, kas jums neaišku, Andriau Kubiliau, 15 valandą prasideda popietinis posėdis, patvirtinome tokią darbotvarkę. Dabar alternatyviai ir balsuokime.

Kas palaiko, tie, kurie palaiko svarstymą 15 valandą, balsuoja už (alternatyviai balsuojame), tie, kurie mano, kad 17 val. 40 min. arba, kai ateis, galėsime keisti tą darbotvarkės laiką, balsuoja prieš. Maloniai prašau.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 63, prieš – 38. Pateikiama bus 15 valandą.

10.36 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4758(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4758(2). P. Nevulis. P. Nevulį jau pakviečiau į tribūną. (*Balsai salėje*)

P. NEVULIS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, pristatau Aplinkos apsaugos komiteto išvadą, ji buvo svarstyta vakar. Išvada tokia: pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pastraipsniui ir yra Seimo nario K. Mažeikos pasiūlymas. Pateiks Seimo narys K. Mažeika. K. Mažeika pristatys savo pasiūlymą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kad įjungėte. Gerbiami kolegos, išties mano pasiūlymas yra labai paprastas. Siūloma, kiek buvo prieš tai ginčų dėl gyvenamosios teritorijos apibrėžimo, pasirodo, tokio apibrėžimo nebuvo įstatyme, todėl reikėjo patikslinti formuluotę, kad 2 straipsnyje atsirastų būtent šis apibrėžimas. Taigi tiesiog papildome įstatymo projektą apibrėžimu, kas yra gyvenamoji teritorija. To turbūt labiausiai trūko šiame įstatymo projekte. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Balsuojame, ar yra 29 palaikantys, kad būtų svarstoma pataisa.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 82. Pataisa svarstoma. Komiteto nuomonė.

P. NEVULIS (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Neišgirdau. Komiteto nuomonė?

P. NEVULIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė pritarti.

PIRMININKAS. Pritarti. Motyvai už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Iš tiesų noriu paaiškinti kolegoms, ir komitetas pritarė bendru sutarimu šiai pataisai. Net jeigu mes diskutuosime vėliau dėl projekto, kaip iš esmės paveiks šis įstatymo projektas Kaune ir Vilniuje numatytas atliekų deginimo gamyklas, ką toliau daryti, kokių toliau veiksmų turėtų imtis Vyriausybė ir t. t., kalbant apie šią pataisą, iš tikrųjų ja išsprendžiama tam tikra dilema, nesusipratimas. Įstatymas tiesiog nubrėžia ribą, kad arčiau kaip 20 kilometrų nuo gyvenamosios teritorijos negalima statyti tokių atliekų deginimo jėgainių. Buvo kilusi diskusija, o kas yra ta gyvenamoji teritorija? Buvo nuogastavimų, kad tokiu atveju Lietuvoje apskritai nėra tokio žemės ploto, nėra tokios vietos fiziškai, teoriškai net, kad būtų galima pastatyti ateityje vieną ar kitą jėgainę.

Šiuo atveju tikrai pritariu mūsų komiteto pirmininko pataisai, kuri eliminuoja tam tikrą įstatyminių vakuumą ir paaiškina, kas yra gyvenamoji teritorija, – taip apibrėžiama, kur galima statyti tokias jėgaines, kur jų negalima statyti. Aš tikrai siūlyčiau be didelių diskusijų dėl esmės šiai pataisai pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes vis tiek turime būti atviri sau ir pasakyti, kad ar gyvenamosios teritorijos, ar gyvenvietės, ar dar kažko panašaus, tokio 20 kilometrų nutolusio lopinėlio nėra Lietuvoje, tai įmanoma tik kažkur toli jūroje. Jeigu jau mes nusprendžiame priimti tokį įstatymą, tai turime būti labai atviri sau ir pasakyti, kad toks dalykas turėtų būti taikomas visoje Lietuvoje, ir apie tai kalbėti. Bet jeigu apgaudinėjame save ir nustatome 20, 15, 30 ar 50 kilometrų, mes iš tikrųjų meluojame patys sau.

Šio įstatymo mintis yra sustabdyti bet kokią jau Lietuvoje įgyvendinamą projektą ir sustabdyti bet kokius ateityje planuojamus projektus visoje Lietuvoje, meluojant gyventojams, kad štai mes bandome apsaugoti vieną ar kitą teritoriją. Tai yra visų Lietuvoje įgyvendinamų projektų stabdymas. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Kadangi esame pakviesti balsuoti skirtingai, tai balsuodami turime apsispręsti, ar pritariame pataisai, ar ne. Tie, kurie pritaria komiteto nuomonei ir pasiūlymui, pataisai, balsuoja už, kurie nepritaria – kitaip.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 81, prieš – 4, susilaikė 15. Pasiūlymui pritarta.

Tokiu būdu šis pasiūlymas tampa 1 straipsniu ir toliau turi būti pakeista straipsnių numeracija. Dėl kito straipsnio, arba 2 straipsnio, yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas (Petrai Nevuli!) pritarė.

P. NEVULIS (LVŽSF). Taip, pritaria kitam Teisės departamento...

PIRMININKAS. Pagal K. Mažeikos pataisą yra pritarta.

Toliau yra Seimo narės G. Skaistės pasiūlymas. Prašau pristatyti.

P. NEVULIS (LVŽSF). G. Skaistės...

PIRMININKAS. Ne, ne, dar nekomentuokite, tegul G. Skaistė pristato.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano nuomone, šis įstatymas, uždraudžiantis statyti atliekų deginimo gamyklas būtent tokiu atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, gimė dėl premjero nenoro turėti tokį objektą šalia savo namų. Vienintelis rezultatas, kurio aš iš šio įstatymo realiai tikiuosi, kad Vilniuje nebus statoma atliekų deginimo gamykla, o vilniečių šiukšlės bus deginamos Kaune. Tai tiesiog siūlau daiktus vadinti tikraisiais vardais ir nustatyti, kad nuo Ministro Pirmininko namų negalima 20 kilometrų atstumu statyti tokių objektų.

Jeigu kalbėtume apie papildomą apsaugą, kurios reikia valstybės vadovams, aš kiekvieną rytą važiuoju į Seimą, mane pralenkia Seimo Pirmininko automobilis su švyturėliais, aš mielai pasitraukiu į šoną, nes, manau, valstybės vadovams reikalinga papildoma apsauga ir jiems turbūt neverta stovėti spūstyse su kitais žmonėmis. Manau, kad ir Ministras Pirmininkas turbūt nusipelnė neturėti tokio objekto šalia savo namų. Tai tiesiog siūlau pritari. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė... Atsiprašau, ar turime 29 pritariančius? Prašau balsuoti. 35 balsavo už. Pataisa svarstoma. Ir komiteto nuomonė.

P. NEVULIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari, nes pasiūlymas, mes manome, neetiškas.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – Seimo narys A. Sysas. Už pasiūlymą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Nesuprantu, kodėl pasiūlymas neetiškas? Juk dažnai įstatyme minimas Ministras Pirmininkas. Neminima pavardė, nes ministrų pirmininkų jau daug buvo Lietuvoje ir namų daugiau yra. Aš manau, kad yra nuskriausti Seimo pirmininkai, nes apskritai mūsų įstatymuose daugiau minime ministrus pirmininkus negu Seimo narius.

Bet kodėl aš pasisakau už? Nes čia kilo diskusija, ar J. Oleko sodybėlė, kuri bus už 19 kilometrų, bus laikoma kaip gyvenamoji vieta, ar tik kaip vasarnamis. Jeigu mes apibrėžiame premjero gyvenamąją vietą, tai yra labai tiksli, nes premjerų gyvenamųjų vietų yra labai nedaug. Tada mes galėsime visą Lietuvą pažymėti žiogeliais ir galėsime matyti, kur galėtume planuoti pastatyti kokią elektrinę. Todėl aš pritariu.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju G. Skaistei už gerą humoro jausmą. Tikrai smagu jį turėti, bet svarstome 400 mln. eurų klausimą. Aš lygiai taip pat apeliuoju į valdančiąją daugumą – sveiko, blaivaus proto apsisprendžiant dėl viso įstatymo projekto. Mes, opozicija, kiek siūlome, kiek apeliuojame, iš tikrųjų jūs kol kas nelabai girdėjote tikrąją argumentaciją, kiek tai kainuotų šaliai, kokių pasekmių turėtų Lietuvos investiciniam klimatui, kaip atrodytų valstybė kaip verslo darytojas. Aš labai kviečiu, pats iš opozicijos balsuodamas prieš šį sprendimą, kuris galbūt su humoro jausmu yra, išklausti ir kitus argumentus, kai aš kalbėsiu apie kitus straipsnius, nes ten tikrai bus argumentuota diskusija.

PIRMININKAS. Balsuojame. Nuomonės išsiskyrė. Tie, kurie pritaria G. Skaistės pasiūlymui, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 29, prieš – 54, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarta – prie premjero namų teritorija nebus apribota.

Ar galime pritarti visam 2 straipsniui pagal naują numeravimą bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Prašau. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 75, prieš – 11, susilaikė 17. 2 straipsnis patvirtintas, pritarta.

3 straipsnis pagal naują numeravimą. 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Pritarė komitetas.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė pavadinimą kitaip.

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Taip, čia tik dėl formuluotės.

PIRMININKAS. Kita Teisės departamento pastaba dėl 1 dalies. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Komitetas šiam pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė ir komiteto redakciją perskaitykite. Šis įstatymas...

P. NEVULIS (*LVŽSF*). „Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

PIRMININKAS. Ar abu punktus perskaitėte, 1 ir 2 punktus?

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Ar galime pritarti šiam Teisės departamento suredaguotam pasiūlymui? Galime. Ačiū.

Kitas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

P. NEVULIS (*LVŽSF*). ...komitetas pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu. Toliau, trečias pasiūlymas taip pat Teisės departamento. Ir jam komitetas?..

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė. Ketvirtas taip pat Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas?..

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Komitetas siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Nepritarė. Ir su tokiais pritarimais galime pritarti naujam 3 straipsniui. Balsuojame. Gerai, balsuojame dėl viso 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Atsiprašome, dar yra norinčių kalbėti dėl motyvų. Užsirašė Seimo narys S. Gentvilas. Motyvai už. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, čia yra esminis įstatymo pakeitimas. Apie ką ten kalbama? Ar šis įstatymas galioja perspektyviai, ar įstatymas galioja retrospektyviai? Tai yra ar įstatymas galioja... Kaip Teisės departamentas sako, įstatymas negali galioti projektams, kurie jau yra pradėti. Komitetas, devyniems balsavus prieš vieną, aš vienintelis buvau prieš, atmetė šitą ir pasakė, kad įstatymas galios ir tiems projektams, kurie yra pradėti. Taigi, gerbiami kolegos, labai labai kviečiu jus iš esmės kalbėti apie ateities projektus, nes jūs suveliate visą teisėkūros sistemą. Įstatymai Lietuvoje gali galioti tik į ateitį, o ne į praeitį, todėl labai kviečiu pritarti Teisės departamento pasiūlymui atmeti komiteto išvadą. Dabar komiteto pasiūlymas iš esmės toks, kad įstatymas galioja ir pradėtiems projektams. Aš siūlau pritarti Teisės departamento pasiūlymui, kad įstatymas gali galioti tik ateities projektams, ne pradėtiems projektams.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų paskutinė dalis šio įstatymo tikrai nėra tinkama – dėl jau pradėtų projektų. Mes motyvuojame, kad Vyriausybė spręstų atsižvelgdama tik į visuomenės sveikatos interesus. Tai iš karto galime pasakyti, kad visuomenė dėl sveikatos interesų visada pasakys, kad geriau nebūtų tų įrenginių. Bet aš manau, kad visuomenės sveikatos interesus mes turime užtikrinti numatydami, kad turi būti reikiami filtrai, kad būtų minimali tarša ir taip toliau. Bet lyg ir mes nieko nepasakome, lyg ir būtų nusispjauti į jau panaudotus, sakykim, Vilniaus jėgainės statybai keliasdešimt milijonų europinės paramos. Tokių dalykų mes visai nevertiname.

PIRMININKAS. Gerbiamasis Seimo narys, mes kalbame apie 3 straipsnį. Motyvai dėl 3 straipsnio įsigaliojimo.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, prašau tęsti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ten ir yra dėl tų projektų, kurie jau pradėti. Atkreipsiu dėmesį, kad Vyriausybė šiam projektui nepritarė.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl 3 straipsnio. Kas pritariate suredaguotam straipsniui... (*Balsai salėje*)

P. NEVULIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Straipsnis – įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas. Komiteto nuomonė buvo ten ir komitetas nepritarė, ir mes tam nepritarėme. (*Balsai salėje*) Teisės departamento... (*Balsai salėje*) Paskutiniam pasiūlymui mes jau nepritarėme, dabar balsuojame su neprirtu paskutiniu pasiūlymu dėl 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Kas neaišku? (*Balsai salėje*) Formuluoju iš naujo, kad būtų aiškiau. Kas už tai, kad priimtume visą 3 straipsnį su tais pasiūlymais, kuriems ir pritarėme, ir nepritarėme. Pasiūlymams buvo... (*Triukšmas, balsai salėje*) Gerai, Seimas nepritarė paskutiniam pasiūlymui, taip? (*Triukšmas, balsai salėje*) Tai yra Teisės departamento pasiūlymas.

P. Saudargas, prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Man atrodo, visiems čia sėdintiems yra aišku, kad buvo dėl Teisės departamento siūlymo pasakyti motyvai. Simonas kalbėjo už, Jurgis kalbėjo lyg ir prieš ir dėl to mes nebalsavome. Mes norėtume balsuoti dėl komiteto nepritarimo ar pritarimo, nes komitetas tam siūlymui nepritarė. Taip, buvo Teisės departamento siūlymas, komitetas jam nepritarė ir dabar prašyčiau balsuoti dėl komiteto ir pritari komiteto nepritarimui ar nepritari. Nežinau, kaip dar galima, visi man pritaria, visi supranta vienodai.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, Teisės departamentas neturi įstatymų leidimo iniciatyvos. Dėl Teisės departamento pasiūlymo apsisprendžia komitetas. Komitetas apsisprendė nepritari. Motyvai buvo sakomi dėl viso 3 straipsnio ir dėl 3 straipsnio mes turime dabar balsuoti su pirmaisiais pasiūlymais. Ar supratote? Balsuojame dėl 3 straipsnio.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 59, prieš – 23, susilaikė 18. 3 straipsnis priimtas.

Replikos po balsavimo ar ko jūs norite? P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš norėčiau dabar tiksliai žinoti, mes pritarėme 3 straipsniui su komiteto išvada? Taip, pritarėme komiteto išvadai, kad nepritartume Teisės departamento išvadai? Teisingai visi supratome? Ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, iš tiesų, jeigu priimsime šį įstatymo projektą su šia pataisa, kuri neatsižvelgia į Teisės departamento išvadą, mes būsim priversti kreiptis į Prezidentę kaip konstitucinį garantą vetuoti šį įstatymą, nes yra Teisės departamento labai aiški išvada. Nevetavus Prezidentei, kreiptis į Konstitucinį Teismą, nes tokie sprendimai negali būti pritaikomi jau įgyvendinamiems projektams ir negali galioti atgaline data.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, dar dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš norėčiau, kad mes visi kažkaip pagaliau išsiaiškintume, kas čia dabar žadama nubalsuoti. Vyriausybė labai aiškiai pasakė, kad ji nepritaria tokiam įstatymo projektui, ir labai aiškiai pasakė, dėl kokių motyvų, nes, jos įsitikinimu, toks priimtas įstatymas sukels... Aš bandau pacituoti, kad sprendimai dėl planuojamos ūkinės veiklos dėl Vilniaus ir Kauno atliekų deginimo įrenginių jau yra priimti, sutartys dėl statybos darbų pasirašytos, todėl priėmus įstatymą atsiras prieštaravimų dėl teisinio reguliavimo vykdant prisiimtus įsipareigojimus dėl suplanuotų Vilniaus ir Kauno atliekų deginimo jėgainių projektų įgyvendinimo. Tai yra Vyriausybės nuomonė. Seimas, atrodo, žada į tą nuomonę visiškai neatsižvelgti. S. Gentvilas aiškiai įvardino, kad tai gali kainuoti valstybei iki 400 mln. eurų.

Aš noriu pasakyti, kad yra Statuto 158 straipsnio 5 dalis, kuri labai aiškiai sako: „Jeigu įstatymo projekto priėmimo metu, balsuojant dėl mokesčių įstatymo projekto straipsnių arba kitų įstatymų straipsnių, kurie reglamentuoja mokesčius arba dėl kurių gali labai pasikeisti valstybės pajamos (matyt, ir išlaidos), Vyriausybės narys, Vyriausybės įgaliotas asmuo pareikalauja, daroma įstatymo priėmimo pertrauka iki artimiausios Seimo posėdžių dienos.“

Aš nematau Vyriausybės atstovų, niekas negina Vyriausybės pozicijos, išskyrus bent jau dalį opozicijos. Aš noriu, kad dabar būtų labai aiškiai atsakyta, kas prisiima iš valdančiosios daugumos – K. Mažeika ar Seimo Pirmininkas, ar R. Karbauskis – asmeninę atsakomybę už galimai patiriamus valstybės nuostolius iki 400 mln. eurų sumos, kad po to, kai reikės atlikti parlamentinį tyrimą dėl tokių nuostolių, mes aiškiai žinotume, ką kviestis į komisiją.

PIRMININKAS. V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, mes čia turime tokių didelių projektų, šimtamilijoninių, statytojų, didelių projektų mylėtojų. Aš tik noriu priminti tiems, kas gąsdina čia Konstitucija ir panašiai, – Konstitucija gamyklų negina.

Priminsiu tris projektus, dėl kurių Seimas pakeitė nuomonę, ir ačiū Dievui. Tai yra LEO LT, kur taip pat gąsdino, ir ponas A. Kubilius palaikė iš pradžių, po to persigalvojo, po to sumokėjo 400 mln. litų. Tai yra Visagino atominė elektrinė. Konstitucijai niekas neprieštaravo, nors įstatymais buvo įtvirtinti šitie projektai, prastumti lobistų ir projektų mylėtojų. Tai šiuo atveju aš siūlau eiti toliau, leisti mums, Seimui, formuoti politiką ir priimti drąsius sprendimus, nes, tiesą sakant, žalos gali būti dar daugiau.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ką mes bandome dabar išspręsti? Aš gal perskaitysiu visą tekstą, už kurį mes balsavome, kad būtų aišku, už ką yra balsuojama. Nebereikia tų diskusijų, kurios niekur neveda. Tas tekstas būtų toks. (*Balsai salėje*)

A. Butkevičius dėl vedimo tvarkos.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš irgi norėčiau truputį Seimo nariams paaiškinti, kieno jūs šiuo metu atstovaujate interesams.

Noriu pasakyti, kad 2013 metų pradžioje Kauno ir Vilniaus mieste buvo įsigalėjusi privačių monopolinių grupuočių veikla. Po to mes aiškiai pasakėme, kad eliminuosime tas privačias monopolines grupes, kurios užsiima šilumos gamyba ir pardavimu, nes kainos buvo išaugusios, na, galima pasakyti, palyginti su dabartinėmis kainomis, iki 40–50 %. Kada sužinojo, kad mes jas eliminuosime ir valstybė perims šilumos ūkio valdymą, tos suinteresuotos grupės beveik ketverius metus rašė įvairiausius raštus, darė įvairiausius spaudimus, kad mes tų dviejų projektų nepradėtume įgyvendinti Lietuvoje. Noriu aiškiai pasakyti, kad mes atlaikėme tą spaudimą, suvaldėme tą riziką ir kaina sumažėjo per trejus metus 40–45 % šilumos energijos, kuri buvo parduodama Vilniaus ir Kauno mieste.

Jūs turite suprasti, kad šiuo metu biokuro kaina didėja. Iš atliekų pagaminta šiluma yra produktyvesnė 20 %, ir buvo numatyta, kad kaina Vilniaus mieste mažės dar 20 %. Kitokių alternatyvų nėra, kaip Vilniaus miesto gyventojams sumažinti kainas.

Dėl aplinkosauginių dalykų. Mielieji, atrodo, kai kurie kaip iš gilumos kaimo, baigę keturias klases. Kiekvieno projekto yra vertinami aplinkosauginiai dalykai. 200 vietų kiaulidę kiaulėms galima statyti be derinimų, o katilinių projektai apginti Europos Komisijoje. Tokie projektai yra Kopenhagoje, Stokholme, Helsinkyje ir kituose Europos miestų centruose. Kokį mes rodome išprusimą, išmintį? Mes tiesiog...

PIRMININKAS. Čia tikrai ne dėl vedimo tvarkos.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Aš turėjau informuoti, nes A. Kubilius pasakė...

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, perskaitau nuosekliai, ką žadėjau, – tekstą, už kurį jau balsavome. 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas, 1 dalis: „Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.“ 2 dalis: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius aktus.“ Ir 3 dalis: „Sprendimus dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtų atliekų deginimo įrenginių projektų tolesnio įgyvendinimo Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima atsižvelgdama į visuomenės sveikatos interesus.“ Visi supratote tekstą, už kurį balsavome?

Motyvai dėl viso. (*Balsai salėje*) Motyvai už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų šiek tiek nurimo aistros, norėčiau dar labiau jas nuraminti dėl šio įstatymo konstitucingumo. Nustokime gąsdinti vieni kitus dėl šio įstatymo antikonstitucingumo dėl to, kad įstatymas atgal negalioja. Žinoma, nė vienas įstatymas

atgal negalioja ir šitas įstatymas lygiai taip pat nesiūlo galioti atgal, nes nekvestionuoja šių projektų pradėjimo fakto. Taip, mes nustatome 20 kilometrų atstumą ir dėl to, matydami, kad Lietuvoje yra pradėti du projektai, siūlome Vyriausybei apsispręsti dėl tolesnio jų likimo. Variantų yra įvairių, ir Vyriausybė tegul suskaičiuoja, kas labiausiai ekonomiškai Lietuvai apsimoka, ir svarsto tuos variantus.

Dabar iš esmės. Gerbiami žalieji, taigi jūsų prioritetas yra žalia Lietuva, jūsų prioritetas yra atliekų rūšiavimas, perdirbimas, žiedinė ekonomika. Kur šitie principai? Visoje Europoje, visame pasaulyje žinoma, kad atliekų deginimas yra paskutinė galimybė susitvarkyti su atliekomis, kai jau niekaip kitaip nesusitvarkome. Ką jūs darote dėl MBA gamyklų, dėl mechaninio biologinio apdorojimo, neveikiančių, blogai veikiančių gamyklų, kodėl jūs ten neinvestuojate, nekviečiate direktorių ant kilimo ir nesiaiškinate, kodėl tos gamyklos veikia ne taip, kaip turėtų veikti, kodėl buvo žadama, kad jos išrūšiuos atliekas, o jos neišrūšiuoja, kompostuoja tas atliekas kiemuose, suriša ir pastato, nes jų niekam nereikia. Štai kokios Lietuvoje yra perdirbamos atliekos. Jų niekam nereikia ir galų gale teks visas sudeginti. Štai šitą kiemą pirmiausia reikia išsikuopti, o tada kalbėti apie gamyklas.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama pozicija, valdantieji gali daug ką padaryti su savo dauguma, jūs galėjote šitą įstatymą priimti pirmą mėnesį, kai pradėjote savo kadencijos pradžią. Šiandien jūs nukėlėte įstatymo įsigaliojimą iki sausio 1 dienos. Dar daugiau statybų įvyks (jūsų balsais jis dar pavėlintas dviem mėnesiais nuo lapkričio mėnesio), dar didesni nuostoliai. Gerbiamas Vytautas Bakai, jeigu šitas projektas yra korupcinis, visų pirma jo smaigalyje turėtų būti A. Butkevičius, pradėjęs šituos projektus. Prašau jūsų neapeliuoti į opoziciją ar dar ką nors, į valstybinę įmonę, kuri pradėjusi... O aš pasakymu, kad čia yra korupcinis projektas, stipriai abejočiau. Aš manau, šitoks žaidimas su tokiomis žarijomis, kurios galima sukels 400 mln. nuostolį, ir tie skaičiai yra iš jūsų pačios Vyriausybės neigiamos išvados dėl šio projekto, turėtų jus sugluminti, nes kitą kartą, kai ateisite į biudžeto svarstymą ir sakysite: keliame mokesčius, aš sakysiu – jūs keliate mokesčius tam, kad kompensuotumėte už neįvykusias statybas. Kitą kartą, kai jūsų savivaldybių merai nuo sausio 1 dienos sakys: aplinkos taršos mokesčiai už kiekvieną pridutą toną į sąvartyną bus apmokestintas 25 eurai, ir jūs sakysite – ne, apmokestiname, ir neturės alternatyvos, kur padėti, jūs būsite kalti, nes jūs sustabdysite šitas statybas. Jūs būsite kalti, kad Lietuvoje sustos investicijos, nes valstybė parodo, kad pati nemoka įgyvendinti investicijų projektų. Investicinė aplinka prastės, nes bus matyti, kad Vyriausybė gali bet kada nusigręžti vidury kadencijos. Manau, tai yra absoliučiai nesąmoningas projektas, kurį pristatė N. Puteikis. Vien pasižiūrėjus į aiškinamąjį raštą matyti, kad be jokios argumentacijos padaryta. Vyriausybė pateikė labai argumentuotą išvadą atmesti šitą projektą. Aš siūlyčiau laikytis Vyriausybės, pasitikėti ja ir nepritari šitam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį į išsakytus gąsdinimus dėl to, kokius nuostolius patirsime nestatydami šitų jėgainių. Bet atkreipkime dėmesį į tai, kokių nuostolių patirsime jas pastatę, kai neužteks atliekų deginimui, kai bus pradėtos vežti atliekos iš kitų Europos Sąjungos šalių, kas greičiausiai ir buvo projektuojama, numatyta, įtraukta į tų vadinamųjų jėgainių verslo planus. Manysčiau, kad tuos nuostolius tada padengtume mes visi.

Kitas dalykas – dėl žiedinės ekonomikos. Jeigu mes skatiname tokiu būdu atliekų deginimą kaip žemiausią atliekų tvarkymo hierarchijos pakopą, tai automatiškai stabdome aukštesnius atliekų tvarkymo būdus, t. y. pirminį rūšiavimą, taip pat perdirbimą. Apie tai ir kalba šiandieną Europos Komisija, išsakydama kritiką dėl perteklinių deginimo jėgainių pajėgumų. Mes tikrai nepasieksime ambicingų perdirbimo tikslų. Šiuo metu, be abejo, nėra suinteresuotumo rūšiuoti, mes viską tiesiog kreipiame deginti dėl to, kad užtektų žaliavos deginti.

Kitas dalykas. Europinė parama Vilniaus kogeneracinei jėgainei buvo suteikta ne atliekoms deginti, o kogeneracijai. Kogeneracijai žaliava yra ne tik atliekos. Atliekos yra kaip vienas iš sprendimo būdų, t. y. kaip viena iš žaliavų, deginant galbūt kitas žaliavas. Todėl mes tikrai neturime

koncentruotis į atliekų deginimą, o kaip tik suteikti galimybę tas pačias atliekas perdirbti į sertifikuotą kietąjį atgautąjį kurą, kuris gali būti produktu, o ne deginti atliekas, kurios užteršia aplinką.

Kas be ko, dar deginant atliekas Europos Komisija reikalauja...

PIRMININKAS. Laikas!

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). ...deginimo mokesčio. Tas mokestis, kurį įskaičiavusios pačios kogeneracinės jėgainės, bus padengtas...

PIRMININKAS. Laikas!

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). ...gyventojų sąskaita. Ir ne tik Vilniaus ir Kauno, bet ir kitų Lietuvos miestų, kurie tikrai negaus jokio privalumo iš šitų sumažėjusių šildymo kaštų. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirma, mes kalbame apie valstybinius projektus, ne „Maximos“, ne dar kažkieno, o kalbame apie valstybinius projektus, dėl kurių galbūt yra suinteresuoti privatūs veikėjai, kad tie valstybiniai projektai neįvyktų. Čia, gerbiamas Bakai, jums klausimas tyrimui. Kokie čia privatūs interesai yra suinteresuoti, kad tokie projektai Lietuvoje nebūtų įgyvendinti?

Antras momentas. Mes kalbame apie kelis šimtus milijonų valstybinių investicijų. Valstybinių investicijų, kurių mes galime netekti, ir nuostoliai gali būti dar didesni.

Trečias dalykas. Šie projektai, apie kuriuos mes kalbame, turėtų sumažinti šilumos kainas gyventojams maždaug 20 %. Tai yra gyventojams reali nauda, kurios mes neteksime, jeigu bus priimti tokie sprendimai.

Ketvirtas dalykas, kuris, man atrodo, čia yra bene svarbiausias. Gerbiami įstatymų leidėjai, mes turime laikytis Konstitucijos. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą pažymėjo, kad nustatyti esmines ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, galima tik įstatymu. Šiuo įstatymu mes deleguojame sprendimus Vyriausybei. Todėl čia yra galimas Konstitucijos pažeidimas.

Kitas dalykas – *lex retro non agit*. Taigi teisės aktas neturi atgalinio veikimo galios. Čia šiuo įstatymu mes priimame atgalinį veikimą. Atgalinis veikimas ir išimtis daromi tik tada, kai baudžiamojoje ar administracinėje teisėje panaikinamas veikos baudžiamumas ar sušvelninama atsakomybė. Čia nieko bendro su tuo neturi. Todėl jeigu bus priimtas šis sprendimas, pirmas žingsnis bus kreiptis į Lietuvos Respublikos Prezidentę, kaip į konstitucinį garantą, vetuoti. Jeigu toks sprendimas nebus padarytas – nebus vetuota, mes kreipsimės į Konstitucinį Teismą, kad toks šios valdančiosios daugumos ir Seimo sprendimas būtų įvertintas Konstitucijos požiūriu.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ramiai, pone Majauskai, mes žinome, kokios interesų grupės stovi už šito projekto. Pasakysiu taip: už šito projekto stovi (ir pone Butkevičiaus) mažiausiai trys stambios interesų grupės. Aš praeitą savaitę kreipiausi į Valstybės saugumo departamentą prašydamas pateikti išsamią informaciją apie interesų grupes ir už jų stovinčius vairuotojus. NSGK tą klausimą svarstys artimiausiu metu, aš tuo neabejoju.

Šita diskusija, kuri šiandien čia vyksta, ypač tų, kurie labai nori statyti tas gamyklas, parodo du dalykus, kad jūs net nesuprantate, už ką jūs balsuojate, jūs nesuprantate, nei A. Butkevičius, nei jūs, kokios interesų grupės už to stovi, kuo tai yra naudinga vienai ar kitai, nes jos konkuruoja tarpusavyje, įvairiai, gana aktyviai.

Antras dalykas. Tai, kad jaunas ponas, galbūt būsimas Klaipėdos meras, kalba apie tai, jog bus naudojami valstybiniai pinigai ir čia smūgis bus biudžetui, irgi netiesa. Tai yra Europos Sąjungos pinigai ir tik dalis yra valstybės.

Dabar mano klausimas yra toks. Aišku, tos mažiausiai trys interesų grupės savo interesus žino – uždirbti kuo didesnę pelną, joms pasakei – pastatyk gamyklą, jos ją pastatys, pasakei – tris pastatyk, pastatys tris. Bet koks valstybės interesas? Ar jūs galite man pasakyti, koks yra valstybės interesas ne penkerių metų perspektyvoje, o penkiasdešimties metų perspektyvoje, koks bus šitų projektų tarnavimo ciklas, kokią vertę jie sukurs valstybei arba žalą?

Aš noriu pasakyti, kadangi mes, Seimas, nesame išsiaiškinę, kokių interesų mes siekiame, mano tikslas ir aš kviečiu kolegas vis dėlto atstovauti valstybės viešajam interesui...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (LVŽSF). ...tai šiandien turime pasirinkimą: ar balsuojame už tai, kad Lietuva taps šiek tiek žalesnė, švaresnė, ar už tai, kad mes eisime tuo keliu, kad gyvensime užterštoje aplinkoje.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Iš tiesų labai keista, kai opozicijoje šalia sėdintys kolegos vienas kalba už, kitas – prieš ir abiejų argumentai atrodo labai teisingi. Tik vienas kalba tai, ką užregistravo, kalba apie žmonių interesus, nes jis yra toje apygardoje rinktas žmogus ir yra jo pataisos, o visi kiti kalba turbūt kitais argumentais, kurie yra daugiau mažiau apskaičiuoti ir taip toliau. Man iš tikrųjų keista.

Kitas klausimas, kiek interesų grupių stovi už tų trijų interesantų, kurie lyg ir dabar jau yra pradėję tas statybas.

Išties neatsakytų klausimų yra begalė, investicijos yra padarytos ir daromos, ir kokios pasekmės, turbūt sunku atsakyti bet kuriam iš mūsų. Mes šiuo sprendimu iš principo tikrai spjauname į Konstitucinio Teismo praktiką. Taip pat manau, kad iš tikrųjų esamas projektas Vyriausybę pastatytų į kampa, nes jų pačių išvada yra vienokia, o dabar turėtų keisti sprendimus, lyg mes įpareigojame juos daryti tam tikrus pokyčius, t. y. stabdyti projektus, kompensuoti nuostolius ir taip toliau.

Iš tikrųjų, manau, Vyriausybė ir dabar turi pakankamai įrankių, pakankamai ekspertų gali pasisamdyti ir tuos projektus įvertinti. Išties ne ta viena čia mums manipuliuoti žmonių jausmais, emocijomis ir kaip nors kitaip bandyti pelnyti rinkėjų balsus. Iš tikrųjų, kolegos, kviečiu pasitelkti blaivų ir sveiką protą.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, man visas šitas ginčas dėl šio įstatymo, dėl atliekų deginimo įmonių primena ginčą, kai praeitoje kadencijoje susirinko Seimas ir stabdė saulės baterijų statybą. Sustabdė projektus.

Žinoma, turėjome nemažą dalį žmonių, kurie buvo pradėję projektus ir gavę leidimus, todėl nebuvo galimybės stabdyti. Bet tai buvo milžiniškas korupcinis projektas, paruoštas konservatorių, kai jų draugai gavo teisę ir pasirašė sutartį 12 metų, kad iš jų bus superkama saulės energija, t. y. dar litais apytiksliai už 1 litą 60 centų. Tai, be abejonės, visi mes, visi elektros vartotojai, turėjome mokėti pinigus. Aš sveikinu dėl šio žingsnio. Žinoma, būtų buvę geriau, kad mes būtume sustabdę anksčiau ir tos statybos nebūtų įsibėgėjusios, bet geriau mažesnis nuostolis negu didesnis.

Antras dalykas, prisiminkime „Fortumą“. „Fortumas“ veža šiukšles iš Alytaus, iš Vilniaus, iš Lazdijų, iš visur. Iš kur šitos įmonės veš atliekas? Nežinau, nes „Fortumui“ jau Klaipėdos rajone trūksta. Dar viena detalė. Atsiminkite, tai yra privatus kapitalas, kitaip nei Estijoje. Jeigu atvežė atliekas Estijoje, tau deginimo įmonė pagal kaloringumą sumoka, o čia, Lietuvoje, kuo daugiau atveži atliekų, tau dar primoka. Aš jums pailiuosiu pavyzdžiu: atvažiuotumėte į kuro kolonėlę užsipilti kuro ir ne jūs mokėtumėte, o jums dar primokėtų. Kur mes einame, kokia mūsų sistema? Yra korupcinė sistema ir valdančioji dauguma, ačiū Dievui, galbūt per vėlai...

PIRMININKAS. Laikas.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...bet pastebėjo šią problemą, ir reikia ją spręsti. Todėl aš pasisakau už ir visi balsuokite už šį projektą

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kurie vis dėlto dar nepraradote pagarbos Konstitucijai ir kurie nepasiduodate slaptoms korupcinėms užmačioms, aš kviečiu dabar balsuojant nesiregistruoti ir taip mėginti blokuoti šio projekto priėmimą. Jau buvo atkreiptas dėmesys į jo antikonstitucinį pobūdį. Taip, dėl jo įsigaliojimo atgaline data, labai aiškios antikonstitucinės nuostatos.

Kodėl aš jį vadinu korupciniu? Jis palieka labai didelę neapibrėžtą teisę Vyriausybei spręsti vienaip ar kitaip dėl pradėtų projektų. Ir čia galima labai didelė įtaka jau V. Bako minėtų interesų grupių. Štai mes paliekame Vyriausybei teisę spręsti, remiantis abstrakčiais visuomenės sveikatos reikalais. Tai kaip Vyriausybė, gal pažiūrėjusi į lubas, pasakys, žinote, Kauno jėgainei tie sveikatos

dalykai mažiau juntami, Vilniui gal daugiau, ten uždarome, čia paliekame. Įstatymuose neturi būti tokių abstrakčių, nepamatuojamų dalykų, kurie atrištų rankas spręsti vienaip ar kitaip pagal galimas įtakas dėl šimtamilijoninės apimties projektų. Jeigu ponas V. Bakas žada atlikti tyrimą dėl interesų grupių, aš labai sveikinu, nes jūs tada turėsite tyrinėti tų interesų grupių poveikius, tarp jų ir savo, S. Skvernelio Vyriausybei, nes ji dabar tęsia A. Butkevičiaus Vyriausybės pradėtus jėgainių projektus. Bet jūs patyrinėkite ir kokios interesų grupės gali norėti stabdyti tuos projektus, kur būtų dedamos tos atliekos, jeigu jėgainės būtų sustabdytos. Taigi irgi neatmeskite, kad čia yra interesų grupių.

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, tikrai pritariu J. Razmai, kviečiu gerbti Konstituciją ir atlikti savo konstitucinę pareigą – išreikšti nuomonę balsuojant.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 46, prieš – 4, susilaikė 13. Kiti konstitucinės pareigos neatliko, balsavimas atidedamas.

P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Man iš tiesų labai gaila, kad Seimas – tai ta vieta, kur turėtų būti užduodama politika Lietuvoje, šiandien nepriėmė sprendimo labai svarbiu valstybei klausimu, t. y. ką mes darysime su savo atliekomis, kurios kaupiasi, kurios kaupiasi gamyklų kiemuose ir t. t. Seimas šiandien galėjo nubrėžti aiškią kryptį, duoti Vyriausybei įrankį į rankas, tačiau to nepadarė. Aš tikiu, kad dar iki vakaro mes turėsime tą daugumą, kuri galės priimti šiuo klausimu aiškų sprendimą.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Gerbiamas kolega Pauliau, aš noriu jums tik parodyti į balsavimo rezultatus. Jūs atsisukite į savo kolegas, jūs jiems pasakykite. Galbūt greitai surinkite frakcijos pasitarimą ir gal pakeisite nuomonę, nes pažiūrėkite, kaip elgiasi jūsų frakcija.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mes labai atsiliename nuo darbotvarkės laiko.

11.26 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-843(2) (priėmimas)

Kviečiu svarstyti priėmimo stadijoje darbotvarkės 1-5 klausimą – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-843(2). Pranešėjas – Seimo narys P. Urbšys.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pirmininke, prašome pusės valandos pertraukos šiuo klausimu. Nespėjo su mokslininkų išvadomis susipažinti visa frakcija.

PIRMININKAS. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už žodį. Aš labai prašyčiau išgirsti, ką gerbiamas A. Kubilius sakė praeitos diskusijos metu. Norėtusi turėti Vyriausybės vadovą čia, jo išvada yra neigiama dėl šio projekto, ir autoritetingo balso. Ką girdžiu iš gerbiamos Valstiečių frakcijos, kad ne visi pritaria šitam projektui. Tai norėtusi arba Aplinkos ministerijos, ar paties Vyriausybės vadovo, kad būtų išreikšta abejonė šituo įstatymu, ir gal būtų visai kitas rezultatas.

PIRMININKAS. Kalbame apie Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo pataisą. Dėl pusės valandos pertraukos apsispręsime balsuodami. G. Burokienės pasiūlymas buvo pusės valandos pertrauka. Kas už šį pasiūlymą, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 58, prieš – 19, susilaikė 11. Pusės valandos pertrauka.

11.28 val.

2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470 (pirmasis svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470.

Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas. S. Jakeliūnas į tribūną. Pranešėjas – J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo Audito komiteto pasiūlymą, kuriam pritarė komitetas. Balsavimo rezultatai: 9 – už, 1 – prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kviečiu K. Mažeiką pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą, ar komitetas pritaria.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas pritarė šiam klausimui.

PIRMININKAS. Ačiū. Audito komiteto išvada – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Komitetas svarstė, iš esmės projektui pritarė, tačiau pasiūlė patikslinti formuluotę, kad būtų aiškiai apibrėžtos Vyriausybės papildomo skolinimosi galimybių ribos, ir pateikė šį pasiūlymą Biudžeto ir finansų komitetui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ekonomikos komiteto išvada – R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, kolegos, svarstomu klausimu priimtas sprendimas pasiūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Europos reikalų komiteto išvada – G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Europos reikalų komitetas įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaimo reikalų komiteto pirmininkas A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas svarstė šį projektą ir balsavo: 9 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kultūros komiteto išvada – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kultūros komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas V. Bakas. Nematau. Gal gali pavaduotoja R. Juknevičienė? Rasa Juknevičienė, gal galite pateikti komiteto išvadą?

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada – A. Sysas. Algirdai Sysai, malonėkite į tribūną paskelbti komiteto išvadą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Sveikatos reikalų komitetas – A. Kubilienė. (*Balsai salėje: „Perskaitykite jūs.“*) Sveikatos reikalų komiteto sprendimas – pritarti 2018 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui. Pasiūlymų nėra. Už balsavo 9, visi vienbalsiai.

Švietimo ir mokslo komitetas – E. Jovaiša. Kviečiu.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsienio reikalų komiteto pirmininkas J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Užsienio reikalų komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pateikti kviečiu V. Bukauską.

V. BUKAUSKAS (MSNG). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir Žmogaus teisių komiteto pirmininkas S. Jovaiša. Atsiprašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Žmogaus teisių komitetas svarstė ir pritarė projektui be pastabų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Antrasis svarstymas – rugsėjo 25 dieną.

11.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII-2403(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII-2403. Pranešėja – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas 19 dieną apsvarstė Teisės departamento pastabas ir į jas visas atsižvelgė iš esmės, ir kartu apsvarstė Seimo narių pasiūlymus, kurių buvo gauta. Taip pat pritarė komiteto patobulintam variantui. Rezultatas: 6 – už, prieš – 2 ir 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvauja Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, kad mus visus turėjo pasiekti signalai iš višumenės, kad visiems jau yra atsibodę tie mūsų politikavimai prisidengus kažkokiais neva reikšmingais tyrimais. Žmonės nori matyti, kad mes čia susikoncentruotume į tas realias problemas, kurios svarbios kiekvienam žmogui. Deja, matau dar vieną valdančiųjų mėginimą jau prieš visai priartėjusius trejus rinkimus susikurti tam tikrą terpę per neva parlamentinį tyrimą pigiai politikuoti, tikintis, kad tai kažkiek pagelbės taisant pašlijusį valstiečių ir žaliųjų reitingą. Aš manau, kad tos iliuzijos neišsipildys. Dar yra galimybė tiesiog mums pasielgti išmintingai ir nepritarti tos naujos komisijos kūrimui.

Aš galiu suprasti, kad Seimo nariams gali būti likę tam tikrų klausimų po Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto tyrimo. Be abejo, paprastai jų lieka, iki galo viskas neišsiaiškinama, bet jeigu čia mes nuoširdžiai rūpintumės, kad būtų atsakoma į tuos kai kuriuos dar kilusius klausimus, būtume turėję paprastą sprendimą pavesti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui dar kažką papildomai pasiaiškinti. Kodėl kuriama nauja komisija, kurios nariai nebus dorai susipažinę su komitete atliktu tyrimu, nebus susipažinę su ten sukaupta medžiaga, bet, matyt, bus parinkti tokie, kurie politikuos taip, kaip reikia dėl valdančiųjų politinio sumanymo.

Gaila, kad taip išsigimsta svarbus parlamentinis demokratijos, parlamentinės kontrolės instrumentas – laikinųjų tyrimų... sukūrimo galimybė, kai išties tos komisijos turėtų atsirasti, kai iškyla kažkokių labai reikšmingų faktų, kuriuos iširti, įvertinti, matome, kažkokia kita valstybės institucija dėl tam tikrų aplinkybių negali ar nenori imtis. Tokiais atvejais, taip, galėtų būti Seimo tyrimo komisijos, kurios tuos svarbius dalykus aiškintųsi. Šiuo atveju tyrimo iniciatyvoje nėra išvardijami kokie nors reikšmingi faktai, yra kalbama apie galimus abstrakčius, netinkamus politikų ir verslo grupių ryšius, įtakas. Čia, be abejo, galima įsivaizduoti ką nori, ir jeigu paklaustumė atskirų Seimo narių, turbūt tie įsivaizdavimai būtų skirtingi. Štai toks komisijų inicijavimas iš principo yra ydingas. Aš neabejoju, kad jeigu priimant šį nutarimo projektą būtų einama iki galo ir... neabejoju, kad rasis kreipimasis į Konstitucinį Teismą, tai esu tikras, kad Konstitucinis Teismas pasakys, kad toks komisijos kūrimas prieštarauja Konstitucijai.

Belieka man vis dėlto mėginti apeliuoti į sveiko proto dar nepraradusius valdančiuosius, kad jūsų pačių labai reikėtų išties rinktis kitą kelią einant į tuos artėjančius rinkimus, nes šis kelias per tuščią politikavimą tikrai jums neatneš jokios sėkmės. Jau matote, kaip tas pirminis primityvus sumanymas tirti krizinį laikotarpį atsisuka prieš dalį pačių valdančiųjų Seimo narių, buvusių premjerų, ir dėl sumanymo kaip nors čia prigriebti opoziciją patiems teks muštis į krūtinę ir aiškintis, kodėl nebuvo reaguojama, kai buvo aiškių perspėjimų apie artėjančią krizę.

Tai ir šiuo atveju, jeigu dar bandysite ką nors aiškintis apie įvairių grupuočių įtakas ir bus kokia nors medžiaga papildomai pateikta, žiūrėkite, kad vėl netektų aiškintis dėl išlendančių pačių valdančiųjų pavardžių. Žodžiu, kviečiu neužsiimti tuščiais reikalais, o koncentruotis į rimtus darbus.

PIRMININKAS. Kviečiu diskutuoti Seimo narį K. Masiulį. Nėra. Kviečiu E. Gentvilą frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Skeptiškai žiūrėjau ir praėjusį rudenį, rugsėjo mėnesį, kai buvo sudaroma komisija dėl galimai neteisėtos įtakos politiniams procesams, politiniams veikėjams, politinėms partijoms, tačiau tada mes, Liberalų sąjūdžio frakcija, balsavome už. Mes supratome, kad nori išanalizuoti liberalų veiklą. Mes nutarėme tam nesipriešinti. Gerai, balsuojame, tirkite. Matėme pasekmes, galima iš to daryti išvadas, kad jokių juridinių pasekmių nėra, yra reputacijos dėmės ar purvo *kiaulviedriai* užpilti ant Liberalų sąjūdžio, primelavus, remiantis neteisėtais duomenimis. Bet svarbiausias tikslas pasiektas – apie politinius oponentus, apie opozicinę partiją ir frakciją ar kai kuriuos jos narius pasakyta daug netiesos, pabandyta suskaldyti partiją, pasakant, kad vieni rinko informaciją apie kitus ir taip toliau. Tokios pamokos mane verčia ir dabar stovėti tribūnoje ir galvoti apie tai, ko siekiama dabar. Na, ne visus dar apipylėme purvu. Ne visus dar ištyrėme ir ne apie visus pasakėme. Beje, pakeliui nematau pono V. Bako, aš neturiu priekaištų ponui V. Bakui, kai jis tyrė ir padarė išvadas praėjusio parlamentinio tyrimo metu.

Bet dabar jūs darote tą patį. Kaip sakoma apie futbolą, tave penkis kartus apgavo apgaulingu judesiu, bet ateina laikas, kai nebeapgausi. Gynėjas supranta, kad tu bandai apgauti. Jūs bandote dar apgauti, tie, kurie inicijuojate, aš noriu atskleisti tuos jūsų kėslus. Bet pradėsiu nuo to. Gal padorumas reikalautų pirmiausia atskleisti ir apie save informacijos parlamentinio tyrimo būdu, kitu būdu, kalbu apie Agrokoncerną ir kitus dalykus, kurie visuomenėje buvo plačiai nuskambėję. Padorumo, matyt, pritrūko ir to nedaroma. Nereikėtų vaidinti teisuolių, kurie save laiko vieninteliais teisingais, šventaisiais, o kitus netikėliais. P. Gražulis tam įvardinti turi gražų, nuolat budintį žodį – nebūkite fariziejai.

Trečias. Tyrimo klausimai, kurie yra suformuluoti keturi, vėl abstraktūs, leidžiantys tirti bet ką, ir akivaizdu, kad vėl tas tyrimas taps selektyvus. Ir Prezidentė, ir visos politinės jėgos įvardino, ir net patys tyrėjai pripažino praėjusiame parlamentiniame tyrime, kad taip, selektyvumo būta. Tačiau aš manau ir matau kitus dalykus, kuriuos dar noriu pabaigoje pasakyti.

Aš esu įsitikinęs, kad Lietuvos teisėsauga turi daug visokios informacijos apie politinius procesus, suinteresuotų pusių, kaip jūs vadinatė savo tyrimo klausimyne, poveikį ar siekius politiniams veikėjams, politiniams aktoriams ir politiniams procesams, tačiau teisėsauga turi šią informaciją ir mano, kad šita informacija neturi jokių teisinių pasekmių. Nepradėti ikiteisminiai tyrimai, nes nėra pagrindo pradėti ikiteisminius tyrimus, nenustatyta žala, nepareikšti civiliniai ieškiniai dėl tų procesų. Taigi teisėsauga turi ir tiek.

Antras dalykas, kurį aš manau ir mano nuomonė yra tokia. Jūs, šitų procesų ir tyrimų iniciatoriai, taip pat žinote bent dalį tos informacijos ir taip pat puikiai suprantate, kad tos informacijos paviešinimas neturės jokių teisinių pasekmių: vėl nebus civilinių ieškinių dėl kokios nors padarytos žalos, vėl nebus ikiteisminių tyrimų, nes tam nėra jokio pagrindo.

Todėl trečias dalykas, kurį aš manau, jūs šitą tyrimą, laikinosios tyrimo komisijos tyrimą, naudosite tik šitai informacijai paviešinti suprasdami, kad ta informacija socialiai visuomeniškai viešųjų ryšių prasme yra nepatraukli, tai yra reputacijos dėmės tų, ant kurių jūs norėsite užmesti tas dėmes. Galiu suprasti, kad taikinyš gali būti ir Prezidentė, galiu suprasti, kad taikinyš gali būti ir konservatoriai, kurie dar čia baltutėliai, švarutėliai ir patenkinti vaikšto, bet dabar turbūt supranta, kad tas modelis, kuris išbandytas su liberalais, bus pakartotinai apgaulingo judesio pavidalu bandomas su jais.

Šitaip aš suprantu tą politinį veikimą, kuris nieko bendro, mano manymu, neturi su keliais dalykais: su pirmaile parlamentinio darbo užduotimi, t. y. įstatymų leidyba, neturi nieko bendro su antraile parlamentinio darbo užduotimi, t. y. parlamentine kontrole, ir, deja, neturi nieko bendro, mano manymu, su padorumu. Bus iškelti teisiškai nesvarbūs, nereikšmingi faktai, po kurių teisine prasme neatsitiks nieko, tačiau kūdros dugne kils daug burbulų, kurie iškils į paviršių, ir tų burbulų pūslai taškys politinius oponentus.

Jūs galvojate, kad jums nuo to geriau? Nežinau. Mano manymu, jau nuskambėjo frazė, kad tos parlamentinio tyrimo archeologinių kasinėjimų komisijos mažai ką bendro turi su politiniu darbu. Bet jeigu jūs taip įsivaizduojate politiką, jūs taip ją ir realizuojate. Tik aš manau, kad jūs klystate.

Aš pabandžiau nuosekliai paaiškinti, kodėl 2017 metų rugsėji, sudarant tokią komisiją, kai supratome, kad purlslus pūs ant mūsų, mes turėjome padorumo ir balsavome už tos komisijos sudarymą. Dabar suprastami, kad tie purlslai bus taškomi ir drabstomi ant kitų, mes turėsime politinio padorumo ir nebalsuosime už šitos komisijos sudarymą.

Aš niekam nelinkiu atsidurti tokioje situacijoje, kokioje ši pavasarį atsidūrė Liberalų sąjūdis. Išgyvenome, nusipurtėme nudžiūvusius dumblius, gyvename ir gyvensime. Bet mes nelinkime niekam atsidurti tokioje padėtyje. Jeigu jūs to norite, tai yra toks jūsų veikimo metodas.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Turbūt galėčiau pasirašyti po ką tik kalbėjusio mano kolegos išsakytais žodžiais, bet aš noriu paliesti kitą aspektą. Praeitais Nacionalinio saugumo ir gynybos komisijos tyrimas baigėsi, man atrodo, vienu tokiu nepageidautinu veiksniu, kai specialiųjų tyrimų... surinkta ir slaptumo grifą turėjusi medžiaga buvo politikų paprašyta išviešinti ir po to buvo išviešinta: pradžioje – su tam tikrais išbraukimais, po to – su dar didesniu atskleidimu. Ir būtent, kadangi ne komisijos, ne Seimo nariai, bet specialiosios tyrimo komisijos tokią teisę turi gauti tą medžiagą, susiklostė tokia situacija, kad dabar slaptosios tarnybos, prieš išslaptindamos kokią nors medžiagą, turi pereiti pono V. Bako cenzūrą. Štai viena iš specialiųjų tyrimų tarnybų dėl atsiųstos medžiagos, atsakant į kai kurių Seimo narių klausimus, vakar komiteje gavo nurodymą, tokia švelnia, pageidavimo, pasiūlymo forma, kad maždaug jūs išviešinkite tą medžiagą ir paskelbkite.

Gerbiamieji, man atrodo, kad tikrai Seimas turi tokią galimybę sudaryti specialiąsias komisijas, tirti, nors, man atrodo, dalis jo darbo... tikrai sugaištama daug brangaus laiko. Mes tą turėjome puikiai patirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteje praėjo sesijoje, bet dar kartą paminėsiu, tikrai neturėtų naudodami tokias komisijas valdantieji įgyti galimybę dar politiniais svertais tvarkyti specialiąsias tarnybas. Todėl mes, Socialdemokratų frakcija, manome, kad tikrai turime Seime kur kas svarbesnių uždavinių, susijusių su įstatymų leidyba tame pačiame nacionalinio saugumo sektoriuje, socialiniame, kultūros, sveikatos sektoriuose, o ne pasinerti į nesibaigiančias diskusijas, kurios pasibaigia švelniu rūku.

Aš tik priminsiu, kad, praeitos komisijos pirmininko žodžiais, atskleista 1,5 mlrd. eurų žala. Tai kaip su ta žala yra? Mes dabar slepiame, kur ji atskleista, kieno ji kišenėse sėdi? Ar užsimerkiame ir dar bandomė ieškoti ko nors kito ir vėl taip palikti pakabintus svertus? Mes jau girdime – G. Kirkilo atsakomybė, A. Butkevičiaus atsakomybė. Tai pareikalaukime tos atsakomybės, jeigu ko nors galime pareikalauti. Ar vėl tik tuos burbulus pūsime ir ieškosime medžiagos, kuri turėjo operatyvinės medžiagos grifą, ir po to, ją gavę, paskelbsime, kad ją reikia išviešinti. Nemanau, kad tai tarnauja Lietuvos valstybei, Lietuvos žmonėms, todėl siūlau nueiti į pirmuosius rūmus, pasižiūrėti į mūsų patriarcho J. Basanavičiaus citatą ir atsikvošėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusija. Kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad tikrai ši komisija reikalinga. Ir gerbiamam J. Olekui tikrai norėčiau priminti, kai buvo ministras, kad jūs turėtumėte truputėlį ilgesnį atmintį. Jūs prisiminkite, kaip buvo užvaldyta žiniasklaida, dėl tokio mažo burbulo, ten buvo beveik 4 tūkst. eurų, dėl tų šaukštų skandalo, kaip buvote daužomas ir daužoma visa partija. Atsilaikėte. Atlaikė jus tada premjeras. Ir gerai, bet kiek nuostolio patyrė partija. Ar jums neįdomu, kas už tos žiniasklaidos stovi? Kas jiems moka pinigus, kad šitaip iš tokio burbulo, menknio padaro burbulą? Ar jums neįdomu? Man įdomu. Aš ne kartą čia, sėdėdamas Seimo tribūnoje, sakiau, kad aš žinau, kad ne Seimas valdo Lietuvą, bet kas valdo Lietuvą Seimo rankomis, aš nežinau. Ir, atrodo, jau Vyriausybė, premjeras turite valdžią, bet kažkas, pone Juozai, už jus turėjo daug didesnę įtaką ir daug didesnę valdžią. Aš nekalbu jau apie save, kai žiniasklaida apie mano asmeninį gyvenimą žino daug daugiau nei aš. Aš kartais pagalvoju, kas aš toks? Nei partijos pirmininkas, nei frakcijos seniūnas, eilinis Seimo narys, o jau toks puolimas. Moterys sutinka, verčia, sako, eik iš to Seimo, tave užmuš. Sakau, neisiu. Sovietmečiu aš niekur nesitraukiau ir dabar nesitrauksiu. Taigi jų ir yra tikslas, kad aš pats įgyvendinčiau jų norus ir pasitraukčiau. Daro milžinišką spaudimą.

Pone Juozai, jūs esate ne eilinis Lietuvos gyventojas, buvęs ministras, žinote situaciją, kad Lietuva nėra demokratinė valstybė, tik skelbiamasi, kad demokratinė. Aš tikrai labai norėčiau žinoti, kas stovi už politinių partijų, už visų stambiausių *prichvatizavimų*, už stambiausių ekonominių projektų? Jeigu mes ir nesugebėsime iškelti baudžiamųjų bylų, tai Lietuvos žmonės bent tegu žino, kas už ko stovi. O gal šita komisija ir išaiškins, kas mokėjo pinigus, kodėl buvo daužoma ir išpučiama tokia tų auksinių šaukštų problema? Gerbiamas Juozai, jeigu esate garbingas žmogus, jūs turite palaikyti, čia nėra jokių sąskaitų suvedimo. Jūs patikėkite, čia norima išsiaiškinti, kas galų gale tą Lietuvą valdo. Kas? Ir gal mes gausime atsakymą. Kas Liberalų partiją sukūrė ir kodėl sukūrė, VSD jau atsakė, jau žmonėms aišku, kas ją sukūrė ir kodėl sukūrė, jau aišku, kodėl ją suskaldė. Aš taip pat norėčiau, gerbiamas Juozai, žinoti, kodėl jūsų partiją suskaldė? Aš turiu savo versiją, tai pasakė R. Karbauskis ir jūs tą patį manote – buvo bandoma sudaužyti valdančiąją daugumą. Tai nepavyko. Ėmėsi visokių priemonių ir padarė didelę žalą jūsų partijai. Man įdomu, ar čia nestovi net ir Prezidentė už visų šitų intrigu, užkulisinių žaidimų, ar nebuvo kokių nors nurodymų telefonu? Kodėl bylos iškeliamos? Pavyzdžiui, liberalų atveju nepaaiškėjus jokių naujų aplinkybių staiga ne tik E. Masiuliui ir kitiems, bet ir partijai pareiškė įtarimus. Man įdomu, gal sužinosiu to tyrimo metu. Galbūt, kaip sakoma, negalėjo gerbiamas E. Masiulis peraugti G. Landsbergio, jis turėjo būti tam tikrame žemesniame lygyje, o štai, matote, darėsi populiarus, žinoma, žiniasklaidos pagalba, ir tai kėlė tam tikrą pavojų kitoms politinėms, kaip sakoma, visam politiniam procesui, ypač konservatoriams. Tai tikrai yra daug dalykų, į kuriuos reikia atsakyti, kad ne tik mes žinotume, bet kad žinotų Lietuva, kad ji galėtų vertinti. Kodėl kitą kartą vienas Seimo narys arba kitas, R. Karbauskis daužomi, kaip sako liaudis, kaip obuoliai? O kiti padaro milžiniškus nusikaltimus, apvagia Lietuvą, nuskurdina ją ir jie keliami ant šakių tos pačios užvaldytos žiniasklaidos? Tikrai labai daug daugiau norėčiau žinoti ir tikiuosi, kad aš sužinosiu, o gerbiamas Juozas, tikrai tikiuosi, kad balsuos už šitos komisijos sudarymą.

PIRMININKAS. Diskutuoti užsirašė Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Tikrai įdomu klausytis gerbiamo P. Gražulio, kuris tikisi atsakymų į komisijos klausimus. Pagal tuos klausimus sunku būtų šimtu procentų būti įsitikinus, kad galima taip įsivaizduoti komisijos darbą. Gal atvirai prisipažinkime, kad kiekviena komisija yra susijusi su tam tikru politinių sąskaitų suvedimu. Gerai, jeigu tai sutampa ne tik su konfliktuojančių grupių interesais, bet ir su viešuoju interesu. Bet ankstesnių kadencijų Seime buvo nusistovėjusi parlamentinė praktika sudaryti komisiją suformuluojant labai konkrečius klausimus. Manau, tai buvo daroma neatsitiktinai, o būtent turint tikslą, kad tie, kurie inicijuoja šitas komisijas, labai konkrečiai atsakytų į labai konkrečius klausimus ir nebūtų leista interpretuoti, vienus tirti, kitų netirti arba tyrimus padaryti be pabaigos. Šios kadencijos Seimas įvedė naują praktiką – sudarinėti komisijas abstrakčiais klausimais.

Gerbiamiems konservatoriams norėčiau priminti. Ir tada aš, abejodamas tos komisijos sudarymo tikslingumu, išpėjau, kad tie abstraktūs klausimai gali sukelti politines interpretacijas ir nuvesti į politinių komisijų ūką, nes Seimo nariai galės tik disponuoti ta informacija, kurią norės pateikti specialiosios tarnybos, ar Seimo nariai vadovausis savo išankstine politine nuostata, ką reikia tirti ir ko nereikia tirti. Tada gerbiamiems konservatoriams tie abstraktūs klausimai tiko, nes jie aiškiai įsivaizdavo, kad tyrimo smailgalys nebus nukreiptas į juos.

Dabar iš tų abstrakčių klausimų vėl tarp paraščių galima įskaityti, kad ši kartą tyrimo smailgalys bus nukreiptas į konservatorius ir bus bandyta iširti jų ryšius su „Rosatomo“ veikėjais ir su kitais Rusijos energetikos atstovais čia, Lietuvoje. Dabar jau tie abstraktūs klausimai nebetinka, bet iš tikro gal nereikėtų čia taikyti dvigubų standartų.

Tiesa ta, kad tokiu būdu sudaromos sąlygos kreiptis į Konstitucinę Teismą, nes Teisės departamentas, kaip ir tada, taip ir dabar pastebi, kad tie abstraktūs klausimai gali nuvesti komisijas į tam tikrą konstitucinį prieštaravimą ir peržengti savo kompetencijos ribas, nes niekas dabar negali būti garantuotas, ar šiuo metu neatliekamas tyrimas politikų atžvilgiu, jų ryšių ir su verslo grupėmis. Ir sakyti, kad mes nedubliuosime to, tikrai negalime. Užuoat suformulavus labai konkrečius klausimus ir atėmus galimybę šiuo atveju opozicijai vilkinti tą tyrimą, ne, einama tuo pačiu keliu ir lipama ant to paties grėbliu.

Jeigu kalbėtume apie tai, kad mes deklaruojame, kad tokiomis komisijomis mes atskleisime tiesą žmonėms, – nustokime meluoti. Mes atskleisime tą tiesą, kurią norėsime, o tos, kurios nenorėsime, ir neatskleisime. Todėl dalis melo... Mes prisidėsime prie to melo, kurį metai iš metų žmonėms kartojame ir pateikiame kaip tiesą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir kviečiu pranešėją A. Širinskienę į tribūną. Svarstysime pasiūlymus. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Mielieji kolegos, dirbame toliau. A. Širinskienė jau tribūnoje.

Aptarsime užregistruotus pasiūlymus. Dėl 3 straipsnio yra gautas Seimo nario A. Skardžiaus pasiūlymas. Atsiprašau, dėl 4, taip? Dėl 4 straipsnio yra gautas Seimo nario A. Skardžiaus pasiūlymas. Pateikite, gerbiamas kolega. Prašau.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Pasiūlymas yra būtent apibrėžiantis trumpesnį laikotarpį, kadangi tiesiog komisijai gali neužtekti laiko. Vienas dalykas.

Antras dalykas, žmogiškieji ištekliai. Tuo laikotarpiu buvo priimti tokie sprendimai kaip sutartis su rusų kompanija LITASCO atiduoti strateginį objektą, būtent „Klaipėdos naftą“, valdyti trejiems metams. Tai yra būtent 2012 metų rugsėjo mėnesį pasirašyta sutartis. Sutartys buvo pasirašytos dėl... priimti nutarimai dėl gamtinių dujų, atsiprašau, suskystintųjų dujų pirkimo iš „Statoil“ kompanijos, kur užprogramuota, kaip parodė pirmieji pirkimo metai, 34 % didesnė kaina, negu buvo Europos dujų biržoje. Tai yra britų dujų biržos kaina. Mes iš karto permokėjome 54 mln. Šiandieną dar neatliktas auditas dėl sutarties, kodėl mes nepirkome laivo, nesinaudojame europiniais pinigais, bet padarėme paprastą dienos nuomą dešimčiai metų, kai praradimai bus trijų laivų kaina. Tokie dalykai tikrai užims pakankamai daug laiko. Ir aš tiesiog į kitus dalykus nesiūlyčiau net koncentruotis. Be abejo, ta skolinimosi politika, kurią jau tiria atskira komisija, bet štai mano pagrindiniai motyvai yra tokie, tiesiog koncentruotis į trumpesnį periodą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas Seimo nario A. Skardžiaus pasiūlymui nepritarė. Tiesiog motyvavo tuo, kad, na, tyrimas negali būti atliekamas fragmentiškai, ir siūlė tirti visą laikotarpį, kaip ir buvo iniciatorių pasiūlyme, nuo 2008 iki 2016 metų, juo labiau kad ir minimos veiklos, ir kitos, kurias greičiausiai komisija tirs, tęsiasi ne vieną kadenciją, ne ketverius metus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą nori kalbėti J. Razma. Suteikiame žodį.

J. RAZMA (TS-LKDF). Priėmus kolegos Artūro pataisą, labai tiksliai atsiskleistų pagrindinės valdančiųjų politinės užmačios nagrinėti tik tą laikotarpį ir ieškoti „sliėkų“ konservatorių, liberalų Vyriausybės veiklos laikotarpiu, taip sakant, bandant prieš rinkimus čia kokių nors politinių dividendų susirinkti. Bet, gerbiamas Artūrai Skardžiau, kadangi valstiečiai ir žalieji rinkimuose konkuruoja ne tik su liberalais ir konservatoriais, bet ir su jūsų Socialdemokratų darbo partija, tuo labiau dėl tų pačių kairiųjų rinkėjų, žinokite, kad jiems visai tinka panagrinėti ir jūsų laikotarpį. Nemanau, kad valstiečiai pritaris jūsų pataisai.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Prieš – P. Urbšys. Prašau, kolega.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai, jeigu būtų iki 2016 metų, tai atimtų argumentus oponentams kalbėti apie tai, kad šitas tyrimas yra selektyvus ir yra nukreiptas tik į vieną politinę jėgą. Todėl, gerbiamas Artūrai, vis dėlto aš manau, kad socialdemokratų vadovaujama Vyriausybė neperžengė leistino įstatymo ribų, gali pateikti visus argumentus ir atsakyti į klausimus, kurie gali kilti komisijai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl A. Skardžiaus pasiūlymo. Buvo siūlymas keisti datą iki 2012 metų.

Balsavimo rezultatai. Balsavo 78: už – 8, prieš – 31, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarė.

Seimo narys E. Gentvilas teikia pasiūlymą dėl to paties 4 straipsnio. Prašau, kolega, pristatyti. Minutėlę, tuoj. E. Gentvilas. Atsiprašome.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai, ačiū. Pasiūlymo iniciatoriai, ne pasiūlymo, o visos tos komisijos iniciatoriai 1 punkte rašo užduotį: „suinteresuotų asmenų ir (ar) jų grupių darytą galimai neteisėtą įtaką“ ir t. t. Gerai, galima sutikti, bet bijodamas selektyvumo, atrankos aš manau, kad turėtų

būti tiriama ir užsienio institucijų ar verslo struktūrų įtaka politiniams procesams Lietuvoje, nes čia, palikus tokį abstraktų parašymą, galima išvengti užsienio įtakos vertinimo, ir vėl bus apsiribojama kokio nors nepalankaus lietuviško koncerno santykiais su kokia nors nepalankia valdantiesiems politine partija. Todėl mano yra penki pasiūlymai, kurie apima tokius dalykus.

Kokios verslo ir politinės struktūros darė įtaką Lietuvos verslui ir politikai, siekiant apeiti Rusijai taikomas ekonomines sankcijas? Tarkime, trąšų importas apeinant sankcijas. Kitas pasiūlymas. Kokios Rusijos verslo politinės struktūros darė įtaką Lietuvos lenkų rinkimų akcijos veiklai? Apie tai savo metinėje ataskaitoje yra pasisakęs Valstybės saugumo departamentas, tačiau nekonkretizavęs.

Kitas pasiūlymas. Kaip veikė „Gazprom“ dėl skalūninių dujų paieškos Lietuvoje stabdymo ir atvedė iki to, kad buvo nutraukti pasirašyti kontraktiniai santykiai su Amerikos energetikos gigantu „Chevron“? Taip pat išanalizuoti, kokią įtaką Rusijos politinės struktūros darė iniciatyvai 2012 metais surengti referendumą prieš Visagino atominę elektrinę. Ir paskutinis siūlymas – ištirti, ar organizuojant 2014 metų referendumą dėl žemelės nepardavimo užsieniečiams, taip pat pažeidžiant Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą sutartį, referendumo iniciatoriams nedarė įtakos užsienio politinės struktūros.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto argumentai.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė. Mes tikrai gana nemažai diskutavome ir pripažinome, kad tie iniciatorių suformuluoti klausimai yra gana platūs ir savo apimtimi galės apimti gana daug tiek minėtų, tiek kitų klausimų. Tuo tarpu vėlgi buvo pastebėta, kad jeigu tiriamo „Gazpromą“, kodėl „Dujotekana“ lieka netirta. Šiuo atveju aš manau, kad tiesiog komisija, ir komitete mes tai akcentavome, pati pasirinks konkrečius objektus, kaip buvo ir NSGK tyrimo atveju, ir pagal turimą medžiagą galės priimti sprendimus. Komitetas, manydamas, kad ir taip gana plačios formuluotės leidžia komisijai turėti didelę diskreciją, nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, turbūt nesunku spėti, ar bus pritarta pasiūlymui, nes šie konkretūs klausimai turbūt kaip tik ir liečia tuos asmenis, kurie, atvirksčiai, nori pasislėpti už tyrimų ir kad tie tyrimai, kurie konkrečiai susiję su Lietuvos interesų gynimu, apskritai nebūtų paliesti. Ir taip yra žinomi filmukai apie „Chevroną“, žinome, kas juos platino ir gąsdino žmones net pačioje Amerikoje, po to persikėlė į Lietuvą. Žinome ir atstovus, kurie kovojo vidaus rinkoje dėl įtakos įvežant rusišką techniką. Žinome apie trąšų verslus – viską žinome. Tačiau kaip tik tų konkrečių klausimų kažkaip ir komitetas, ir kiti nenori. O tie konkretūs klausimai atsakyti į daug klausimų, kurie šiuo metu kyla ir yra didžiausias pavojus Lietuvai, t. y. ir atominės elektrinės statyba Baltarusijoje, netoli Lietuvos sienos, ir kitos įtakos, ir Muitinės departamento padarytos išvados dėl muitų nemokėjimo ir neteisėto trąšų įvežimo. Manychiau, tokius konkrečius klausimus reikia kelti ir į juos atsakinėti, o ne abstrakčius, kuriuos galbūt *vairuos* kokie nors komisijos atstovai, komisijos nariai, į kurią norima puse, tam, kad politiškai keltų klausimus, į kuriuos neatstovų. Jau matome kitų komisijų įdirbį – šiandien svarstysime atidėjimą dėl Lietuvos radijo ir televizijos, kur nieko nėra, kur iš tikrųjų keliame burbulus, kur svarstome gerai dirbančius darbuotojus ir jokio atsakymo neieškome. Paprasčiausiai tempiame gumą, kad galėtume politiškai ką nors, vieną ar kitą asmenį, užkabinti. Iš tikrųjų pritariu tokiam siūlymui. Siūlyčiau ir kitus klausimus, kurie yra abstraktūs, surašyti į konkrečius, kad komisija žinotų, į ką atsako. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių išsakyti motyvų nėra. Balsuojame dėl E. Gentvilo pasiūlymo.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 44, prieš – 34, susilaikė 28. Pasiūlymui nepritarta.

Po svarstymo motyvai dėl viso Seimo nutarimo. P. Gražulis.

A. Kubilius. Prašom. Replika?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne, aš dabar čia norėčiau, nes ką tik komiteto pirmininkė paaiškino, kad yra komisijai suteikiami tokie platūs įgaliojimai, kad bus galima nagrinėti viską ir visais kampais, paklausti, kad pirmininkė man aiškiai atsakytų, ar dėl „Sirijaus“ organizacijos įtakos M. Puidokui ir visai Valstiečių partijai bus daromas tyrimas, ar nebus daromas tyrimas? Čia yra esmi-

nės svarbos klausimas. Ar M. Puidoko asmeninė karma jau yra transmutavusi, ar ne? Mes turime tai žinoti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, jūs dėl vedimo tvarkos, deja, nukrypote į visai kitą pobūdį ir klausimų atsakymų čia neorganizuosime. Tačiau paminėjote M. Puidoką, aš negaliu... Jis atsisako kalbėti. Dirbame toliau.

P. Gražulis – už. Prašom. Nėra P. Gražulio. Prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes puikiai suprantame, kad visa ši komisija ir komisijos iki šiol tai yra elementarus valdančiosios daugumos jėgos demonstravimas ir bandymas susidoroti. Vis dėlto man atrodo, kad visuomenė yra pavargusi nuo politinių intrigu, santykių aiškinimosi ir nori realių apčiuopiamų darbų, to tikrai tikisi iš mūsų.

Antras dalykas, kuris, man atrodo, yra be galo svarbus, kad tokiais tyrimais, komisijomis, kreipimaisi gal ir patenkinsite savo keršto poreikį, bet tikrai neužtildysite. Tai jums sakė Lietuvos Respublikos Prezidentė ir galiu jums dar kartą ją pacituoti: „Galiu labai aiškiai pasakyti, kad jei komisijos tikslas bus tame tarpe ir mėginti mane išgąsdinti ar mane nutildyti, kad nekritikuočiau valdančiųjų veiksmų, tai tikrai tokia komisija šio tikslo nepasieks.“

Lygiai taip pat ši nuostata, man atrodo, galioja ir čia. Jūs sukūrėte komisiją išgąsdinti A. Kubilių, kviečiate aiškintis I. Šimonytę, dabar S. Jakeliūnas renka parašus, bando man atkeršyti. Man atrodo, kad rezultatas bus atvirkštinis. Galiu paprastai pasakyti, kad tikrai ne išgąsdinsite, o tik paskatinsite kovoti su neteisybe ir ginti paprastų piliečių interesus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties aš nesuprantu, ko bijo konservatoriai? Jei žmonės yra teisūs, jeigu sprendimai yra teisingi, tai ko tada reikia bijoti? O visuomenei vis dėlto kyla daug klausimų. Ypač jaunimui, kuris pamatęs praskolintą valstybę, pamatęs, kokie įsipareigojimai dešimtmečiams yra užkrauti ir kad tą našta, visas tas skolas, kurios išpumpuotos į Bermudus ir t. t., pinigučiai, reikės jiems ir jūsų vaikams mokėti, spjauna, susikrauna lagaminą ir išvyksta iš Lietuvos. Siūlau būti drąsiems, žvelgti į tiesą atvertomis akimis, nesidangstyti visokiomis procedūromis, o ponui M. Majauskui išspręsti klausimus su savo merginomis. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti po svarstymo dėl Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komisijos.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 56, prieš – 44, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

12.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-2546 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ projektas Nr. XIIP-2546. Kolegė A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Norėčiau tiesiog pusės valandos pertraukos frakcijos vardu paprašyti.

PIRMININKĖ. Pusės valandos pertrauka frakcijos vardu. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už žodį. Kadangi gerbiamas premjeras grįžo į Seimo posėdžių salę, yra Statute leidimas premjerui išeiti ir bet kada pasisakyti aktualiais klausimais, šiuo atveju dėl Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, už jūsų iniciatyvą, tačiau mes turime apsispręsti dėl pertraukos, kurios prašė A. Širinskienė. Prašom balsuoti. Pusės valandos. Ar bendru sutarimu galime? Ne. Balsuojame. Prašom.

Balsavo 103 Seimo nariai: už pertrauką – 68, prieš – 25, susilaikė 10. Skelbiama pusės valandos pertrauka.

12.20 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4758(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, liko atidėtas balsavimas. Ar yra pageidavimas balsuoti? (*Balsai salėje*) Aš, kaip posėdžio pirmininkė, manau, kad vis tiek įstatymai turi vienaip ar kitaip būti arba priimti, arba nepriimti, todėl teikiu balsuoti Atliekų tvarkymo įstatymo projektą Nr. XIIP-4758. Prašom balsuoti, nes motyvai jau buvo išsakyti.

Palauksime dar, matyt, didesnio mūsų susitelkimo. Seimo narių salėje tik 66. Kadangi salėje tik 66 Seimo nariai, tai manau, kad tikrai galiu skelbti kitą darbotvarkės klausimą.

12.22 val.

Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1812(2) (svarstymas)

Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1812(2). Svarstymas. Iš-klausysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Jau paskelbiau ir A. Širinskienė ateina. Gal po išvados... (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau premjero paklausti. Premjere, su visa pagarba, ar jūs nenorėtumėte padėkoti opozicijai, kad ji prieš tai buvusiame balsavime buvo vienintelė, kuri jus pa-rėmė? (*Balsai salėje*) Labai ačiū, sulaukėme.

PIRMININKĖ. Kolegos, paskelbiau, kad išvadas išklausysime, ir manau, kad grįžti, kaip jūs jau įpratę, prie jau pabaigto svarstyti darbotvarkės klausimo nevalia. Dėl Konstitucijos 74 straips-nio Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ir gal galėtumėte priminti numerį, nes mes turime šiandien du pro-jektus? Nr. XIIIIP-1812.

PIRMININKĖ. Nr. XIIIIP-1812(2).

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Puiku. Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 20 d. svarstė minėtą Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Tikrai buvo nemaža diskusija, atsižvelgė-me į tas pastabas, kurios buvo techninio pobūdžio. Šiuo atveju komiteto sprendimas buvo pritarti iniciatorių pateiktam komiteto redakciškai ir teisinės technikos požiūriu patikslintam Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1812 ir komiteto išvadoms. Šiuo atveju 5 balsai buvo už, už tai, kad pritarėtume, už tai, kad grąžintume tobulinti, buvo 1 balsas ir 2 balsai buvo, kad atmestume.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Konstitucijos komisijos išvadą pagarsinti gerbiamą P. Valiūną.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Laba diena. 2018 m. gegužės 16 d. įvyko posėdis. Mūsų, kaip papildo-mos, posėdyje dalyvavo 6 jos nariai. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 2. Iš esmės pritariame Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1812 ir siūlome pagrindiniam komitetui įvertinti Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir kitų institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Kviečiu kalbėti E. Gentvilą. Ruošiasi P. Gražulis.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, daugelis šio projekto ir kito projekto, kurį svarstysi-me, aptarimą sieja su buvusiu Prezidentu R. Paksu. Tada pradeda skaičiuoti naudinga, nenaudin-ga, reikia, nereikia ir t. t.

Aš iš karto pasakau – yra du projektai. Kitas projektas yra truputį kitoks, kur J. Razma yra pirmas autorius, ir kitas projektas kalba tik apie asmens, sulaužiusio priesaiką ir pažeidusio Kon-stituciją, teisę duoti Seimo nario priesaiką, tapti Seimo nariu. Tai yra būtent toks Europos Žmo-gaus Teisių Teismo sprendimas. J. Razmos parengtas projektas pažodžiui atspindi Europos Žmo-gaus Teisių Teismo sprendimą. Šitas projektas, kurį dabar pradėdame svarstyti, eina truputį to-liau – asmeniui, sulaužiusiam Prezidento priesaiką ir Konstituciją, numato teisę tapti ne tik Seimo nariu, bet ir Lietuvos Respublikos Prezidentu.

Gerbiemieji, mes galime daug ką sugalvoti, kur veda mūsų fantazija. Visą procesą inicijuoja-me net ne mes – inicijavo Europos Žmogaus Teisių Teismas, kuris padarė verdiktą. Todėl aš ir siūlyčiau laikytis tos formuluotės, kaip formulavo Europos Žmogaus Teisių Teismas. O jeigu no-

rite ką nors pridėti – teisę tapti Prezidentu, teisę tapti pirmam lietuviui, skrendančiam į kosmosą, ką norite, kiek leidžia jūsų fantazija, tai yra jūsų fantazijos reikalai. Tai neturi nieko bendro su Strasbūro Žmogaus Teisių Teismo sprendimu. Tai jūsų noras, kad R. Paksas galėtų kandidatuoti Prezidento rinkimuose, o tapęs Prezidentu, duoti Prezidento priesaiką. Europos Žmogaus Teisių Teismas, institucija, kurios sprendimus, kaip svarbios institucijos sprendimus, mes vertiname, čia apie tai nekalba. Todėl aš negaliu balsuoti už šią projektą, kuris jau yra norų ir fantazijų mišinys, atsiremiantis į Europos žmogaus teisių... sprendimą ir pereinantį į jūsų pageidavimų sąrašą. Atleiskite, tai nėra pageidavimų koncertas. J. Razmos projektą siūlysiu palaikyti, nes jis tiesiogiai parodžiu, pažodžiui ir savo dvasia, ir esme atspindi Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą. Šitas projektas, kuris nesulauks mano palaikymo, neatspindi, o yra pono P. Gražulio ir kitų pageidavimų koncertas. Kiek žinau, tai paprastai būna 19 valandą per Lietuvos radiją. Prašome kreiptis ten.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis kviečiamas diskutuoti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Pone Eugenijau, aš noriu pacituoti jums 2018 m. liepos 20 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto nuostatas. Komitetas pareiškė susirūpinimą, kad Lietuva taip ilgai įgyvendina 2014 m. kovo 25 d. konstatavimus byloje R. Paksas prieš Lietuvą, kad iki šiol jam atgaline data nuo 2004 metų negražinta teisė būti išrinktam Prezidentu, Ministru Pirmininku. Tai Žmogaus teisių komiteto sprendimas, ne P. Gražulio pageidavimų koncertas. Mes privalėsime atstatyti... įgyvendinti Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimus.

Taip pat ypatingai Jungtinių Tautų Žmogaus... (Čia cituoju.) „Ypatingai Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas susirūpino, kad 2016 metais Lietuvos Konstitucinio Teismo nutarimu buvo atsisakyta gražinti R. Paksui jo teises Konstitucijos išaiškinimo būdu, kas prieštarauja Lietuvos tarptautiniams įsipareigojimams.“ Štai ne P. Gražulio čia kažkokie pageidavimai, gerbiamas Eugenijau, bet tai yra Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimai.

Aš noriu taip pat pasakyti, kad Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas išaiškino, kad tuo metu, kada buvo vykdoma R. Paksui apkalta, Konstitucijoje nebuvo jokių nurodymų ir kad Konstitucinis Teismas tik po to, nors buvo nuostata, kad penkerius metus sulaužius priesaiką negali būti renkamas, po to Lietuvos Konstitucinis Teismas paneigė šią nuostatą ir įtvirtino iki gyvos galvos.

Gerbiamieji, aš noriu dar vieną dalyką jums pasakyti. Kai kurie konservatoriai teigia, kad aš negerbiu žmogaus teisių, Žmogaus Teisių Teismo sprendimų. Aš jas gerbiu ir balsuoju, ir skatinu tuos Seimo narius, kurie balsuoja prieš Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, prieš Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimus, kad jie negalėtų dalyvauti Lietuvoje Žmogaus teisių komitete. Jie tikrai neturėtų teisės dalyvauti, nes nuosekliai, nuolat balsuoja prieš Jungtinių Tautų komiteto sprendimus.

Dar daugiau, aš siūlysiu nutarimu, kad tie žmonės, tie Seimo nariai, kurie balsuoja prieš Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, būtų atšaukti iš Jungtinių Tautų delegacijos. Jie neturi teisės ten dalyvauti. Toks bus mano sprendimas.

O jus, kurie gerbiate, o ne tik deklaruojate, kad gerbiate žmogaus teises ir gerbiate Žmogaus Teisių Teismo sprendimus ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimus, raginu balsuoti ir atkurti ne tik, ką kalba Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas, R. Pakso teises, bet taip pat ir leisti žmonėms patiems pasirinkti, kas tinkamiausias būti Lietuvos Prezidentu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nėra, tad jų aptarti nereikia. Motyvai svarstymo stadijoje. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Už – N. Puteikis. Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Manau, kad R. Paksas bausmę, jeigu galima taip pavadinti, jau atliko, praėjo daugiau nei dešimt metų. Siūlau leisti jam užimti visas tas pozicijas, kurios išvardintos šia me projekte. Tegul renkasi rinkėjai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš atkreipčiau dėmesį dėl tų projektų svarstymo kai kurių aplinkybių. Tie Konstitucijos pataisų projektai, tiek mano, tiek čia dabar svarstomas, buvo ilgokai svarstomi komitetuose. Tik užteko frakcijai „Tvarka ir teisingumas“ pasirašyti dėl valdančiųjų rėmimo, Konstitucijos pataisų projektas dėl R. Pakso galimybės kandidatuoti Prezidento rinkimuose tučtuojau atsirado Seimo darbotvarkėje.

Ar tai yra atsitiktinis dalykas? Abejoju. Greičiausiai tai yra užmaskuotas atlygis už paramą, kai dabar, greitai svarstant tas pataisas, yra galimybė iki galo jas priimti dar iki šių Prezidento rinkimų. Štai mes turbūt turime reikalų su tokiais užkulisiniais sandėriais.

O mūsų pozicija visą laiką buvo nuosekli, taip, mes pasisakėme už galimybę R. Paksui ir kitiems, sulaužiusiems priesaiką, kandidatuoti Seimo rinkimuose. To yra pareikalavęs Europos Žmogaus Teisių Teismas ir tą nuosekliai teikiame. Jeigu yra politinė valia siūlyti ką nors daugiau, tai gali būti tokia politinė valia, bet mes tam tikrai nepritariame.

PIRMININKĖ. Ačiū. Išgirdome nuomones, balsuojame dėl Konstitucijos 74 straipsnio po svarstymo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 63, prieš – 21, susilaikė 16. Po svarstymo pritarta.

12.34 val.

Konstitucijos 66, 74 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2850 (svarstymas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Konstitucijos 66, 74 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2850. Svarstymas. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas taip pat apsvarstė ir kitą, analogiško iš esmės reguliavimo projektą, tai projektą Nr. XIIP-2850, ir šiam projektui nepritarė. Nusprendė, kad projektą reikėtų gražinti iniciatoriams tobulinti ir vėliau, jiems jau vadovaujantis Seimo statuto 169 straipsniu, registruoti kitą – naują Konstitucijos keitimo įstatymo projektą. Už gražinimą tobulinti balsavo 10 komiteto narių, t. y. sprendimui pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi komitetas siūlo gražinti tobulinti, tik išklausomi motyvai. Už komiteto poziciją, jai pritaria N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš suklydau, norėjau prieš komiteto poziciją.

PIRMININKĖ. Klysti galima, reikia pasitaisyti. Prieš nori kalbėti ir kalbės J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu elgtumėtės racionaliai ir atsakingai, aš kreipiuosi į valdančiuosius, mes, balsavę už šį projektą, o ne už jo gražinimą, galėtume eiti į priekį ir spręsti, kaip įgyvendinti Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą. Ir čia tikrai dėl to projekto apskritai mūsų balsų pakaktų galutinai priimti. Bet jau kelintą kartą yra einama pridodant papildomų dalykų, ir galiausiai mes nepadarome nieko, nes mes tikrai neprivalome balsuoti už papildomus dalykus. Gali atsitikti ir dabar taip pat. Per svarstymą jums užteko 63 balsų, bet per priėmimą, jūs puikiai žinote, reikės konstitucinės daugumos. Tad aš kviečiu vis dėlto elgtis racionaliai, nesukurti valstybei papildomų sankcijų dėl to, kad tiek ilgai neišsprendžiamas tas klausimas, ir balsuoti visiems už tai, kad būtų atkuriamos galimybės kandidatuoti į Seimą. Nežinau, ar toks racionalus siūlymas sulauks atgarsio.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Nuomonė už – P. Gražulis. Už komiteto...

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, manau, kad esate šiek tiek išsiblaškę. Jums reikėjo klausyti, ką kalbėjo gerbiamoji A. Širinskienė. Ji pristatė, kad šitas projektas, pasiūlytas konservatorių, iš dalies prieštarauja Konstitucijai, ir nebus visiškai atkurtos žmogaus teisės Prezidentui R. Paksui. Atsiminkite vieną dalyką – jis nebuvo nušalintas iš Seimo nario pareigų, jis buvo nušalintas iš Prezidento pareigų, ir kuo čia dabar dėtas Seimas? Ir Jungtinių Tautų komitetas apie tai kalba, tai pabrėžia. Ir nebus atkurtas. Todėl aš balsuoju už sprendimą, kurį pasiūlė A. Širinskienė. Šitas projektas siūlomas tobulinti, tai ir siūlykime, visi balsuokime už, kad būtų tobulinamas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame. Balsuodami už, pasisakote už galimybę tobulinti, tokia komiteto išvada, balsuodami kitaip, turite kitą poziciją.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 66, prieš – 24, susilaikė 14. Gražinama iniciatoriui tobulinti.

Replika – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Svarstant šiuos projektus, aš priminsiu ir valdančiųjų tam tikrus politinius žaidimus, konkrečiai – Seimo Pirmininko. Kadencijos pradžioje Seimo Pirmininkas paprašė manęs parengti ir iš esmės įregistruoti šitą projektą, kurį dabar gražino tobulinti, bet jis buvo pataisytas ir buvo atsižvelgta į Teisės departamento pastabas. Aš surinkau kažkiek parašų, Pirmi-

ninkas žadėjo, kad likusius surinks valstiečiai ir žalieji. Bet užuot šį projektą įregistravus, pabaičius rinkti parašus, į darbotvarkę buvo įkeltas senas mūsų projektas, kur buvo tų teisinių pastabų, tarsi norint parodyti, kad jis čia turi teisinių problemų ir neišeina jo priimti. Sakau: Pirmininkui buvo įduotas jau su dalimi parašų, teisiškai sutvarkytas tokio pat turinio projektas. Tai kiek gali būti tų visų politinių žaidimų šia tema? Gal baikime vieną kartą?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). O dar galima repliką, pirmininke?

PIRMININKĖ. Dar viena replika ir dirbsime toliau. K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami valdantieji, ypač gerbiamas Petrai Gražuli! Iš tikro aš nesu joks R. Pakso simpatikas, būdamas jo patarėju mačiau, koks jis buvo prastas premjeras. (*Balsai salėje*) Nenorėčiau jam nieko atsakyti. Bet kadangi yra jau toks tarptautinių institucijų sprendimas, tai tiek, kiek tarptautinės institucijos ir siūlo jam atkurti teises, tiek aš ir palaikyčiau tą sprendimą. Tačiau išplėstinis traktavimas mano parašo arba balso niekada nesulauks. Ir aš aiškiai matau jūsų žaidimą tam, kad R. Paksas tikrai negautų mano ir kitų balso. Jūs žaidžiate ta linkme, būtinai išplėstinai siūlote tam, kad jis negautų būtų savotiška auka, galėtumėte eiti su ta aukos vėliava čia ir žaisti rinkimus. R. Paksas yra maloniai *isipatoginęs* Europos Parlamente, iš ten jis visai nenori išeiti. Tai štai žaidžiate tokį įdomų žaidimą. Tai gal iš tikro priimkime tai, ką galime priimti? O tam reikia nei daug, nei mažai – 95 Seimo narių, kurie pritartų. Aš būčiau tarp pritariančių, kompromisą daryčiau su savo požiūriu...

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...bet tikrai ir kiti padarytų tą patį.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Sutarkime – trumpos replikos.

K. MASIULIS (TS-LKDF). O jūs būtinai norite, kad jis būtų pralaimėjęs.

PIRMININKĖ. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tik dar trumpiau noriu paaikškinti. Gerbiami kolegos valdantieji, yra du visiškai skirtingi klausimai: yra Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas, kurį Lietuva privalo vykdyti, ir yra P. Gražulio ir „Tvarkos ir teisingumo“ ar jūsų kolegų noras suteikti R. Paksui teisę kandidatuoti Prezidento rinkimuose. Tai yra skirtingi dalykai. Mes jums siūlome, jau turbūt penkti metai iš eilės, spręsti pirmą problemą, t. y. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo įgyvendinimą, teikdami savo pasiūlymus, kaip reikia taisyti galiojančią Konstituciją. Jūs nenorite tam pritarti. Taip lieka Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas neįgyvendintas. Tai yra jūsų atsakomybė, jūsų politinių žaidimų rezultatas. Prisiimkite visą atsakomybę ant savo pečių už tai, kad Lietuva niekaip negali įvykdyti Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis. Trumpa replika, labai prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Trumpa replika. Gerbiamas Masiuli, sakote, R. Paksas buvo prastas premjeras. Matyt, buvote dar prastesnis patarėjas. O jeigu būtų geresnis patarėjas, gal geresni būtų ir premjero sprendimai. Bet noriu pasakyti, gerbiamieji konservatoriai, aš jums jau skaičiau, jūs visą laiką tik save girdite, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimą – apgailėstauja, kad neatkurta R. Pakso teisė būti renkamam Prezidentu, tapti premjeru. Ar jums dar išdalinti kiekvienam? Mes esame šitos tarptautinės organizacijos nariai. Jūs čia neapsimetinėkite. Ir dar kartą kartoju, R. Paksui nebuvo apkalta padaryta kaip Seimo nariui, jį apkaltinome kaip Prezidentą, ir turi būti teisės atkurtos... teisė rinkti Prezidentu, ir žmonėms turi būti suteiktos teisės. Žmonės turi spręsti, o ne jūs, konservatoriai, kas turi būti Prezidentas ir kas neturi būti Prezidentas, ir kas ir kur turi būti renkamas.

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-P-2546 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Dirbame toliau. Praėjo pusės valandos pertrauka ir aš kviečiu dėl Seimo nutarimo dėl Radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinio tyrimo laiko pratęsimo. A. Nekrošius. Pateikimas. Prašom, kolega.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, prašau jūsų pratęsti komisijos darbą iki spalio 8 dienos dėl labai elementarios priežasties. Tiesiog mums trūksta dar vieno posėdžio, kurio metu galėtume iš esmės balsuoti dėl išvadų. Kadangi tuo metu yra numatytos tam tikros komandiruotės ir nesurenkame kvorumo, tai tiesiog pageidaujame dar šiek tiek pratęsti darbo laiką.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Nori paklausti A. Sysas. Ruošiasi K. Masiulis. A. Syso...

A. SYSAS (*LSDPF*). Taip, taip, A. Sysas yra. Jūs persodinote A. Sysą dešiniau, tai žiūrėkite čia. Mano klausimas būtų. Aš pamenu, kai buvo debatai dėl šios komisijos sudarymo, buvo teigiama, kad neprireiks daug laiko išspręsti tas visas problemas. Tai ar jau dabar spalio 8 diena yra tas išsigelbėjimas, kuris būtina reikalingas? Klausimas. Dėkui.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Aš praeitą kartą, kai prašiau pratęsti komisijos darbą, taip pat akcentavau, kad tai, ko gero, paskutinis kartas, tačiau dabar susiklostė tokios aplinkybės, kad tiesiog reikia dar vieno posėdžio dėl išvadų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, aš turiu ir kitos informacijos ir, kaip suprantu, jūs paprasčiausiai nesugebate paruošti išvadų. Neturite pakankamai intelektualinio potencialo savo gretose, kas galėtų parengti išvadas, o kuriate naujas komisijas. Gal nekurkite bent kitų komisijų, jeigu šios jūs patiriate tokią gėdingą baigtį?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Išvados jau tikrai beveik baigtos ir lieka tik apsispręsti balsuojant dėl jų. Žinau, jūsų frakcija buvo delegavusi savo narius, tačiau juos galiausiai atšaukė, todėl mielai kviesčiau dalyvauti paskutiniame posėdyje ir pasisakyti dėl išvadų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, nuo pratęsimo mes turėjome tikrai daug gražaus laiko, visą vasarą, o, kaip žinome, Seimo nariai turi dirbti 24 valandas per parą ir visus metus. Iš tikrųjų norėčiau paklausti, kiek kartų rinkotės vasaros metu arba nuo to laiko, kai galbūt rudens sezonas prasidėjo, kai Seimo nariai buvo čia? Jeigu nesirinkote, tai kokios priežastys, ar kas neatvykdavo, ar drausmės nebuvo? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Labai dėkoju už klausimą. Iš esmės darbo grupė suorganizavo 16 posėdžių, darbo grupė tikrai produktyvi ir Seimo nariai tikrai labai aktyviai dalyvavo. Šiuo metu, šią sesiją, iš tų 16 posėdžių yra suorganizuoti 3 posėdžiai. Tai tikrai dėl išvadų. Kai praeitą kartą prašiau pratęsti vien tik dėl išvadų formavimo, tai tie 3 paskutiniai posėdžiai ir buvo skirti tiesiog informacijai tikslinti ir papildomai informacijai surinkti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Olekas. Ruošiasi R. J. Dagys.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolega, panašus klausimas.

PIRMININKĖ. Tai panašių gal nebeklauskite.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Dar liko šio mėnesio 10 dienų. Ar tikrai negalite per tą laiką susirinkti visi ir priimti išvadas?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Jeigu Konservatorių frakcija tikrai deleguotų savo narius, tikrai turėtume tokią galimybę, tačiau šiuo metu yra suplanuotos Seimo narių komandiruotės ir tiesiog nesurinktume kvorumo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ponas R. J. Dagys. Tikriausiai jau kito klausimo klaus.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Vicepirmininke, išsklaidykite mano abejones. Mes tų komisijų esame tiek prikūrę, kad mūsų Komisijų sekretoriatas, man atrodo, tiesiog nespėja parašyti ir parengti išvadų, nes jų pajėgumai yra labai riboti. Kiek aš žinau, ten ne tiek daug kvalifikuotų teisininkų, kurie galėtų kvalifikuotai parašyti. Ar aš klystu, ar man toks įspūdis susidaro?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Kolegos, kurie yra komisijos nariai, kurie gauna visą informaciją, kartu turi galimybę susipažinti ir su išvadomis. Jie tikrai galėtų jus pakonsultuoti, kokios tos išvados, kaip jos atrodo. Susipažinę matytumėte, kad jos yra parengtos iš esmės gerai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų atsakymus ir klausimus. Motyvai po pateikimo. A. Salamakinas – už.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kadangi opozicija nedalyvauja šios komisijos darbe, manyčiau, galėtumėte ir ilgesniam laikui prasitęsti, kiek jums reikia. Balsuosiu už.

PIRMININKĖ. Prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, manau, kad gerai organizuojant darbą viską buvo galima seniai padaryti, o turint skaidrų protą ir nekurti tokios komisijos ir nebandyti kurti kokių nors išvadų. Puikiai žinau, kad dabar yra tam tikras juodraštis, kuris susideda iš dešimčių, dešimčių, šimto lapų, ir su šiuo jovalu ką nors padaryti neturite pajėgumų ir nepadarysite, bet prikursite kitų naujų komisijų, kur bus vėl tas pats: mes nukelinėsime terminus, jūs galvosite, kaip ten ką ir prie ko pritempti ir panašiai. Nieko čia neišeis, tos komisijos jau diskredituoja jus ir apskritai visus mus kaip politikus. Patyrę fiasko vienoje srityje... aš sutikčiau, pratęskime, jūs užbaikite, kaip nors išeikite ten iš tos padėties, nes vis tiek nieko čia neapjuodinsite, nieko toje komisijoje neištyrėte, nieko nenustatėte. Čia gerai, sukąsime dantis, pabaikite, bet jūs steigiate visokių tokių tyrimo komisijų, kuriose vėl tas pats tęsiama. Kad bent turėtumėte pajėgumų, žmonių ten, tokių širinskienių daugiau turėtumėte. Viena vienintelė jinau patrūks, sveikatos gaila jos, o daugiau jūs neturite vežančių.

PIRMININKĖ. Dėkui už jūsų pasiūlymus. Kai ką galbūt klonuosime, bet dabar balsuojame dėl šio Seimo nutarimo po pateikimo.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 58, prieš – 23, susilaikė 16. Po pateikimo pritarta.

Gerbiamieji kolegos, Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar tikrai tokią informaciją turiu? Galime pritarti ypatingai skubai? Iš tikrųjų reikia priimti sprendimą. Bendru sutarimu pritariame ypatingai skubai? Balsuojame dėl ypatingos skubos. Iš tiesų, kolegos, yra datos pakeitimas: išvada turėjo būti pateikta Seimui pagal ankstesnį nutarimą rugsėjo 24 dieną, siūloma pratęsti iki spalio 8 dienos.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 58, prieš – 19, susilaikė 19. Ypatinga skuba taikoma.

Svarstymas. Prašome įjungti. P. Urbšys. Diskusija.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, šis siūlymas pratęsti komisiją iš tikrųjų sudaro galimybę prisiminti mums šio tyrimo pradžią ir eigą. Tada, kai buvo akcentuojama, kad reikia pradėti tyrimą, aš sutikau tikrai su tais argumentais, kad kai visuomeninio transliuotojo vadovybė atsisakė teikti informaciją apie tai, kaip jie panaudoja mokesčių mokėtojų pinigus, nieko kito nebeliko, kaip būtent Seimui sudaryti komisiją ir įsigilinti, kaip vis dėlto yra skaidriai panaudojamos tos lėšos. Kartu mes kalbėjome apie tai: mes turime atskleisti spragas įstatymų, kurie neužtikrina būtent efektyvios valstybinės kontrolės.

Bet kas atsitiko? Atsitiko tai, kad buvo sudaryta komisija, o tada asmuo, kuris nėra komisijos narys, būdamas vienos frakcijos vadovu ir komiteto pirmininku, organizuoja spaudos konferenciją ir pradeda mojuoti dokumentais, kurie iš tikro yra komisijos tyrimo objektas. Aš manau, jisai tokiu būdu viršijo savo tam tikrą kompetenciją, kuri buvo apibrėžta jau Seimo sudarant komisiją.

Negana to, užuot gavus dokumentą iš LRT, būtų paklausta vieno klausimo, ar pateikti visi dokumentai, ir sulaukus atsakymo, kad visi, ir tada pradėjus tyrimą, buvo padaryta tai, kad pagal pateiktus dokumentus, neįsitikinus, ar tai yra visi, pradėta juos komentuoti, kas sudarė galimybes tiems asmenims, kurie galbūt atliko tam tikrus veiksmus, kurie kelia dėl skaidrumo abejonių, kai kuriuos dalykus susitvarkyti ir taip atsirado teiginiai – jums pateikti yra juodraščiai, tai kodėl jūs pagal tuos juodraščius bandote daryti išvadas, kad kažkas yra negerai.

Toliau. Jeigu kalbėtume apie tai, kad komisija negali vykdyti tyrimo, jeigu kitos institucijos vykdo tyrimą. Kas buvo padaryta? Atskiri Seimo nariai inicijavo tyrimus pagal LRT tiriamus klausimus kitose valstybinėse institucijose, tokiu būdu sudarydami galimybes oponentams po kiek laiko kelti klausimą, ar nebuvo peržengtos Konstitucijos nubrėžtos ribos.

Dabar, jeigu kalbėtume apie pratęsimą, ką tai parodo? Parodo tai, kad komisijos darbas vis dėlto galbūt turėjo kitų tikslų, ir dabar tie tikslai ar buvo susiję su tuo, kad būtų paveiktas visuomeninis transliuotojas, kad jis vienaip ar kitaip palankiau atsilieptų apie vienus ar kitus esančius Seime, lieka atviras klausimas, o tai sudaro galimybes būtent oponentams taip svarstyti. Aš manau, kad tas pratęsimas vis dėlto atspindi tai, kad komisijai vis dėlto pritrūko, kaip pasakyti, noro užbaigti tą tyrimą taip, kad nekiltų visuomenei abejonių, ar tas tyrimas nebuvo inicijuojamas vien tik dėl to, kad būtų paveiktas visuomeninis transliuotojas sau palankia linkme. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. Gal galime nekalbėti, kolegos, po svarstymo? Yra norinčių kalbėti. Negaliu neleisti. A. Širinskienė. (*Balsai salėje*) Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Visų pirma labai keista, kad ponas K. Masiulis, nebūdamas komisijos nariu, žino komisijos dokumentus, kurie nėra vieši. Manau, kad šiuo atveju teks prisipažinti, kad melavo, arba Etikos ir procedūrų komisijai paaiškinti, kaip tie dokumentai jį pasiekė. (*Šurmulys salėje*)

Kitas dalykas dėl komisijos veiklos. Aš manau, kad tie posėdžiai buvo vieši, visuomenė galėjo įvertinti, kaip veikia komisija. Mes puikiai žinome, kad per tą laikotarpį buvo sustabdyti 23 mln. pirkimai pastato renovacijos. Dabar teismuose yra bylinėjamosi, ką ir VPT vadovai liudijo, dėl kitų pirkimų ne mažesnių sumų. Tai jau vien tai, aš manau, yra tam tikras rezultatas. Deja, realybė yra tokia, kad Seimo nariai planavo komandiruotes, kas yra natūralu, ir tų komandiruočių komisijos nariai turėjo labai daug. Mes sulaukiame vieno grįžtant, kitas išvyksta. Kaip žinote, viena frakcija iš dešinės, kuri puikiai turi daug klausimų ir komentuoja, visiškai nesilanko komisijos posėdžiuose ir jos veikla nesidomi, kai reikia dirbti. Manau, kad tikrai tas laiko pratęsimas leistų mums pabaigti išvadų klausimą ir leistų priimti tuos sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis – prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, manau, kad labai sudėtingai jūs čia viską darote. Paprasčiausiai buvo galima ir šiandien paskelbti tokią išvadą: pašalinus iš Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdantiesiems netinkamus asmenis, komisija savo tikslą pasiekė, ir būtų visiems viskas aišku.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 58, prieš – 18, susilaikė 18. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Gerbiami kolegos, labai prašyčiau nebereplikuoti. Priėmimas. Tuo pat prasideda Vyriausybės valanda. (*Balsai salėje*) Gal galima sutarti nekalbėti? (*Balsai salėje*) K. Masiulis jau daug kartų kalbėjo. Replikuoti žodžio nesuteikiu, nes Vyriausybės valanda prasidės 13 valandą. Nuomonė už – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tik dar kartą galėčiau paraginti leisti komisijai pabaigti jos darbą ir sulaukti iš komandiruočių grįžtančių asmenų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu, kaip turi būti pagal įstatymus, komisija sukuriama dėl svarbių faktų, tai aš manau, ta aplinkybė turėtų skatinti komisijos narius dirbti ir vasaros laikotarpiu, kai nevyksta Seimo posėdžiai. Deja, kiek žinau, komisija nebandė rinktis šituo laikotarpiu ir tvarkingai atostogavo. Matyt, tiek ir tėra jai svarbūs tie faktai.

Dabar aš siūlau, kad komisijos nariams būtų tam tikra bausmė už tokį požiūrį, kad jie būtų priversti užbaigti veiklą, dirbdami ir šeštadieniais, ir sekmadieniais, laiko dar yra. Siūlau nepratęsti, kad ateityje komisijos darbą organizuotų atsakingiau ir dirbtų matydamos joms nustatytą terminą.

PIRMININKĖ. Dabar kalbės K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Būčiau trumpiau ten pasakęs, dabar pakalbėsiu dvi minutes.

PIRMININKĖ. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmiausia noriu A. Širinskienei pasakyti, kad niekas nedraudžia žinoti ne dokumentus, bet kaip jūs dirbate. Jūs patys pasakojate, kaip jūs dirbate, koks jūsų darbotumas ir koks yra chaosas. Užtenka tik pakalbėti su vienu kitu komisijos jūsiškiu nariu, ir visa informacija yra, ne apie dokumentus, o apie tą *bardaką*, kurio jūs nesugebate suvaldyti. Aš tai žinau, ką darysi, kad žinau. Ką žinau, tą ir papasakoju, o kadangi žinau šitą betvarkę šitoje komisijoje, tai man labai smagu žiūrėti, kaip jūs steigiate kitas komisijas. Tiesiog pasigardžiuodamas stebiu tų komisijų steigimą. Ir aš galvoju, Dieve mano, patrūks vaikinai ir merginos, nes jau čia patrūko. Diskredituosite save ne tik su „Sirijum“, psichodeliniais ginklais, bet ir su komisijomis, ką jau padarėte.

Geranoriškai siūlau, geranoriškas siūlymas pagalvoti apie savo intelektualinį pajėgumą. Paimti uždavinį, kurio nepajėgiate, tikrai neapsimoka. Ne vienam doktorantui po pirmųjų metų esu

pasakęs: vaikine ar mergina, pasitrauk, nes nepaveši. Taip pat sakau ir jums, nepavešite. Čia nieko neišeina, pamėginote, kad neišeina, tai nerašykite kitų romanų, nes nepajėgiate, neturite košės tam.

PIRMININKĖ. Ačiū. E. Gentvilas – prieš. E. Gentvilas nekalbės. Ačiū. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš irgi labai trumpai pakviesiu komisiją susirinkti, dar turi keturias dienas iki darbo pabaigos, ir pabaikime tuos komisijų darbo pratėsimus. Vieną kartą buvo pratęsta. Man atrodo, kad būtų korektiška, jeigu mes šį kartą turėtume išvadas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl Seimo nutarimo – pratęsti komisijos darbą iki spalio 8 dienos.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 54, prieš – 21, susilaikė 21. Seimo nutarimui (projektas Nr. XIII P-2546) pritarta. (*Gongas*)

13.03 val.

Vyriausybės valanda

Skelbiame Vyriausybės valandą. Atsiprašome ministru, kad keturias minutes ją pradėdame vėliau. Vyriausybės valanda.

Pirmasis klausia G. Landsbergis. Ruošiasi E. Gentvilas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas premjere, malonu jus matyti. Esame šiek tiek pasimetę ir norime jūsų paaiškinimo, tokios išvalgos, gal šiek tiek politologinės. Gal jūs galite pasakyti paprastam žmogui, kaip dera Žaliųjų partijos programa, Žaliųjų partijos deleguota Vyriausybė, premjeras ir miškų kirtimas, kai 6 % didinamas plotas, 15 % didinamas tūris, kertama saugomose teritorijose, seni miškai, kalbami labai neaiškūs dalykai. Kaip čia žmonėms paaiškinti? Žmonės klausia. Nuvažiuojame į kaimą, žmonės sako, klausyk, žalieji valdžioje, kaip su tais miškais? Premjere, kaip jūs atsakytumėte?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Nesu politologas, bet jeigu jūs pasakytumėte, kas yra paprastas žmogus, tada gal būtų labiau... (*Balsai salėje: „Apačios!“*) Apačios, apačios, pavartojote labai gerai. (*Triukšmas salėje*) Aš pasakyčiau paprastam žmogui, kad labai apgailėtina, kada politikai bando politizuoti tokia gana jautria tema. Viskas, kas Lietuvoje yra vykdoma, daroma vadovaujantis ir įstatymais, ir, svarbiausia, mokslininkų ir miškininkų teikiamomis rekomendacijomis. Taip ir šiuo atveju buvo pasielgta, ir Miškų ūkio konsultacinė tarnyba, kurioje dalyvauja įvairių institucijų visuomenininkai, mokslininkai, pateikė rekomendaciją dėl kitų metų kirtimo apimtys didinimo. Tai yra susiję su tvariu ir darniu mūsų turto – miško – išlaikymu ir naudojimu. Jūs kalbate apie kažkokiais pasikeitusias situacijas, o mes turime tikrai dar vieną problemą. Vis dar nerandame, nors ir kartu, čia ačiū jums, padarėme urėdijų reformą, vis dar nerandame, kur dingsta arba gali dingsta (...) vienas milijonas kubinių metrų mūsų medienos. Ir, matyt, tai, kas vyksta čia, yra irgi sąlygota tų dalykų, kad norėtusi, kad tas milijonas neatsirastų toliau. Ir tada bandoma politizuoti ten, kur politikos tikrai neturi būti. Vadovautis reikia, kaip sakau, įstatymais, labai aiškiais moksliniais tyrimais ir rekomendacijomis.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi J. Olekas ir toliau Vyriausybės valandai pirmininkaus A. Nekrošius. Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Dėl medienos kirtimo girdėjau Vyriausybės struktūrų paaiškinimą, kad reikia kirsti daugiau, nes biokuro reikia daugiau prigaminti. Paskui jau, atrodo, tą melagystę baigė visuomenei.

Bet, premjere, mano klausimas jums yra susijęs su prie pabaigos artėjančiu sprendimu Seime įkurti dar vieną laikinąją tyrimo komisiją, kur, sakysime, šį pavasarį vienas etapas buvo V. Bako vadovaujama komisija, dabar – kita komisija. Jūs esate įtakingas valdančiosios koalicijos narys,

jūs, kaip Seimo narys, galite pats savo balsą pridėti ar į vieną, ar į kitą pusę. Negi jūs, taip racionaliai galvojantis žmogus, tikrai pasisakote už tą tolesnį chaoso sėjimą Seime ir visuomenėje, keršto ištroškusių ir seilėmis apsitaškusių kai kurių politikų norą lįsti į teisėsaugos turimus duomenis tam, kad sukompromituotų, bet nepasiektų jokių teisinių rezultatų, apdergiant politinius oponentus? Negi jūs tikrai pritariate tokios komisijos sudarymui?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Keletas klausimų nuskambėjo. Pirmiausia – dėl melagingų žinių. Tai nebuvo jokių melagingų žinių. Melaginga arba tokia keista žinia atsiranda, kai bandoma šilumos kainas prognozuoti arba jau projektuoti, kad jos turi didėti dėl to, kad žaliava brangsta, o valstybė, turėdama savo įrankį – Valstybinę miškų urėdiją, šiame procese apskritai nedalyvauja, nors galėtų interveniuoti ir iš tikrųjų neleisti spekuliuoti tomis kainomis ir tokiomis spekuliacijomis didinti šilumos kainą. Todėl tai yra susiję dalykai, ir aš jus patikinu, kad Valstybinę miškų urėdiją aktyviai dalyvaus: dalyvaus rengiant, ruošiant biokuro žaliavą ir tikrai dalyvaus tiekiant šitą produkciją į rinką, kad nebūtų bandoma kelti šilumos kainų.

Antra, jūs sakote, kad įtakingas šis žmogus. Aš nenoriu primesti savo nuomonės kitiems Seimo nariams. O kas chaosą kelia, aš irgi turiu savo nuomonę. Pasižiūriu į pusę atsisukęs ir matau, kas tą chaosą kelia. Kodėl taip yra? Galime diskutuoti.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Klausia J. Olekas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas premjere, vadinamoji jūsų mokslinė patariamoji komisija, man atrodo, šiek tiek linkusi būti geriau vadinama kirtimų patarimų komisija. Bet mano klausimas jums, kaip sūduviui. Ar jums žinoma, kaip mes čia visi buvome šiek tiek ir pasipiktinę, ir stebėjomės, kad valant valstybinę (jau dabar Miškų) urėdiją kai kuriems darbuotojoms buvo išmokėti šešių mėnesių atlyginimai – per 30 tūkst., ir neatrodė mažai. Bet šiuo metu atleidžiant kai kuriuos darbuotojus, kad jie kuo greičiau išeitų ir tylėtų, išmokami ir aštuonių mėnesių išeitiniai atlyginimai. Ar jūs manote, kad tai yra ūkiška iš mūsų sūduvių pozicijos? Galbūt tai ir teisėta pagal naują Darbo kodeksą, bet ar iš tikrųjų tai yra ūkiška taip susitvarkyti tuo metu, kai girdime, kad kyla ir malkų, ir biokuro kainos. Ar tai nėra viena išlaidų dalis? Ačiū už atsakymą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Atsakysiu kaip sūduvis sūduviui. Iš tikrųjų kartais būna, kalbėkime prielaidomis, kad geriau galbūt sumokėti ne tik 6–8, bet ir 10 atlyginimų, ir tai bus gerokai mažesnė žala, negu vienas ar kitas veikėjas ją daro užimdamas vienokias ar kitokias pareigas. Aš manau, kad įmonė atsakingai tuos sprendimus... ir renkasi, kokia yra mažesnė žala, arba iš tų dviejų blogybių renkasi mažesnę. Bet tie pokyčiai, kurie įvyko Valstybinių miškų urėdijoje, ir toliau vyksta. Tai mane įtikina, kad tikrai tuos žingsnius reikėjo daryti. Kas vyksta dabar, dar kartą įtikina, kad tie sprendimai buvo neišvengiami, bet pavėluoti.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi G. Steponavičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Kadangi labai daug klausimų šiandien tenka aplinkos apsaugos ministrui, tai nors faktiškai mano klausimas būtų jums, tačiau, matydamas situaciją, matyt, jūs nedarysite ryžtingų sprendimų, nes labai mylite vilkus, aš kreipiuosi į žemės ūkio ministrą. Mielas kolega, jūs, kaip vienos partijos abu vyrai, ar negalite susėsti, normaliai pabendrauti ir įtikinti aplinkos ministrą, kad reikia didinti vilkų šaudymo licencijas? Tarybiniais laikais visus metus medžiodavome ir neišnyko vilkai. Matote, kokį siaubą jie kelia visoje Lietuvoje? Nejaugi ir čia reikės įsiterpti gerbiamam premjerui, kad jums reikalus sutvarkytų? (*Balsai salėje*)

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų šis klausimas bus svarstomas kitą savaitę Kaimo reikalų komitete. Su aplinkos ministru mes tikrai susėdame ir dažnai, vykome netgi pas vieną ūkininką į Kauno rajoną apžiūrėti, kokia yra daroma laukinių gyvūnų žala pasėliams. Tikrai ieškome sprendimų ar dėl didesnių kompensacijų, ar dėl daugiau licencijų vilkams šaudyti. Bet, kaip jau sakiau, kitą savaitę Kaimo reikalų komitete apie tai galėsime pakalbėti išsamiau.

PIRMININKAS. Klausia G. Steponavičius. Ruošiasi A. Baura.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau nuo vilkų prie švietimo. Gerbiamas premjere, gerbiama švietimo ir mokslo ministre, apie viščiukus, kuriuos mes rudenį skaičiuojame. Laukiame dar rezultatų dėl etatinio apmokėjimo įvedimo, pa-

matysime spalio pradžioje, bet baigėsi priėmimas į aukštąsias mokyklas ir profesines mokymo įstaigas. Nepaisant šios Vyriausybės deklaruotų tikslų dėl didesnio prieinamumo bakalauro nemokamų studijų ir kitų rodiklių, mes turime 4,5 tūkst. neužpildytų valstybės finansuojamų vietų universitetuose ir kolegijose. Ir dabar naujausi duomenys – 3 tūkst. valstybės finansuojamų neužpildytų vietų profesinėse mokyklose. Tai, gerbiamas premjere, gerbiamoji ministre, kokios jums pirmos išvados peršasi matant tokią situaciją?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gal pradėsiu, ministrė užbaigs. Aišku, pirmos išvados tokios, kad vis dėlto, matyt, dar yra sunku mūsų jauniems žmonėms atsiriboti nuo populiarių profesijų ir galbūt reikalingų valstybei. Žmonės renkasi tai, kur galvoja arba mano, kad jiems ateityje gal bus lengviau darbą susirasti arba galės geriau iš to darbo pragyventi. Matyt, dar nėra to įsitikinimo, kad tos profesijos, kurios iš tikrųjų valstybės finansuojamos, kurios šiandien reikalingos darbo rinkoje, turi ateitį. Tai čia toks mano pirmas pastebėjimas, o ekspertinę įžvalgą, be abejo, pasakys ministrė.

PIRMININKAS. Klausia A. Baura. Ruošiasi A. Vinkus. Ar ministrė? Prašom. Dar ministrė.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš gal dar pakomentuosiu ir apie profesinį mokymą. Kaip tik šiandien su visais profesinių mokyklų vadovais aptarėme rezultatus. Sektorius tikrai išgyvena skaidrinimosi periodą. Labai gaila, kad daugelį metų buvo situacija, kai realūs priėmimo skaičiai arba realūs mokinių skaičiai šiame sektoriuje, įvedus centralizuotą sistemą, pasirodė visiškai nerealūs. Tai tas procesas vyksta. Manau, kad priartėjame prie realių skaičių. Nemanyčiau, kad tai reikia traktuoti kaip mažėjimą, tai reikėtų traktuoti kaip sistemos skaidrėjimą. O jei-gu kalbėtume apie aukštąjį mokslą, buvo padidintas valstybės finansuojamų vietų skaičius beveik 2 tūkst., na, tiesiog ne visi apsisprendė pasinaudoti šita galimybe. Žiūrint į visą piramidę, kiek pas mus jaunų žmonių renkasi studijuoti universitetuose, kolegijose ir profesinį mokymą, tas procentinis pasiskirstymas yra tikrai labai kitoks nei daugelyje šalių. Profesinį mokymą renkasi tik 20 %, o daugelyje stiprių ekonomikų tai sudaro apie 50 % jaunų žmonių. Todėl tas pokytis struktūrinis ir vyksta nuosekliai.

PIRMININKAS. Klausia A. Baura. Ruošiasi A. Vinkus.

A. BAURA (LVŽSF). Mano klausimas aplinkos ministru. Faktiškai iš jūsų norėtusi išgirsti atsakymą, kurį... gerbiamas V. Kamblevičius uždavė. Netrukus prasidės rudens medžioklės sezonas. Aš savo apygardos pavyzdėlių pasakysiu. Daug turime savivaldybių, kuriose vilkai tikrai daro milžinišką žalą. Tarkim, Anykščių rajone nuo metų pradžios, t. y. nuo pavasario, kai ganiavos laikotarpis prasidėjo, 19 vietų, pas 19 ūkininkų, apsilankė vilkai, kurie padarė tikrai didelių nuostolių. Tokia situacija jau yra keli metai iš eilės. Daugiau kaip 20 metų jau kiekvienais metais. Tikrai norėtusi išgirsti, gal jūs turite ką nors paguodžiančio – būtent leisti medžioti daugiau vilkų, kas yra labai svarbu.

Gerbiamas ministre, aš žinau, kad jūs esate sudarę darbo grupę, kurioje ir asociacijų atsakingi žmonės dalyvauja. Vis dėlto reikalingas atsakymas.

K. NAVICKAS. Iš tikrųjų ačiū už klausimą. Man atrodo, ką mes pirmiausia... Prieš atsakant, leiskite truputį plačiau atsakyti, nes, man atrodo, tai yra svarbu. Prieš galvodami, kaip elgtis su vilku, mes pirmiausia turime išbandyti arba taikyti visas įmanomas prevencines priemones. Pasižiūrėjus, kiek mes išmokame pagal vilkų padarytą žalą, iš tikrųjų prevencinėms priemonėms paramos paprastai neprašoma. Tai čia aliuzija į jūsų...

O dabar atsakysiu į jūsų klausimą. Mes jau esame pasirengę pakeisti medžioklės taisykles, leisime nelaukti tradicinio medžioklės sezono pradžios – spalio 10 dienos, jeigu neklystu, ar 15 dienos. Jeigu yra daroma žala arba kyla pavojus žmonių gyvybei ir sveikatai, dabar bus lengviau išduoti licencijas ir medžioklės tuos (...) iš gamtos vykdyti.

Kitas dalykas. Mes iš tikrųjų dabar pakeitėme visą iš esmės apskaitos sistemą ir skaičiuojame šeimomis. Manau, kad jau dabar paskutinė stadija, jau sutarimai daugiau mažiau yra.

Dar vienas labai svarbus pakeitimas, svarbus ūkininkams. Mes siūlome pakeisti, kad ūkininkams nereikėtų vežti į Rietavą sudraskyto gyvulio, nes tai labiausiai ir stabdo kompensacijų prašymą. Mes net neturime realios statistikos, kur, koku intensyvumu vyksta vilkų daroma žala. Visus šituos dalykus įvedę, aš manau, mes tą situaciją turėsime... tiksliau, konfliktų turėsime mažiau.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi V. Juozapaitis.

A. VINKUS (*LSDDF*). Noriu paklausti du klausimus gerbiamo kolegos sveikatos ministro A. Verygos.

Gerbiamas ministre, kai jūs pradėjote darbą Sveikatos ministerijoje, tikrai sustiprinote požiūrį į visuomenės sveikatos svarbą ir daugelyje sričių ėmėtės atitinkamų priemonių, kurias vieni pripažįsta ir sveikina, kiti abejoja, kiti nepitaria, tačiau visi matome, kad pozityvūs žingsniai daromi. Tęsdamas pamąstymą šia kryptimi, norėčiau tamstos paklausti, ar kūno kultūros dabartinę būklę Lietuvos mokyklose (girdint ir švietimo ministrei) laikote pakankamai skatinančia ir stiprinančia vaikų sveikatą? Ar planuojate dėmesį šiai sričiai sustiprinti? Jeigu taip, kas konkrečiai numatoma?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju jums už klausimą. Iš tikrųjų, aš manau, atsakymas yra užkoduotas mūsų vaikų sveikatos rodikliuose. Tai, kad nemaža dalis mūsų vaikų turi laikysenos problemų, turi stuburo ir judamojo aparato problemų, turi regėjimo problemų, turi nutukimo problemų, rodo, kad ta būklė, apie kurią jūs klausiate, tai fizinio lavinimo, nėra gera. Matyt, čia yra labai daug priežasčių, dėl ko taip yra atsitikę. Tai yra susiję, jūs teisingai paminėjote ir švietimo ministrę, matyt, kad tai yra susiję ir su mokytojo prestižu, t. y. su žmonėmis, kurie renkasi ar apsisprendžia būti fizinio lavinimo mokytojais, kiek jie atsakingai žiūri į šitą dalyką. Čia mes keletą iniciatyvų planuojame ir galvojame apie kai kurias iniciatyvas su Švietimo ir mokslo ministerija dėl judrios mokyklos. Ten planuojamos veiklos yra susijusios ne tik su fizinio lavinimo pamokomis, bet ir apskritai su vaikų skatinimu judėti, ateiti į mokyklą, ne tik važiuoti. Kitos priemonės yra planuojamos su Tarptautiniu olimpinio komitetu, būtent dirbti su pradinių klasių mokytojais, nes ten matome didelę spragą.

Tikrai turime priemonių ir planuojame greta tų priemonių vis dėlto įgyvendinti ir stebėseną, nes šiandien labai sudėtinga pasakyti, kaip sekasi mokykloms, ir įvertinti, kiek tai yra mokytojo darbo trūkumas, kiek ten vaikų ateina su problemomis. Yra įvairių metodikų pasaulyje, pavyzdžiui, tokia „Eurofita“ – gal girdėjote? – kurią panaudojus galima tikrai stebėti, ar progresą daro mokykla, ar nedaro, o tada jau aktyvuoti tėvus, kad jie pagrįstai reikalautų, kad būtų tinkamai tas fizinis lavinimas vykdomas.

PIRMININKAS. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas premjere, turiu tokį žemišką klausimą. Žiūriu aš jau šešerius metus pro langą ir matau vis tą patį vaizdą – amžinąjį atilsį Lietuvos edukologijos universiteto pastatą. Jau jo nebėra, o klaidinantis paminklinis užrašas vis dar yra. Vienas klausimas: kada baigsime tyčiotis iš to amžinąjį atilsį?

Kitas klausimas. Turiu žinių, kad šitas pastabas buvo ne perduotas, bet buvo pažadėtas vienai aukštajai mokyklai, žinau, kad Švietimo ir mokslo ministerijos Turto valdymo skyrius ar panašiai buvo atlikęs netgi skaičiavimus kai kurių fakultetų perkėlimo. Paskui atsirado vienas iškilus politikas, kuris nuėjo į Vyriausybės kanceliariją ir vienam iškiliam kancleriui pasakė, kad taip nebus, nes buvo susitarta kitaip. Vakar aš skaitau... nes buvo susitarta perduoti ir už tuos pinigus mus visus pamokyti nugriaunant šitą pastatą.

Vakar aš skaičiau, kad Vilniaus savivaldybė kreipėsi į Vyriausybę, kad perduotų šitą pastatą savivaldybei. Koks likimas šito amžinąjį atilsį be turinio likusio pastato, kuris tikrai yra gana patrauklus ir kitoms aukštosioms mokykloms, nes ten yra visa infrastruktūra? Prieš keletą metų ten sukišta labai daug milijonų europinių lėšų ir taip toliau, ir t. t. Negi jūs tikrai nugriausite? Ką jūs galvojate apie tai? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Tikrai aktualus klausimas, aš irgi vis matau tą vaizdą. Tikrai nenoriu sutikti, kad amžinąjį atilsį, nes universitetas įsijungė į VDU ir tęsia veiklą. Tai tą reiktų taip, nežinau, gal subtiliau...

Nereikia vadovautis gandais apie iškilus žmones, kurie kažkur vaikšto, ateina, pasako. Čia yra ypač iškilūs kolegos – 141, kurie gali bet kur ateiti, savo nuomonę aiškiai išsakyti. Taip, dėl šito pastato iš tikrųjų ir darant pertvarką buvo, ir niekas nepasikeitė, kad bet koku atveju, kad ir kokie sprendimai būtų priimti, šie pinigai liktų tik švietimui. Dar daugiau, aš buvau pasakęs ne kartą, galėčiau pakartoti, tai buvo turimų omenyje bendrabučių, aukštųjų mokyklų bendrabučių,

iš esmės renovavimas arba atstatymas. Tačiau šiandien aš galiu greičiausiai pasakyti, negaliu dar šimtu procentų, nes galutinio sprendimo nėra, kad šis iškilus pastatas, kurį mes matome kiekvieną dieną pro langą, bus naudojamas švietimo reikmėms, aukštojo mokslo ir švietimo reikmėms. Dalis tų garbingų pastatų bus taip pat labai racionaliai panaudota, vėlgi tai susiję su mūsų moksliniais tyrimais ir mokslinių tyrimų institutais, dėl dalies, kuri iš tikrųjų yra, kaip sakėte, bevertė, jei kalbėtume apie išlaikymo kaštus ir energetinį efektyvumą, matyt, teks priimti kitokį sprendimą. Tie svarstymai yra, žiūrime, kad būtų priimtas racionaliausias sprendimas.

Dėl Vilniaus miesto savivaldybės iš tiesų keistos rezoliucijos, fantazijos tikrai tam miestui trūksta, tai savivaldybei. Jie dabar sugalvojo, kad galėtų kažką pasiūlyti. Mes geranoriškai, kadangi trūksta fantazijos, nesusitvarkė su mokyklų remontu, įleidome vieną mokyklą geranoriškai, kad vaikai nebūtų statybų aikštelėje, o tiesiog galėtų pralaukti tą momentą, kada atsiras fantazijos ir pabaigs renovacijos darbus šitame universiteto buvusiam pastate. Tai nereiškia, kad geranoriškai įleidus ir ištiesus pagalbos ranką, dabar galima, įkišus pirštą, bandyti praryti visą pastatą ir tada jį nugriauti, ir kažkam panaudoti. Tikrai taip nebus. Tas pagrindinis principinis pažadas, kad viskas, kas susiję su šituo turtu, turi likti švietimui, ir tai bus užtikrinta.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Sysas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, kadangi visa ministrų *galiorka*, atrodo, pusiau miega, tai jiems klausimą duosiu. Kadangi grįžę iš kelionių, tai natūralu, iš patyrimo žinome, kai tik ministrai keliauja ir Seimo nariai atostogauja, tada verslas ir žmonės gali ramiai miegoti dėl savo ateities ir ne per daug rūpintis. Taip Merfio dėsnis sako. Noriu paklausti ūkio ministro. Jūs gana ilgai buvote išvažiuavęs kelionėse ir natūralu, kad jūs to patyrimo šalyse paėmėte, pasirinkote, jis yra labai naudingas, ir kad jūs atvežėte čia daug gerų idėjų. Sakykite, kitų metų ekonomikos iš tikrųjų laukia gana daug iššūkių. Kokius racionalius siūlymus jūsų ministerija gali pateikti verslui ar ruošiasi pateikti verslui, privačiam ir taip pat ir valstybiniam, kad kitais metais, jeigu iš tikrųjų įvyks tam tikri sunkumai, finansiniai ir kitokie dalykai, būtų galima juos įveikti ne tokiais drastiškais būdais, kaip mes įveikėme seniau. Jūsų patyrimas iš tų šalių, ką jūs atvežėte ir ką jūs galėtumėte pasakyti?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, profesoriau, už klausimą. Pirmiausia vienas dalykas yra labai svarbus, tai pramonės skaitmeninimas. Jeigu kalbėtume apie šalies ūkio atsparumą, tai mes žinome, kad valstybės, kuriose bent ketvirtį šalies BVP sudaro pramonė, stipri pramonė, tokios valstybės yra daug atsparesnės įvairiems sunkumams. Šiuo atveju skaitmeninimas ir efektyvinimas, darbo našumo didinimas yra, be jokios abejonės, prioritetas, „Pramonės 4.0“ sprendimų diegimas. Vienas dalykas, ką jau darome, tai labai smarkiai forsuojame finansavimą europinėmis lėšomis įmones, atliekant tiek „Pramonės 4.0“ auditus, tiek diegiant naujausias technologijas, tiek kvalifikuojant darbuotojus, kad vis dėlto būtų keliamas našumas, nes mes matome pavojingą tendenciją, kai didėjant atlyginimams našumas nedidėja daugiau nei atlyginimai, o yra dar ir mažesnis. Tai reiškia, kad eksporto rinkose galime prarasti konkurencingumą. Tai yra viena didžiausių grėsmių šiuo momentu šalies ekonomikai.

Antras dalykas, be jokios abejonės, labai svarbus, tai vis dėlto reinvesticijos. Labai džiaugiamės, kad jau po praeitų metų priimtų Vyriausybės sprendimų dėl investuojamo šimto procentų pelno lengvatos iš tiesų paspartėjo reinvesticijos versle. Ir matome tendencijas, kad pagaliau pasiekėme prieškrizinį lygį. Tikslas, be jokios abejonės, yra išplėsti reinvestuojamo pelno lengvatą, kad dar platesnis spektras įmonių, ypač mažų ir vidutinių, galėtų ja pasinaudoti, būtent reinvestuoti į tą verslo konkurencingumą.

Ir trečias dalykas, be jokios abejonės, grėsmė yra darbuotojai, darbuotojų stygius. Šiuo klausimu, manau, vienas pagrindinių dalykų, ką siūlysiu, tai yra vis dėlto natūros neapmokestinimas, darbuotojų pavėžėjimas, jų pietūs ir panašiai, kad įmonės būtų suinteresuotos iš aplinkui, iš regionų atsivežti darbuotojus, ir tą stygių amortizuotume.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Dumbrava.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas bus Ministrui Pirmininkui, bet prieš tai aš norėčiau pasakyti keletą sakinių. Pirmiausia, kai mes kalbame apie socialinį dialogą, apie derybas, tai vakarietiška demokratiją patirtis yra tokia, kad derasi dėl minimalaus atlyginimo ar apsk-

ritai dėl socialinių garantijų ir kitų dalykų darbdaviai ir darbuotojai. Dabar Lietuvoje tenka matyti visiškai kitokį vaizdą. Ministras Pirmininkas pasako, kad minimali alga bus tokia, o po to prasi-deda derybos.

Mano klausimas, gerbiamas Ministre Pirmininke, ar jūs tęsitate tokią praktiką, kad deryboms nepaliekama jokių arba minimalios galimybės, nes jau Ministras Pirmininkas pasakė, ką galvoja, tada darbdaviai tik ploja rankytėmis ir sako, gerai, mus tenkina, ką pasakė premjeras, 420. O tu derybų ir nebus. Tai kada teiksitate vykdyti tai, ką parašėte ir savo programoje, kad socialinis dia-logas, kolektyvinės derybos bus normalus dalykas ir žiūrėsime į Vakarus, o ne į Rytus? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, tikrai ačiū jums už klausimą. Manau, kad jūs seniai žiūrite į Vakarus, o ne į Rytus. Šiandien pasakymas iš jūsų lūpų mane labai išgąsdino, kad Ministro Pirmininko žodis yra šventas ir visi privalo tą vykdyti. Demokratinėje valstybėje tikrai taip būti negali ir aš tokių galių neturiu. Manęs paklausė, kokia yra nuomonė ir galimybės, jau turbūt prieš trečią ar ketvirtą derybų rundą. Nors mes nesusitarus iš karto galėjome, kas ir galėjo būti, grįžti į Vyriausybę ir priimti sprendimus, tačiau vis dar tęsiame, susitikinėjame individua-liai, kad būtų surastas sprendimas.

Bet dar pernai buvo priimtas sprendimas toje pačioje Trišalėje taryboje pagal aiškia konkre-čią formulę, labai objektyviai pagrįstą, kad tai gali būti tarp 45, ne mažiau, ir ne daugiau kaip 50 %. Ir pagal ekonomikos augimą, kurį patikslino Finansų ministerija, ta suma ir gali būti tarp 420 ir 430 eurų. Jeigu derybose būtų priimtas ar bus priimtas kitas sprendimas, gal dar bus ketvirtas ar penktas raundas, tai tokį sprendimą ir patvirtins. Jeigu ne, vadinasi, Vyriausybė priims sprendi-mą ne politinį, bet vadovaudamasi bendrai sutarta formule, ir manau, kad tai yra labai teisingas dalykas. Jūs gi puikiai prisimenate, kada buvo daromi įvairūs politiniai sprendimai nepamatavus nei ūkio augimo, nei ekonomikos galimybių, keliant pensijas, atlyginimus, kuo tai baigėsi.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi R. Martinėlis.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės. Ger-biama ministre, prie tų rūpesčių dėl etatinio apmokėjimo. Buvo tokia kategorija kaip pasienio mo-kyklos. Jūs tikriausiai žinote. Mano gėdai, turiu prisipažinti, kad tik neseniai sužinojau, kad buvo gera finansavimo tvarka, na, pakankamai gera. Jos gaudavo papildomų lėšų, kaip įsivaizduoju, moksleivio krepšeliui. Tačiau dabar, išgaliojus naujai metodikai, lyg ir niekas į tai neatsižvelgė, nors mokykla kaip stovėjo pasienyje, taip ir stovi. Dėl to mažėja finansavimas ir vėlgi atsiranda rūpesčių, etatus reikia mažinti. Mažiau lėšų bus gaunama, nes yra bendra metodika, bendra tvar-ka. Prašom pasakyti, ar toms mokykloms, kurios buvo pasienyje, kur tikrai gal buvo geresnės są-lygos, nebus bandoma taikyti kokio nors koeficiento ar pereinamojo laikotarpio, kad mokyklos galėtų kiek nors susiorientuoti ir imtis kokių nors priemonių, kad ta situacija jose nebūtų bloges-nė? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Kaip ir numato Švietimo įstatymas, papildomas fi-nansavimas ir pagalba mokykloms yra skiriama, kai kalbame apie tautinių mažumų mokyklas, kai kalbame apie finansavimą specialiosios pagalbos veiklų, kai tikrai reikia mokykloms ir specia-lių išteklių, ir tam tikros kvalifikacijos žmonių, ir specialios parengties.

Žiūrint į mokyklų tinklo taisyklės, kai turėjome situaciją, kada yra virš tūkstančio mokyklų ir 270 išimčių dėl įvairių aplinkybių, tada tikrai kuriamos labai nelygios sąlygos ir toms mokyk-loms, kurios dirba su lygiai tokiais pat vaikais, lygiai su tokiais pat mokytojais. Todėl ateina pa-pildomos lėšos. Savivaldybių biudžetai šiemet irgi buvo didesni, tikėtina, ir kitais metais bus di-desni, ir specialią paramą iš perskirstymui skiriamų lėšų savivaldybės turi teisę skirti.

PIRMININKAS. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Butkevičius.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų sveikatos apsaugos minis-trui. Norėčiau pasiklausti apie Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo korekcijas svarstant žalos be kaltės modelį. Iš tikrųjų ten kalbama apie fondo kūrimą, komisijos administra-vimą, ten gal ir Finansų ministerijos fondas su rezervu galimai gali padidėti, ir kreipimaisi dėl ža-los atlyginimo. Norėjau paklausti, ką jūs galvojate apie tokį modelį ir ar fondas būtų pajėgus, sa-kykime, atlyginti žalą, nes tai yra labai brangus modelis? Ir ar tai iš principo yra toks prioritetas, vienas iš Sveikatos apsaugos ministerijos prioritetinių klausimų?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad tai vis dėlto yra prioritetas klausimas, kai vienoks ar kitoks modelis galėtų būti įgyvendintas. Toks sprendimas bus priimtas tada, kai tie projektai pirmiausia pasieks Vyriausybę, paskui Seimą. Bet dėl ko tas įstatymas yra svarbus? Aš manau, kad ir jūs pats kaip gydytojas žinote problemas, kurios yra.

Viena vertus, mes turime pacientų, kuriems, na, įvyksta žala, yra padaroma kokia nors žala, dažniausiai nenorint nieko bloga, bet atsitinka tokių dalykų. Žmonės tikrai dabar labai skundžiasi ta esama tvarka ir negauna žalos atlyginimo. Manau, kad žmogus, kuriam žala yra padaryta, turėtų pagal nesudėtingą mechanizmą tokią žalą atgauti. Kita vertus, ta sistema, kuri yra dabar, neskatina medikų mokytis iš klaidų, labiau skatina slėpti klaidas. Mes jau labai seniai girdime pavyzdį, kuris minimas aviacijoje, kai kiekviena klaida yra perkeliama į mokymą ir iš klaidos yra mokomasi. Tie tikslai du ir yra, kad pacientai gautų atlyginimą už padarytą žalą, kad medikai būtų ne suinteresuoti slėpti, o mokytusi iš to. O kad iš pradžių bus sudėtinga, kad išlaidos augs, tai taip, tai yra užprogramuota.

Šiandien mes turime tokią situaciją, kad gydymo įstaigos, mokėdamos privatiems draudikams... Na, vis tiek tas mechanizmas neveikia iki galo ir tų pinigų nemažai draudikams lieka, bet didelei daliai pacientų mes nesudarome galimybės atgauti tą žalą. Todėl ir yra tas siūlymas turėti fondą, kurį administruotų pati valstybė. Bet kaip apsispręs Seimas, matysime.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi E. Pupinis.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėjau paklausti energetikos ministro, bet nematau. Šiuo metu labai... Gal premjeras tada atsakys. Šiuo metu vyksta labai didelė diskusija dėl prekių ir paslaugų kainų augimo, dėl prekių ir paslaugų kainų lygio, palyginti su Europos Sąjungos šalimis. Be noriu paklausti: ar tai yra tiesa, ar ne, kad gamtinės dujos kitais metais brangs 25 %, kiek žinau, nebutiniams vartotojams? Taip pat mus pasiekė informacija, kad nebutiniams vartotojams, kurie jau sudarė sutartis su elektros energijos tiekėjais, irgi kontraktuose numatyta daug didesnė kaina ateinančiais metais, palyginti su šiais metais. Aš manau, tai įpareigoja visus politikus ir Vyriausybę kaip nors amortizuoti, kad tie išoriniai veiksniai nedarytų poveikio kainų augimui. Vakar truputį buvau nustebeš dėl jūsų patarėjo, kai dalyvavo televizijos laidoje apie prekių ir paslaugų kainų augimą Lietuvoje. Aš pažiūrėjau Eurostato duomenis, tai jis kalbėjo, kad lyg ir penkta šalis tarp Europos Sąjungos šalių... Atvirkščiai tiek yra. Ir tuoj pat pasidariau analizę pagal atskiras prekių grupes. Ir paskutinė mintis. Biokuro kaina nedidėjo 2015, 2016, 2017 metais. Ar neatlikote tyrimo, kodėl 2018 metais išaugo arba pasiūlymai yra išaugę iki 48–50 %?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Nėra energetikos ministro. Tikrai galiu pasakyti, kad jūsų paminėtos problemos yra žinomos, ministras ir visa Vyriausybė ieško būdų ne tik kad amortizuoti, bet ir kokią mes, kaip valstybė, galime padaryti intervenciją, kad tos... Na, dabar atsirado nauja tendencija prieš pusę metų ar daugiau bandyti pasakyti ir įvairiausiais argumentais pagrįsti galbūt savo norą pakelti tam tikras kainas, todėl mes tą girdime. Kalbant apie elektros kainą, amortizavimo mechanizmas yra numatytas, apie dujų kainą tikrai negaliu kol kas nieko pasakyti.

Dėl biokuro. Klausimas yra gilesnis priešasčių ieškojimas. Mes jau žingsnius darome toms priešastims surasti. Kaip ir, atrodo, veikia birža, turėtų būti tendencijos kitokios, bet ar iš tiesų ten yra užtikrinama konkurencija, čia yra kitas klausimas.

Dėl jūsų minėtų maisto kainų. Tikrai yra statistika arba duomenys, kokias mūsų namų ūkiai turi didžiausias sąnaudas. Esame antri po Rumunijos, kiek mūsų kiekvienas namų ūkis išleidžia maisto produktams. Esame per septynerius metus įvertinę, kad tikrai buvome... bene du kartus didesnių maisto produktų kainų augimo, negu galima buvo bandyti suvesti ar su mokesčine aplinka, ar su žaliavų kaina. Turime duomenis, kiek tai sudaro galutinę produkto kainą gamintojo, tiekėjo ir prekybininko. Turime duomenis apie tai, kokia yra konkurencija reali, kaip yra bendraujama su tiekėjais, kokios sutartys sudaromos. Dėl to turime daryti žingsnius tikrai, kad nebūtų nepagrįstai tam tikra našta perkeliama ant vartotojo, arba dar daugiau – mes privalome padaryti viską, kad būtų apgintas šiuo atveju vartotojų interesas, ir tai padarysime.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti Ministro Pirmininko. Apie švietimą, bet Ministro Pirmininko. Na, buvo nemažai kalbėta apie mokytojo prestižo didinimą. Suprantama, kad

atlyginimas nėra vienintelis faktorius, kaip didinti tą prestižą, tačiau tai yra labai svarbus faktorius. Čia visi mes užburti buvome – mokytojams apie 17 mln. šiems metams, 95 mln. per trejus metus, tačiau tai nėra ta suma, kuri išspręstų problemą atlyginimo, nes iš esmės tai nepasivys ir to vidutinio darbo užmokesčio. Kaip žinome, kainos kyla, ir vėl tas atsilikimas, ko gero, su tokiais pinigais tik didės. Tai ir parodo, kad stojimas į aukštąsias mokyklas, renkantis pedagogines profesijas, nėra pakankamas ir netgi rodo profesijos nepopuliarumą. Taip pat turbūt turite informacijos ir jūs apie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalis, kur žiūrint į lėšų skyrimą BVP iš tikrųjų tai yra labai prastas rezultatas. Ar jūs pasiruošę bent jau kitais metais vėl didinti tą dalį, skiriamą švietimui? Aš suprantu, kad situacija nėra paprasta, tačiau švietimo situacija dar sudėtingesnė, nes jau kai kuriose mokyklose formuojant krepšelius pagal praeitų metų krūvį trūksta dešimčių tūkstančių eurų. Vis tiek sprendimas turi būti daromas. Ar jūs pasiruošę didinti biudžetą, ar, kaip ministrė sakė, jinai nėra Vyriausybė, o čia Vyriausybės sprendimas? Gelbėkite ministrę. Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Apsispręsti pirmiausia reikia. Čia iš tos pusės sakė, kainos neauga, čia – kainos auga, tai kažkur per vidurį reikia paklausti šaržuojant, auga ar neauga? Taip, jūs tei sus dėl švietimo finansavimo – tie 17 mln. šiek tiek su trupučiu ir kitais metais beveik 100 mln. Be abejo, mes norėtume, kad būtų visai kitokio parametro skaičiai skiriami, to ir siekiame. Bet be šitų jūsų paminėtų skaičių noriu taip pat paminėti, kad mokytojai, kaip ir kiekvienas dirbantysis šalyje, o būtent mokytojai irgi patenka į tą mūsų dirbančiųjų spektrą pagal savo darbo užmokestį, dėl mokesstinės reformos taip pat dar be to papildomo padidینimo, susijusio su etatiniu apmokėjimu, gaus nuo 10–15 iki 60 eurų priklausomai nuo to, kiek uždirba.

Taip pat, jeigu mokytojai turi vaikų, gaus vaiko pinigus didesnius. Yra projektuojama apie 50 eurų, tiksliau, 50 eurų vienam vaikui. Tai reikėtų visas šitas sumas sudėti, kalbant apie pajamų augimą.

O jeigu jūs turite kitokių labai racionalių pasiūlymų, pagrįstų konkrečiais finansavimo šaltiniais, be galo būsime dėkingi, jeigu pateiksite. Apsvarstysime ir jeigu jie bus tikrai tokie, kokie sakau, racionalūs, pagrįsti, priimsime.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi L. Balsys.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Klausimą norėčiau skirti socialinės apsaugos ir darbo ministrui. Visų pirma pasveikinsiu su ilgalaikės strategijos patvirtinimu. Joje esate užsibrėžę dvigubai sumažinti norinčių išvažiuoti iš Lietuvos gyventojų skaičių iki 2030 metų. Priminsiu statistiką KTU mokslininkų, kurie pasakė, kad netolerancija iš Lietuvos išvaro trečdalį gyventojų.

Konkretus klausimas jums, nes kartais žodžiai yra stipresni nei pinigai ir priemonės. Ar jūs paseksite kolegos L. A. Linkevičiaus pavyzdžiu ir aplankysite Lietuvos gėjų bendruomenę, pasmerksite iš tikrųjų netoleranciją Lietuvoje, nes konkrečiai jūs, kaip ministerija, esate atsakingi ir už nelygybės diskriminavimą? Pastaruoju metu lyderystę šia tema matome iš Užsienio reikalų ministerijos, kuri net teikia Stambulo konvencijos patvirtinimą, kas turėtų būti daroma jūsų vardu. Ar jūs parodysite lyderystę ne priemonėmis, ne finansais, bet asmeniniu pavyzdžiu?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Ta patvirtinta strategija yra visų mūsų atsakomybė, ne tik mūsų ministerijos, tikrai džiugu, kad dėl jos visi sutarėme.

Dėl netolerancijos. Ir dabar sakau, ir visada sakiau, kad smerkiu bet kokią netoleranciją bet kokių pagrindų mūsų šalyje.

Dėl Stambulo konvencijos. Šiuo atveju Stambulo konvencija pateikta Seimui ne Užsienio reikalų ministerijos, bet prezidentūros, o mūsų ministerija kartu su Užsienio reikalų ministerija šiuo metu rengia teisės aktus, kuriais būtų užkertamas kelias smurtui prieš moteris. Tai yra artimi Stambulo konvencijai teisės aktai, bet būtent dėl smurto lyties pagrindu. Konkretūs darbai yra daromi, diskusijos vyksta ir toliau vyks, toliau ieškosime geriausių sprendimų, kuriems būtų pasiruošusi mūsų visuomenė, sprendžiant smurto lyties pagrindu klausimus.

PIRMININKAS. Klausia L. Balsys. Ruošiasi J. Imbrasas.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis premjere, nežinau, ar jums teko girdėti, ar ne, bet yra tokia Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos Darnios Lietuvos Vyriausybės programa. Toje programoje yra skyrius „Darni miškų politika“. Tame skyriuje parašyta tokia nuostata, cituo-

ju: „Siekime riboti didžiausią žalą miškams darančius plynuosius kirtimus ir miškų kultūrinimą. Siekime įtvirtinti nuostatą, jog neplynieji miško kirtimai sudarytų ne mažiau nei 70 % visų pagrindinių kirtimų.“

Dabar, pažiūrėję į statistiką, matome, kad pernai, 2017 metais, plynieji kirtimai iš visų kirtimų pagal plotą sudarė, atvirkščiai nei toje programoje parašyta, beveik 66 %. Iš šiemet atliktų kirtimų taip pat 66 % yra plynieji kirtimai. Tai kaip čia išeina? Jūsų Vyriausybė vykdo kažkokią kitą savo programą, kuri skatina plynuosius kirtimus, o Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programa teigia, kad plynieji kirtimai yra didžiausia žala miškui. Kaip čia dabar paaiškinti? Ar jūs ne tai Vyriausybei vadovaujate, ar ne tos partijos Vyriausybei?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Jūs pasakykite, kuo jūs vadovaudamasis sakote, kad siekiame, skatiname tokius kirtimus? Tai yra be pagrindo.

Antras dalykas. Tai, kas yra Vyriausybės programoje siektina, mes to ir sieksime.

PIRMININKAS. Klausia J. Imbrasas. Ruošiasi A. Kirkutis.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamajam žemės ūkio ministrui norėjau. Ar atsiras pinigėlių dar šiais metais smulkiesiems ūkininkams pagal programą, kuri, kiek žinau, veikia, bet lėšos išnaudotos kitoms programoms, ar pagal šią programą tikėtis smulkiems ūkininkams pagalbos? Ten po keliolika tūkstančių būdavo skiriama, dabar nepriimamos paraiškos.

G. SURPLYS. Dėkoju, pone Juozai. Iš tikrųjų gruodžio mėnesį bus kvietimas, bet mes dar dabar dėliojame, į ką konkrečiai mes tą kvietimą orientuosime. Taigi dar vyksta sprendimai ir kviečiu visus jaunų ūkininkų atstovus ir smulkių ūkininkų atstovus teikti pasiūlymus. Bet kvietimas bus gruodžio mėnesį.

PIRMININKAS. Klausia A. Kirkutis. Ruošiasi K. Starkevičius.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Mano klausimas premjerui ir sveikatos apsaugos ministrui. Dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos principinės pozicijos Klaipėdos...

PIRMININKAS. Gal galite arčiau mikrofono?

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Atsiprašau. Dėl Valstiečių ir žaliųjų sąjungos principinės pozicijos Klaipėdos universitetui pavyko išlikti kaip regioniniam multiprofiliniam universitetui. Rudens priėmimas parodė, kad nesumažėjo studentų domėjimasis Klaipėdos universitetu, o net kai kuriose srityse studentų šiek tiek padidėjo, nedaug, bet padidėjo. Toliau, pati stipriausia studijų programa Klaipėdos universitete yra sveikatos mokslai, studijuoja daugiau negu 1 tūkst. studentų. Slaugos studijos yra pačios stipriausios visoje Lietuvoje, Klaipėdos universitete formuojasi Holistinės medicinos centras.

Klaipėdoje veikia trys ligoninės, kurios dubliuoja veiklą ir žmonės nežino, į kurią ligoninę... Vieni nori vienoje ligoninėje gydytis, kiti – kitoje, dubliuojamos valstybinės lėšos. Lietuvos Vyriausybė ir Sveikatos apsaugos ministerija į savo darbų planą dar prieš dvejus metus yra įrašiusios tai, kad Klaipėdoje įkurs trečiojo lygio universiteto centrą. Mano rinkėjai įpareigojo mane paklausti, kas yra nuveikta šioje srityje ir kas bus daroma artimiausiu metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ko klausėte?

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Čia premjeras tikriausiai, nes ir Vyriausybės darbų plane įrašyta, ir ministerijos.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai gal ministras galėtų atsakyti?

A. VERYGA (LVŽSF). Gerai. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų čia vienas toks sudėtingas klausimas, kurio dar niekam iki šiol nepavyko išspręsti iš dalies dėl to, kad ligoninės yra skirtingo pavaldumo. Kaip vieną iš sprendimų mes siūlėme įstatymų reforminius paketus, kurie būtų leidę mums, aš manau, greičiau tą klausimą pajudinti. Man ne kartą teko susitikti su Klaipėdos miesto meru, jūs taip pat buvote tuose susitikimuose, tai mes pakankamai aiškiai kalbėjome apie tai, kad įstaigas reikėtų sujungti, ir pirmiausia tas, kurias skiria tik tvora, kurios stovi šalia, kad galėtų bendradarbiauti. Tikrai aiškiai išsakėme siekį, kad ten turėtų atsirasti modernus skubios pagalbos skyrius, kaip jūs ir sakote, pacientai neturėtų vieną savaitės dieną važiuoti į vieną įstaigą, kitą dieną – į kitą. Deja, miestas, miesto taryba, paskelbė konkursus ir panašų, kad nėra politinės valios su miestu dabar susitarti dėl tų įstaigų sujungimo. Bet mes labai tikimės, kad ta situacija pasikeis po savivaldos rinkimų, ir mes šitos idėjos neatsisakome. Tikrai, norėtume matyti ten vieną stiprią, didelę ligoninę, kurią steigiant turėtų dalyvauti ir miestas, ir ministerija, ir universitetas. Kai

tik turėsime tokią teisinę galimybę tai realizuoti ir politinį sutarimą, mes tikrai esame pasiryžę tą padaryti.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi J. Baublys.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena. Mano klausimas bus ūkiškas ir dviem ministrams, tai aplinkos apsaugos ir susisiekimo. Vakar iš įvairių frakcijų grupė Seimo narių keliavome po Kauno rajoną, jie iškėlė tokias aktualijas, praktines aktualijas.

Tai pirmiausia klausiu susisiekimo ministro. Šiuo metu vyksta derliaus nuėmimo darbai, nuimami cukriniai runkeliai, kitos kultūros, kukurūzai, reikia pervežti negabaritinį transportą iš vieno lauko, iš vieno rajono į kitą, nes oro sąlygos leidžia tai daryti. Tačiau atėjo šeštadienis, sekmadienis ir leidimų negalima nusipirkti, nes jūsų darbuotojai braižo žemėlapi, o šeštadienį ir sekmadienį jie atostogauja. Bet, kaip matote, mums gamtos sąlygos leidžia, tai kėlė ūkininkai, tai galbūt ir gali ten dirbti viršvalandžius ir išduoti leidimus, nes priešingu atveju, sako, važiuokite nakty, o tai bus pažeidimas, mes patys skatiname.

Kitas klausimas yra aplinkos apsaugos ministru. Šiuo metu pagal esamą tvarką išduodami leidimai kirsti mišką, o po to yra derinama dėl aikštelių, kuriose bus tas miškas...

PIRMININKAS. Laikas.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). ...sudedamas, ir nereikia derinti su savivaldybe, o tik tuo laikotarpiu, kai yra polydis, nei su ūkininkais. Yra draskomi keliai. Galbūt turėtų būti tokia tvarka: pirmiau suderina aikšteles ir kelius, o po to jau ateina ir gauna tą leidimą?

PIRMININKAS. Klausimo nebuvo. Klausiti turėtų... Ar atsakyti norėtumėte? Prašom.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Dėl leidimų savaitgaliais pirmą kartą girdžiu. Aš pasidomėsiu ir atsakysiu jums atskirai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiti turėtų J. Baublys, bet salėje nematau.

K. NAVICKAS. Ir aš noriu atsakyti. Iš tiesų, kas siejasi ypač dėl kelių, kuriems daro poveikį miško kirtimas, tai mes siekiame, kad būtų įvesta elektroninė registracija ir matytume realiu laiku ir kirtimus, ir miškavežių judėjimą miške, tiek privačiuose, tiek valstybiniuose miškuose. Tai tas turėtų būti sprendžiama. Keičiame ir pačią kelių finansavimo tvarką, kad galėtų būti įtraukti tie keliai, kurie daugiausia nukenčia ir kurių didžiausias poveikis vietos gyventojams.

Dėl sandėliavimo jūsų pastaba yra teisinga. Aš dabar negaliu tiksliai atsakyti, ką turėtume keisti, bet esu tą girdėjęs, kad tai yra ne tik su savivalda susiję, čia yra ir su privataus intereso pažeidimu. Man atrodo, kad mes čia turime pasiekti tam tikrą to santykio atstatymą į vietą. Pagal nutylėjimą neturėtų taip elgtis.

Ir dar yra pasiūlymas iš seniūnijų. Mes dėl seniūnijų tai tikrai pasvarstysime, nes gali būti, seniūnai patys sako, kad gal tada mus informuokite, kada prasideda kirtimas, tada jie galėtų matyti ir judėjimą keliais, bent jau fiksuoti. Ir dėl to sandėliavimo. Dėl šito, man atrodo, toks pasiūlymas visai racionalus, dabar kaip tik turime tokį intensyvų darbą peržiūrėti visą tą sistemą. Manau, kad tai tikrai įtrauksime.

PIRMININKAS. Klausia R. Popovienė. Ruošiasi S. Tumėnas.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Norėjau paklausti susisiekimo ministro. Čia daugelis Kauno krašto Seimo narių galbūt yra gavę kreipimąsi iš Kauno rajono Akademijos bendruomenės dėl būtent organizuojamų Česlovo Radzinausko tilto per Nemuną remonto darbų tarptautinėje transporto magistralėje E67. Vis dėlto labai skundėsi, kad tie darbai buvo organizuojami ne laiku, buvo labai didelės spūstys, prasidėjo rugsėjo mėnuo, kai žmonės pradėjo vaikus vežti į mokyklą, baigėsi atostogų metas ir t. t., ten tų priežasčių tikrai yra labai daug. Iš tiesų žinome, kad dabar ta viena dalis jau yra uždaryta, rangovai atsižvelgė į dideles išreikštas pretenzijas, bet vėlgi kilo klausimas, ar ten tikrai dabar gerai bus padaryta, kai jie taip skubiai ten viską uždarė. Bet planuojama uždaryti ir kita pusė. Tai kaip jūs vis dėlto galvotumėte, ar čia iš tiesų būtų galima galbūt kitaip organizuoti tuos darbus? Būtent bendruomenė prašo, kad vis dėlto būtų atsižvelgta ir galbūt visą parą būtų organizuojami tie darbai, kad nebūtų tų spūsčių ir kad būtų ta problema išspręsta.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Pasidomėsiu būtinai šiuo klausimu. Irgi pirmą kartą girdžiu dėl tų problemų. Galbūt čia Kauno savivaldybės projektas yra, o ne Lietuvos automobilių kelių direkcijos. Bet koku atveju aš pasidomėsiu ir atsakysiu jums.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas sveikatos ministre, į mus, Seimo narius, kreipėsi tėvai, kurių vaikai serga pirmojo tipo cukriniu diabetu. Tai yra didžiulė ir fizinė našta, ir finansinė našta, nes, norint suleisti reikiamą kiekį gyvybiškai būtino insulino, per dieną reikia atlikti daugybę skausmingų dūrių. O tų dūrių vaikams būtų galima išvengti, jeigu būtų naudojami specialieji sensoriai, apie kuriuos jūs žinote. Deja, Lietuvos vaistinėse jie yra nepardavinėjami, jie yra vežami iš Prancūzijos, iš Lenkijos, pardavinėjami po 80 eurų. Ar galima tikėtis, kad Lietuvos vaistinėse jų pagaliau atsiras ir bus galima įsigyti?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Tikrai žinau šią problemą. Bėda yra su tiekėjais. Mes patys labai aktyviai ieškojome įmonių, kurios gamina ir tokius sensorius galėtų tiekti į Lietuvą. Kiek išsiaiškinome, jie jų nepagamina pakankamai ir tiesiog neturi, ką pateikti. Turime tokį preliminarų pažadą, kad jie gamins, bet tuo neapsiribojame. Ir vakar aš pasirašiau prašymą mūsų Europos komisarui, nes čia yra europinė problema, ir mes tikimės, kad sveikatos komisaras padės mums, patalkins, patarpininkaus bendraujant su tomis įmonėmis, kurios gamina sensorius. Galbūt galima koku nors būdu, nežinau, Europos lygiu derėtis su jais ir kažkokias sąlygas siūlyti. Mes būtume pasiruošę tikrai juos ir nupirkti, ir kompensuoti, bet jų realiai nepagaminama ir neatvežama į Lietuvą. Tai mes stengiamės išnaudoti visus galimus mechanizmus, kad tie sensoriai Lietuvoje atsirastų.

PIRMININKAS. Kadangi ministras greitai atsakė, liko viena minutė, tai dar M. Navickienė spės paklausti.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas premjere, klausimas būtų jums. Iš tiesų gerokai kelia nerimą „15min“ paskelbta informacija apie vieną iš Valstiečių ir žaliųjų frakcijos narių, kolegą M. Puidoką, kuris šiaip užima gana svarbias pareigas užsienio reikalų srityje, kad jisai talkina organizacijai, kovojančiai su psichotroniniu ginklu, ta organizacija vadinasi „Sirijus“. Na, ir labai keistos tos organizacijos veiklos sritys, gal teko skaityti publikaciją. Tai štai jie tiki, kad pranaše save įvardijanti moteris tiesiogiai bendrauja su Jėzumi, Konfucijumi ir Zaratustra, kovoja su rokenrolu ir daro įvairius kitus dalykus, taip pat ir karmos transmutaciją.

Aš norėjau jūsų paklausti, ar jums nėra žinoma, ar ponui M. Puidokui jau pavyko bent kartą pritaikyti tokią karmos transmutaciją? Ar jums nebaisu, kad ims ir bandys pritaikyti? Ir kaip apskritai vertinate tokias organizacijas ir Seimo narių talkinimą joms ateiti į Lietuvą?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Miela kolege, aš manyčiau, kad jūs turite puikią galimybę be tarpininko bendrauti su Seimo nariu Mindaugu ir tada pasiaiškintumėte, ar jis ten kažką padarė, susisiekė ar ne. O kadangi tikrai neturėjau galimybės paskaityti, tai man sunku ką ir komentuoti, nors jūsų tokia informacija tikrai kelia susirūpinimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vyriausybės valanda baigta. Dėkoju ministrams. Dar yra informacinis Seimo nariams pranešimas, kurį teikia Lietuvos Respublikos Seimo Liberalų sąjūdžio frakcija.

„Informuojame, kad 2018 m. rugsėjo 20 d. Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos posėdžio metu išrinkta frakcijos vadovybė. Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnu išrinktas E. Gentvilas, Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūno pavaduotoja išrinkta V. Čmilytė-Nielsen.“

Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 209 STENOGRAMA

2018 m. rugsėjo 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
G. KIRKILAS ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Gerbiami kolegos, pradėdame vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Gerbiami kolegos, registracija. Gerbiamieji kolegos, kol registruojamės, ar galėčiau atsi-klausti Seimo? Mes turėtume 15 valandą tęsti 1-3 klausimo – Miškų įstatymo pateikimą, tačiau ministrė mūsų labai prašo leisti pateikti, nes jai reikia išvykti, 2-1 ir 2-2 klausimus. Gal sutiktų L. Balsys? Ir po to iš karto einame prie miškų. Gerai? Ačiū, kolegos. (*Balsai salėje*) Ne ilgiau. Minis-tre, prašom.

15.00 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2471 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projek-tas Nr. XIIIIP-2471. Pateikimas. Prašom, ministre.

J. PETRAUSKIENĖ. Du pateikimus turiu.

PIRMININKAS. Teks po vieną. Iš pradžių 2-1, po to 2-2.

J. PETRAUSKIENĖ. Gerbiami kolegos, ačiū už galimybę. Teikiamas Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Juo siūloma Švietimo ir mokslo ministerijos pavadinimą pakeisti į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją. Įstatymo projektas parengtas atsi-žvelgiant į Vyriausybės programoje įtvirtintą siekį kūno kultūros ir sporto politiką pakelti į aukš-tesnį lygmenį.

Šių metų birželio 28 dienos Seimo rezoliucijoje „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mok-slo ministerijos pavadinimo“ pateiktas siūlymas Vyriausybei keisti Vyriausybės įstatymą ir taip numatyti pakeisti ministerijos pavadinimą. Rezoliucijoje Seimas nurodė siekius sudaryti sąlygas reikšmingai padidinti sporto prestižą visuomenėje ir valstybės bei savivaldybių institucijose ir įstaigose, taip pat pagerinti tarptautinį bendradarbiavimą fizinio aktyvumo ir sporto srityse ir su-stiprinti valstybės sporto institucijos – Švietimo ir mokslo ministerijos vaidmenį sporto srityje. Vyriausybės įstatymo projektas yra susijęs su Sporto įstatymo projektu, kurį netrukus svarstysi-me, jo svarstymas dėl ministerijos pavadinimo keitimo buvo atkeltas iš pavasario sesijos. Priėmus Vyriausybės įstatymo projektą ir Sporto įstatymo projektą, numatoma Kūno kultūros ir sporto departamentą prie Vyriausybės integruoti į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją.

PIRMININKAS. Ačiū. Keletas kolegų nori jūsų paklausti. E. Pupinio... Yra E. Pupinis. Pra-šau, gerbiamas kolega. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, suprantama, galbūt tas prestižas sporto padidės, bet iš tikrųjų buvo ir anksčiau kalbėta apie sąnaudas. Ministerijos pavadinimo keitimo metu reikės pakeisti nemažai dokumentų. Šiuo metu, kai tų lėšų ne per daugiausia yra pačiam švieti-mui, ar ne per didelė vis dėlto prabanga? Ar tikrai tas prioritetas yra pagrindinis ir per kiek laiko žadate pereiti? Ar čia bus staigiai ir kokių pinigų reikės? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Esame aptarę teisės aktų keitimo galimybes tiek su Vyriausybės, tiek su Seimo teisininkais. Yra jų pasiūlyti sprendimai, kaip apskritai optimaliau tuos keitimus padaryti jungiant teisės aktų keitimus į paketus.

Dėl pavadinimo keitimo. Kaip ir minėjau, jis gali būti pakeistas tikrai kartu priėmus... jeigu Seimas apsispręs dėl Sporto įstatymo patvirtinimo.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, man atrodo, kad tikrai Vyriausybė elgiasi neracionaliai. Aš tikrai neprieštarauju, kad sportas būtų jūsų ministerijos atsakomybės sritis, bet nebūtinai mes į pavadinimą turime sukelti visas sritis. Kartais tie pavadinimai išsiplėstų be galo. Kodėl neinama paprastesniu keliu: tiesiog parašyti tarp funkcijų, kad sportas yra prie jūsų, pakeisti Sporto įstatymą, dar ten vieną kitą gal, bet nereikėtų tokios gausybės įstatymų keisti, iškabų, perregistravimų visokių. Nesuprantu aš tokių dalykų. Būtinai čia užsikabinti tą iškabą? Juk galbūt priskirs jums, o pinigų duos mažiau. Tai kažin ar sporto sritis džiaugsis, kad atėjo pas jus, o pinigų mažiau gauna finansavimui. Žiūrėkime realiai.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už pastebėjimus. Tiktai primenu, ką ir minėjau, kad šis Vyriausybės teikimas remiasi Seimo rezoliucija. Tai buvo Seimo sprendimas keisti ministerijos pavadinimą. Taip, neišvengiamai tai yra susiję su papildomais kaštais. Stengsimės juos kuo optimaliau panaudoti nedarydami jokių nereikalingų veiksmų. Kaip jūs teisingai ir minite, ne dėl pavadinimo sportas tampa svarbus. Sporto politikos funkcijų perėmimas, siekiant užtikrinti skaidresnį sporto finansavimą, taip pat peržiūrėti visą rengimo sistemą, daugelis kitų pasiūlymų, kurie yra inkorporuoti į Sporto įstatymo projektą, – tai ir turėtų stiprinti sporto politikos svarbą bei prestižą.

Dėl lėšų. Sportui skiriamos lėšos nėra mažėjančios, ir jeigu Seimas apsispręstų, netgi būtų didėjančios, kas yra numatyta įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Šarknickas. Nėra. E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Gerbiamoji ministre, suprantu, kad replikuoju dabar ne jums, o Vyriausybei, nes šitaip tikrai galėtume Vidaus reikalų ministeriją pavadinti Policijos, savivaldybių ir regioninės politikos ministerija. Na, plačiai funkcijas išskleisti. Nežinau, kokį tai duotų efektą. Dar sporto atžvilgiu... galbūt tą sportą sureikšminame. Bet mano toks klausimas. Šiame projekte kalbama ir apie Ekonomikos inovacijų ministerijos atsiradimą. Ar čia antras pranešėjas bus dėl to paties projekto? Gal buvo galima pristatyti vienam pranešėjui? Man atrodo, kartais toks perteklinis susižaidimas, kaip orkestro kėdes perstatyti kitaip... Kokį jūs realų efektą išvelgiate bent jau savo sferoje?

J. PETRAUSKIENĖ. Vėlgi norėčiau pakartoti, tai buvo paties Seimo sprendimas. Jūsų frakcijos kolegos taip pat aktyviai agitavo už šį sprendimą. Tai gerbiame Seimo valią.

PIRMININKAS. Kolega A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, palaikau, pagaliau sportui bus derama pagarba. Bet mano klausimas, ar reikės skelbti viešuosius pirkimus ir ar įspėsite vyrą, kad nedalyvautų?

J. PETRAUSKIENĖ. Nežinau, ar labai etiškas toks klausimas. Bet dėl viešųjų pirkimų, aš tikrai manau, Seimas atidžiai išnagrinės Sporto įstatymo projektą, visas nuostatas ir viskas, kas yra susiję su sporto finansavimu... Beje, pirmą kartą įstatymo lygmeniu yra perkeliamos sporto finansavimo nuostatos. Labai svarbu, kad ir šioje srityje būtų užtikrinamas skaidrumas.

PIRMININKAS. I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, jūs pati ką tik citavote ir raginote, kad greičiau būtų priimtas Sporto įstatymas. Mano klausimas, ar nebūtų logiškiau pirma priimti būtent šį įstatymą, kuris tikrai būtų ir labai reikalingas, ir apibrėžtų būsimos ministerijos funkcijas, prisidedant sporto dedamajai, o po to jau keisti pavadinimą?

Kitas iš to paties išplaukiantis klausimas, ar skaičiavote, kiek vien pavadinimo pakeitimas kainuos? Ir toliau. Ar atsiras naujų struktūrų ar departamentų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Atsakau į kelis klausimus. Dėl kaštų. Preliminariai skaičiavome, kad tai galėtų kainuoti apie 69 tūkst. eurų, kas būtų susiję su įvairiais formalumais, kaip iškabos ir t. t.

Dėl struktūros. Ir dabar Švietimo ir mokslo ministerijoje neformaliojo švietimo padalinuose yra kuruojama sporto tematika. Būtų formuojamas tikriausiai ministerijos skyrius ar padalinys, kuris kuruotų šią sritį, bet institucinės struktūros ženkliai tikrai nėra planuojama keisti. Pati sporto politikos formavimo ir įgyvendinimo struktūra yra aprašyta įstatymo projekte, dėl kurio, aš manau, Seimas apsispręs, kaip būtų optimalu tai įgyvendinti.

PIRMININKAS. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, sulauksite ir palaikančių žmonių Seime, nenusiminkite, kad čia taip kritiškai kartais paklausia. Aš tikrai palaikau tą idėją, manau, kad reforma eina gera kryptimi.

Bet mano klausimas yra dėl kitų finansinių metų biudžeto. Kiek žinau, jau, ko gero, Finansų ministerija yra nemažai sudėliojusi Švietimo ir mokslo ministerijai, nežinau, ar jie ką nors ruošia Kultūros ir sporto departamentui. Ar galite mus patikinti, kad šita jungtis, tokiame biudžeto procese nenukentės sporto sritis, iš tikrųjų bus ne tik pavadinimas, bet ir papildomų pinigų, kaip jūs žadate, etatinio apmokėjimo įvedimui? Ačiū už atsakymą.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už palaikymą. Kalbant apie sporto finansavimą, netrukus Seimą pasieks biudžeto projektas. Tikrai galiu patikinti, kad sporto politikai formuoti, įgyvendinti skiriamos lėšos nėra numatytos mažesnės. Tai niekaip nesietina su šių funkcijų perkėlimu į Švietimo ir mokslo ministeriją. Anaipol – įstatymo projekte, jeigu Seimas pritartų, fiziniam aktyvumui planuojama ženkliai didinti lėšas, siekiant įtraukti kuo didesnę visuomenės dalį, nes tai yra susiję ir su mūsų sveikata, ir su socialine gerove. Labai tikiuosi, kad tiems siūlymams, kurie numatyti įstatymo projekte, Seimas pritars.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra norinčių kalbėti už ir prieš. Už – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, viskas, galite... Dar vieną pristatysite? Gerai, dėl sporto. Matome, kad mes turime tikslą pakelti sportą į tam tikrą aukštesnį prestižo lygį. Sportas tikrai nusipelnęs, mes kone kiekvieną savaitę sveikiname vienojus ar kitokius nugalėtojus Lietuvos sportininkus. Ne per ilgas ir pavadinimas tos ministerijos, nes vis dėlto mes trumpiname žodžius „kūno kultūra“, dabar visur, ir Sporto įstatyme, išivyras vienas žodis „sportas“. Turėsime savo atstovą Vyriausybės lygmeniu. Manau, daugiau negu 50 Seimo narių valia ir noras matyti sportą kaip vieną iš svarbių visuomeninių Lietuvos veiklų šiandien bus įgyvendinta. Už.

PIRMININKAS. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Nesu prieš patį turinį, t. y. sporto srities priskyrimą Švietimo ir mokslo ministerijai ar Ekonomikos ministerijoje išryškavimo inovacijų krypties, ką dabartinis ministras kolega V. Sinkevičius tikrai sėkmingai daro. Aš nemanau, kad pavadinimo pakeitimas dabartinėje Ūkio ministerijoje ką nors keis. Tikrai ministras dėmesingas tai sričiai ir įstatymą priėmė. Tai kam reikia tų kaštų, aš nesuprantu? Ar tas pavadinimas bus mažiau tikslus, ar jau preciziškai tikslus, ką tai keičia iš esmės?

Man atrodo, dėl sporto čia yra bandymas primityviai apeliuoti į tą bendruomenę – štai matote, kokie mes dėmesingi, štai įrašėme į pavadinimą ministerijos. Iš tikrųjų daug svarbiau, kad tos srities žmonės pajustų kokius nors realius pokyčius. O dėl statuso, kad tai atsiranda ministerijos pavadinime, ką tas duoda? Aš galiu sakyti, kad statusas net žemėja. Dabar Sporto departamentas yra tiesiai po premjeru, liks po ministru – tai žemesnis statusas, šiaip ar taip. Aš, matydamas kaštus, kurių ministrė neatskleidė, manau, kad visa tai, ką norima padaryti dėl to keitimo, galima padaryti be pavadinimo keitimo ir nėra būtina daryti tuos viešuosius ryšius, žaidžiant su pavadinimo pakeitimais.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra sutarimo, balsuojame po pateikimo dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2471. Kas palaiko įstatymo projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kolegos, balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 78 Seimo nariai: už – 69, prieš – 1, susilaikė 8. Po pateikimo pritaria. Siūlomas kaip pagrindinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas Ekonomikos komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti spalio 16 dieną.

Kitas darbotvarkės klausimas vėl... A, kolega D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Prašau įskaityti, kad balsavau už.

PIRMININKAS. Kolega D. Kepenis – už. Vėl kreipiuosi į ministrę. Ministre, Seimas sutiko, galite pristatyti dar kitą klausimą.

15.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui dėl nekilnojamojo turto Kaune, E. Ožeškienės g. 41, grąžinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“ projektas Nr. XIIIIP-2368 (pateikimas)

Klausimas 2-2 – projektas Nr. XIIIIP-2368. Sutarėme iš karto dėl dviejų klausimų. (*Balsai salėje*) Dėl dviejų. Kolegos, ministrė turi išvykti, todėl mes prašome leisti pateikti. Prašom, ministre. Seimo nutarimo dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui dėl nekilnojamojo turto Kaune projektas Nr. XIIIIP-2368. Prašau.

J. PETRAUSKIENĖ. (...) dėmesį ir kantrybę, ir supratimą. Klausimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo į Kaune esantį pastatą E. Ožeškienės g. 41, t. y. į Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia, keliamas nuo 1990 metų. Kadangi pastatas buvo naudojamas švietimo ir mokslo reikmėms bei trūko nuosavybės teisę įrodančių dokumentų, klausimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nebuvo sprendžiamas. Šiuo metu ši pastatą pagal patikėjimo sutartį valdo Mykolo Romerio universitetas.

Trūkstant nuosavybės teisę patvirtinančių dokumentų, Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios bendruomenė kreipėsi į Biržų rajono apylinkės teismą, kuris 2017 m. lapkričio 23 d. patvirtino juridinį faktą, kad Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios pastatas su priklausiniais buvo nacionalizuotas iš Lietuvos evangelikų reformatų religinės bendrijos. Juridinis faktas nustatytas turint tikslą atkurti Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo nuosavybės teises į bažnyčios pastatą su priklausiniais. 2018 m. vasario 12 d. Mykolo Romerio universitetas ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia-Sinodas suderino Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimo projektą.

Švietimo ir mokslo ir ministerija, vykdydama Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto protokolinį 2017 m. kovo 17 d. sprendimą, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2016 m. gruodžio 20 d. rezoliucija, bei atsižvelgdama į Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo 2017 m. lapkričio 28 d. raštą dėl nuosavybės teisių atkūrimo, parengė ir pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą Kaune atkūrimo“ ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui dėl nekilnojamojo turto Kaune grąžinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“ projektus, kurie buvo parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo tvarkos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies nuostatomis, ir teikė kartu susitarimo tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo projektą.

Šių metų birželio 20 dieną Vyriausybė priėmė nutarimą dėl nuosavybės į nekilnojamąjį turtą Kaune atkūrimo. Religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo tvarkos įstatymo 4 straipsnyje (čia yra kalbama apie turto grąžinimą natūra) nurodyta, kad išlikęs nekilnojamasis turtas religinei bendrijai jos pageidavimu grąžinamas natūra, išskyrus, be kita ko, pastatus ir statinius, perduotus mokslo ir švietimo įstaigoms. Kartu šio įstatymo 15 straipsnyje nurodyta, kad išimtiniais atvejais nuosavybės teisė į išlikusį nekilnojamąjį turtą, nurodytą šio įstatymo 4 straipsnyje, gali būti atkuriamą grąžinant jį natūra Vyriausybės ir religinės bendrijos susitarimu, kuriam pritaria Lietuvos Respublikos Seimas. Todėl ir šiuo nutarimu siūloma vadovaujantis Religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo tvarkos įstatymo 15 straipsniu priimti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui dėl nekilnojamojo turto Kaune, E. Ožeškienės g. 41, grąžinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“. Aš prašyčiau pritari šiam susitarimui priimant Seimo nutarimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. V. Vingrienė pirmoji. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, labai džiugu, kad iš tikrųjų grįžtama prie evangelikų Bažnyčios turto grąžinimo klausimo, bet čia kalbama apie evangelikų reformatų. Taip pat yra problema su evangelikų liuteronų turto grąžinimu už Kaune, rodos, Vytauto universitetui atiduotą pastatą. Kaip tas klausimas yra sprendžiamas? Muitinės gat-

vėje, rodos... Čia tas pats klausimas ar, kaip suprantu, tai yra kitas. Tai norėjau sugrįžti prie evangelikų liuteronų klausimo, kadangi labai daug sulaukiu klausimų. Gal reikėtų tikrai paspartinti ir grįžti prie visų konfesijų prarasto turto gražinimo?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už pasiūlymą. Tai, ką jūs minite, tikrai yra kitas klausimas. Kaip minėjau, šis sudėtingas sprendimas yra rengiamas nuo 1990 metų ir jis pirmiausia remiasi pačios religinės bendrijos iniciatyva. Pateikus tokius prašymus, siūlymus, tikrai manau, kad galima derinti ir kitus.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kaip Mykolo Romerio universitetas į tai žiūri?

J. PETRAUSKIENĖ. Kaip ir minėjau, yra priimtas sutarimas tarp Mykolo Romerio universiteto ir Vyriausybės.

PIRMININKAS. A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, šiuo atveju man tik norisi pasitikslinti, nes kai kalbame apie evangelikus reformatus (man teko dirbti ir Teisingumo ministerijoje), žinau, kad egzistuoja gana gilus nesutarimas jų viduje. Sakykite, kuri iš tų organizacijų yra tikroji? Ten yra vadinamieji senieji, kurie Vilniuje buvo, paskui kur T. Šernas atsirado ir kiti, kurie sako, kad tie ne teisūs. Žinau, kad viduje ten daug tokių turtinių reikalų yra. Aš nežinau, šiuo atveju, ar jūs galėtumėte atsakyti, su kuo čia būtų konkrečiai pasirašyta, kokia pavardė to žmogaus, kuris pasirašytų iš jų pusės?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą, bet tikrai negalėčiau pavardės pasakyti.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Tas dalykas įdomus, nes, sakau, Vilniuje jie turi vienus atstovus, ir vidinės ten problemos. Bet gerai, atsiprašau.

J. PETRAUSKIENĖ. Aš galiu patikslinti jums po to.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ar siūlant tą sprendimą buvo vertinamos tos ankstesnės istorijos, tam tikri skandalai, kaip šioje religinėje bendruomenėje atsitiko su kai kuriuo jiems gražintu turtu, kai jis, panašu, pateko į privačias rankas. Turima galvoje ir čia, Vilniuje, Pylimo gatvėje, ir t. t. Ar tikrai šiandien ta bendruomenė yra susitvarkiusi ir atsakingai naudos turtą savo bendruomenės narių labui?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Manau, kad pritarimas susitarimui yra visų šalių įsipareigojimas, taip pat ir religinės bendruomenės. Jis bus sėkmingas tik tada, kai visos šalys to laikysis.

PIRMININKAS. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, iš tikrųjų džiugu, kad procesas juda, nes eina jau beveik trečias dešimtmetis dėl vadinamosios Mažosios prisikėlimo bažnyčios. Kitas dalykas. Tame susitarime su Mykolo Romerio universitetu yra tam tikra išlyga – penkeri metai, t. y. kad formaliai bus gražintas šiai konfesijai turtas ir jie vis tiek galės vykdyti penkerius metus veiklą, tai yra valgykla, sporto salė, nors puikiai žinome, kad universitetas prijungiamas prie kito, ir žinome, kad Kaune būtent Mykolo Romerio universitetas naudojasi ir kitomis patalpomis tai veiklai vykdyti, būtent maitinimo ir sporto veiklai. Ar tikrai racionalus tas penkerių metų laikotarpis? Tuo labiau kad ši problema sprendžiama jau trečią dešimtmetį.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Jūs labai teisingai pastebėjote, kad yra numatytas ir jau Vyriausybės nutarimu patvirtintas pritarimas Mykolo Romerio ir Vilniaus Gedimino technikos universitetų jungimuisi. Kaip tik universitetų valdomas turtas ir bus peržiūrimas, kaip yra numatyta pateiktyse, kad pasibaigus panaudos laikotarpiui Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakultetą, kuris kaip tik ir naudojasi šiomis patalpomis, numatyta perkelti į Vilnių ir tam reikės papildomų lėšų. Sprendžiant universitetų jungimo klausimus, kuriuos neabejotinai diskutuos ir Seimas, vertinant ir reorganizavimo sąlygas, ir statutą, ir kitus dokumentus, nuosekliai tai tikrai bus peržiūrėta.

PIRMININKAS. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Mano klausimas panašus kaip A. Kupčinsko, tik aš ne visai supratau jūsų atsakymą. Ar tas penkerių metų terminas, jūsų nuomone, negalėtų būti trumpesnis, jeigu būtų toks valinis sprendimas?

Iš kitos pusės, labai sveikinu, kadangi visą laiką, kai važiuodavau pro tą vietą, galvodavau, kad tai yra mūsų negražinta skola Bažnyčiai. Iš tikrųjų vertindama, ir kaip katalikų bažnyčios būdavo paverstos sandėliais, manau, tikrai vienas iš geriausių sprendimų buvo priimti tokį sutarimą.

O A. Navickui jau privačiai pasakiau. Norėčiau, kad visi žinotų, kad kitas pasirašantis asmuo iš Bažnyčios pusės yra T. Šernas, kas nežino.

J. PETRAUSKIENĖ. Nežinau, ar tai buvo klausimas, bet penkeri metai yra maksimalus laikotarpis. Kaip ir minėjau, jeigu svarstant universitetų jungimosi klausimus bus sudėliota kitaip, tas laikotarpis tikrai galėtų būti trumpesnis.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš taip pat tuo pačiu klausimu. Iš tikrųjų pritariu, kad bažnyčioms būtų gražintas joms anksčiau priklausęs nekilnojamas turtas, bet, kiek žinau, iš tikrųjų evangelikų reformatų vadovybė yra labai stipriai suskilusi ir dabartinė vadovybė su gerbiamu T. Šernu priešakyje yra kaltinama neteisėtu turto užvaldymu ankstesnės vadovybės. Iš tikrųjų būtų įdomu, kodėl susitarimas yra sudaromas su Bažnyčia-Sinodu, o ne su pačia bažnyčia, kuri tiesiog turėtų būti atstovaujama Bažnyčios-Sinodo. Ar jums yra žinoma šita labai tokia kebli situacija, nes, kiek aš žinau, tikrai į daugelį Seimo narių yra kreiptasi šiuo klausimu. Tikrai yra tokių teisiųjų labai sudėtingų klausimų.

J. PETRAUSKIENĖ. Aš tikrai nesu kompetentinga ir šis klausimas nėra susijęs su nagrinėjamu pačios religinės bendrijos ir ten susiklosčiusių santykių. Tiesiog kreipimasis buvo sinodo dėl nuosavybės teisių atkūrimo taip pat, todėl yra formuojamas sutarimas būtent su šiomis šalimis.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Yra norinčių kalbėti už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, kai teko vadovauti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui, teko gilintis į šitą klausimą.

Jeigu kalbėtume apie pačią religinę bendruomenę, visi ginčai teismuose yra išspręsti. Jeigu jūs įvesite į gūglą „Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčia“, jums išmes tikrai vieną bažnyčią. Jos vadovas yra šiandien Lietuvoje T. Šernas. Tai su teismais viskas baigta.

Antra. Jeigu kalbėtume apie tai, kad Seimas savo laiku pripažino reformacijos įtaką ir svarbą Lietuvos valstybingumui, kultūrai ir kalbai, man atrodo, tas pritarimas turto grąžinimui būtų logiškas ir pripažinimas tos svarbos tuo labiau padėtų valstybei nesusitapatinti su nusikaltimu, kuris buvo atliktas reformatų atžvilgiu, nes šiandien susidaro kurioziška situacija. Sovietinė valdžia užgrobė religinės bendruomenės turtą ir tam, kad sustabdytų tos religinės bendruomenės veiklą. Dabar, kai kreipiasi religinė bendruomenė – gražinkite tai, ką iš mūsų atėmė sovietai, mes sakome: žinote, nėra duomenų, kad jūs tuo metu veikėte. Mes panaikinkime šitą istorinį ir teisinį absurdą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime bendru sutarimu? Galime? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Balsuojame? Gerai. Balsuojame, kolegos. Kas pritaria nutarimo projektui Nr. XIII-2368, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 90 Seimo narių: vienbalsiai už – 90. Ačiū. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime pritari? Papildomų reikia? Nereikia. Siūloma svarstyti spalio 9 dieną.

15.30 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2458 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, grįžtame prie rytinės darbotvarkės 1-3 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIII-2458(2). Kviečiu L. Balsį. Mes buvome padarę pertrauką.

Prašau. Pateikimas. Ar jau įvyko pateikimas? Ne. Prašom pradėti.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Džiaugiuosi, kad galų gale pavyks padaryti pateikimą, jeigu niekas daugiau nesutrukdytų. Kolegos, ačiū, kad sutikote įtraukti į šios dienos Seimo plena-

rinių posėdžių darbotvarkę. Tai rodo, kad iš tikrųjų supratimas yra iš visų pusių – tiek iš valdančiųjų, tiek iš opozicijos, kad plynųjų kirtimų ir saugomų teritorijų problema yra problema ir kad ją reikia spręsti.

Aš manau, šiandien po pateikimo pritarSITE mano siūlomoms pataisoms, mes galėsime toliau diskutuoti ir iš tikrųjų parengti galutinį įstatymo projektą, kuris efektyviai ir greitai sustabdys plynuosius kirtimus saugomose teritorijose, o tai dabar kelia didelį visuomenės nerimą. Tačiau iš tikrųjų šio įstatymo pataisų idėja nėra kokia nors spontaniška arba viešųjų ryšių akcija, atsiliepianti į visuomenės nerimą, noras pasireklamuoti, kaip sakoma, *pasipiarinti*, to nėra, nes šitos pataisos man kartu su grupe bendraminčių ir specialistų kilo jau seniau, turbūt gerokai anksčiau nei prieš metus, įdėmiai stebint statistiką, kas vyksta Lietuvos miškų ūkyje, kokia yra kirtimų dinamika ir ką tai sako.

Pažiūrėjus skaičius, pasidarė truputį baisoka, nes paaiškėjo, kad, pavyzdžiui, 2017 metais buvo išduota 15 tūkst. 380 plynųjų kirtimų leidimų. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tai sudaro 65 %, beveik 66 % visų leidimų, išduodamų visiems kirtimams. Tai yra milžiniška, milžiniška... didžiulis kiekis plynųjų kirtimų.

Jau šiais metais, 2018 metais, per pirmą pusmetį buvo išduoti 7 tūkst. 205 plynųjų kirtimų leidimai, ir tai irgi sudaro beveik 67 % visų išduotų leidimų. Vadinasi, plynieji kirtimai yra tendencija, o ne koks nors atsitiktinis dalykas. Tą tendenciją galima suprasti ir paaiškinti taip: žiūrint iš gamybinės pusės, tiems, kurie perka mišką ūkiniais, komerciniais tikslais, plynieji kirtimai yra labai patogus – atvažiavai, iškirtai, išvežei ir nereikia sau sukti galvos, bet kai kalbame apie plynųjų kirtimų įtaką arba efektą miškams ir miškininkystei, dauguma specialistų sutarė ir pritarė, kad plynieji kirtimai yra žala miškui. Tą žino ypač valdantieji kolegų valstiečiai žalieji, nes tai įrašyta į jų Darnios Lietuvos Vyriausybės programą, ten yra toks skyrius „Darnūs miškai“. Tame skyriuje jūs išpareigojate ir įpareigojate Vyriausybę, konstatuojate, kad plynieji kirtimai daro žalą miškams, ir išpareigojate siekti, kad tokių kirtimų, visų kirtimų apimtis sudarytų maždaug ne daugiau kaip 30 %. Tai, kas vyksta dabar pastaruosius dvejus metus, rodo, kad tendencija yra visai kita, tiesiog priešinga.

Pats laikas turbūt susizgribti, išsiaiškinti priežastis ir tam užkirsti kelią, kad būtų galima vykdyti bent jau Vyriausybės užsibrėžtą programą. Galbūt keista, kad tai kalbu aš, būdamas opozicijoje, bet šiuo atveju aš palaikau daugumos programą, nes tai yra geri teiginiai ir geros nuostatos, ir čia nereikia, taip sakant, skirstyti į opoziciją ir poziciją, kai kalbame apie svarbius Lietuvai ir miškams dalykus.

Kita priežastis – saugomos teritorijos. Saugomos teritorijos Lietuvos miškų visame plote užima apie 30 %. 70 % Lietuvos miškų yra nesaugomos teritorijos – ten galima kirsti, yra įstatymai, kurie leidžia kirsti, yra ketvirtos kategorijos miškai, ten tas darbas vyksta darniai, plėtriai, reikia tik sekti, kad nebūtų viršijamos nustatytos normos, sveikos miškui. 30 % miškų yra saugomos teritorijos. Iš tų 30 % yra maždaug pusė, maždaug 15 %, kur yra nacionaliniai parkai, rezervatai, kur griežtai, šiukštu, nieko negalima daryti, ir ten nieko nėra daroma. Lieka dar apie 15 %, 15–16 %, saugomų teritorijų, kurias sudaro regioniniai parkai, įvairūs kultūriniai rezervatai, įvairūs geomorfologiniai, hidrografiniai, atkuriamieji, genetiniai sklypai. Daug tokių irgi saugomų teritorijų, kurioms, pasirodo, įstatymas, draudimas kirsti ir plynai kirsti negalioja. Čia yra dabartinio Miškų įstatymo spraga, nes 3 straipsnyje yra kalbama... prie trečios kategorijos miškų, tai yra apsauginiai miškai, priskiriami trečiai kategorijai, ir įstatymas dabar rašo, koks yra ūkininkavimo tikslas trečios kategorijos miškuose. Ketvirtos kategorijos miškuose, ūkiniuose, ūkininkavimo tikslas yra kirsti ir gaminti medieną. Trečios kategorijos miškuose, dabar įstatyme aiškiai parašyta, ūkininkavimo tikslas yra: formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti dirvožemio, oro, vandens ir žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas. Apie jokią komerciją, apie jokią medienos gamybą trečios kategorijos miškuose įstatymas nekalba. Bet kitoje įstatymo dalyje kalbama, kad kur yra trečia ir ketvirta kategorija, išskyrus nacionalinius parkus, ten galima atlikti kirtimus ir plynuosius kirtimus. Čia yra įstatymo spraga, šia spraga dabar yra naudojama, kai masiškai kertama Labanoro giria ir kitos apsauginių miškų teritorijoje esančios girios. Tai mato visuomenė, tai iš tikrųjų yra šokiruojantys faktai, tai baisiai atrodo ir negrįžtamai šita giria ir kitos

grios, Labanoro giria ne vienintelė, yra naikinamos, nes tokia pati giria, net jeigu ir bus tvarkingai atsodinta, geriausiu atveju atsiras po šimto metų.

Tai mes dabar naikiname saugomas teritorijas, kažkodėl tie, kurie užsiima verslu, miško kirtimu, perdirbimu ir pardavimu, aš nesuprantu, kodėl jiems reikia lįsti į saugomas teritorijas, į tuos 15 % saugomų miškų, kurie gali būti skirti rekreacijai. Ten yra nuostabūs takai, ten yra unikali gamta, ten yra labai gražu, ten galima gauti pajamų iš turizmo ir rekreacijos, o ne iš kirtimo ir pardavimo. Tam, kad reikia drausti plynuosius kirtimus saugomose teritorijose, pritaria ir pačios saugomos teritorijos, rengdami įstatymą glaudžiai bendradarbiavome su Saugomų teritorijų direkcija, tarnyba, kuri pritaria, nes ne vien tik iškirtimas yra žala, yra sužalojama paklotė, sunaikinami miško vidiniai keliukai, kuriuos atstatyti irgi kainuos pinigus, paklotės sunaikinimas irgi atneš didelę žalą.

Štai kai kas sako, jeigu dabar nekirsime Labanoro girioje, nes tai galima, patirsime finansinių nuostolių, kažkas neparduos medienos. Galbūt kažkas neparduos medienos, bet, vadinasi, tas miškas bus išsaugotas kitiems tikslams – rekreacijai, biologinei įvairovei. Tai yra mūsų visų ir mūsų vaikų bei anūkų labui. Ekonominis efektas nekertant yra gerokai didesnis, negu kertant ir parduodant. Juo labiau kad tas kirtimas ir pardavimas, kaip rodo dabar ateinantys informacijos signalai, tie miškai kertami ir parduodami visai ne Lietuvoje, jie iškeliauja arba į Latviją, arba į Lenkiją, arba dar kur nors kitur. Kadangi yra Europos Sąjunga, bendra ekonominė erdvė, tie miško prekeiviai ir medienos perdirbimo pramonės verslininkai atvažiuoja į Lietuvą. Yra įvairių sumetimų, kodėl jiems iš Latvijos reikia atvažiuoti į Lietuvą ir pakėlus kainą pabranginti medieną ir ją išsivežti. Čia ne šios dienos tema, pakalbėsime kitą kartą. Bet tai yra faktas.

Vadinasi, iš to, kad mes kertame plynais kirtimais mūsų saugomas teritorijas... ta mediena net nelieka Lietuvoje, ji dažniausiai yra išvežama. Pelno jokio, naudos jokios, žala padaroma neatitaisoma 100 metų. Čia labai diskutuoti, kodėl mes dabar turėtume nepritarti, kad uždraustume saugomose teritorijose plynuosius kirtimus, aš nematau jokių priežasčių, jokių minusų, vien tik plusai. Siūlau... Ministras mėnesiui sustabdė, ruošiasi iš naujo atlikti miško kirtimo planų peržiūrą. Aš nežinau, kaip ministras sugebės per mėnesį peržiūrėti tūkstančius miško kirtimo planų ir peržiūrėti keliolika tūkstančių išduotų leidimų. O dar čia privatūs miškai įsiterpia. Nemanau, kad tai realu. Realiausia būtų kuo skubiau priimti įstatymo pataisas, aiškiai, tvarkingai apsispręsti, kad tai, kas saugotina, tą mes saugome, kas kirstina, tą kertame. O čia būtų aišku, sutvarkytume situaciją, išsaugotume Labanoro girią ir kitas saugomas teritorijas sau, vaikams, anūkams ir pronūkiams ir visiems būtų gera.

O dabar kol kas visiems yra tik nerimas, visuomenė sunerimusi, sukiršinta ir visokios diskusijos, ekonominiai finansiniai argumentai, deja, yra *ne vietoje*. Moralu saugoti mūsų turtą, jis yra visų mūsų nacionalinis turtas. Saugomas teritorijas tam ir paskelbėme, kad jos yra saugomos, kad jos nenyktų, turime dėti visas pastangas, kad taip ir būtų. Įstatymo spraga akivaizdi, ją reikia užlopyti. Aš tą siūlau daryti ir kviečiu pritari. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. E. Pupinis – pirmasis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų, gerbiamas pranešėju, jūs daugiausia kalbate įstatyme apie biržių plotus. Ar tai iš tikrųjų sustabdys pačius kirtimus? Šiandien premjeras sakė kitą problemą, dėl ko didinami kirtimai, nes mokslininkai neva šiemet taip apskaičiavo. Iš tikrųjų po reformos vėlgi buvo tikėtasi, kad sumažės medienos dingimo. Šiandien premjeras sakė taip pat, kad ta problema išliko. Iš tikrųjų kokios vis dėlto, jūsų nuomone, pagrindinės to masinio kirtimo ir padidinimo, ypač žiūrint į kubatūrą, priežastys?

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Čia klausimas daug platesnis, negu mano siūlymas apsaugoti saugomas teritorijas nuo plynųjų kirtimų, aš kalbu tik apie 15 % visų Lietuvos miškų. Bet jūsų klausimą galima ekstrapoliuoti, aišku, ir į platesnį kontekstą, ir į platesnius kirtimus, ir į platesnį medienos perdirbėjų pramonės interesą. Jie to intereso ir neslepia, jie to siekia jau keletą metų, galbūt net dešimtmetį, nuosekliai, kad būtų didinami kertamos medienos plotai. Pušies mediena jiems yra ypač svarbi, to jie ir siekia. Kadangi 80 % saugomų teritorijų ir Labanoro girioje medieną sudaro būtent pušys, tai čia ir yra atsakymas, kad kaip tik šiose teritorijose ir norima kuo daugiau atlikti plynųjų kirtimų, nes ten daugiau bus tos medienos, kurios jiems reikia. Aš nežinau.

Kalbant plačiaja prasme, taip, čia yra sena diskusija, kuri vyko dar vykdant urėdijų reformą, praeitoje kadencijoje. Visur ir visada mes kalbėjome, kad plynieji kirtimai yra didžiulė problema ir kad miškininkai yra pasiskirstę į tam tikras stovyklas. Vieni labiau palaiko plynuosius kirtimus, kiti nepalaiko, bet dauguma linksta, kad jeigu kalbame apie miškų išsaugojimą, tai plynieji kirtimai daro žalą. Jeigu kalbama apie ekonominio efekto ir medienos kiekio didinimą iš mūsų turimų miškų, tai plynieji kirtimai padeda didinti ekonominį pelną.

Mes turime apsispręsti, ko mes norime. Lietuva dar kol kas sugebėjo iki šiol balansuoti ir nerlipo tos ribos, kai iškirsdavo daugiau, negu priauga brandžios medienos. Bet ta statistika, apie kurią aš kalbėjau, pastarųjų dvejų metų, ir tą statistiką įvertino, 2017 metais Jeilio universitetas atliko naują studiją, įvertino 140 valstybių, Lietuva, buvusi tarp pirmaujančių prieš turbūt penkerius metus, dabar minima tarp atsiliekančių, nes neatitaisomai praranda vis augančius miškų kiekius.

Tai ir yra atsakymas, kad beatodairiškas noras didinti medienos kiekius, iš perdirbimo pramonės tai eina, čia ne vien tik *plokštininkai*, yra realybė. Bet tam mes ir esame įstatymų leidėjai, kad padėtume subalansuoti interesus, kad medienos pramonė gautų tiek medienos, kiek nekenkia Lietuvos ekonomikai plačiaja prasme, t. y. Lietuvos miškų išsaugojimui.

PIRMININKAS. Primenu, klausti – minutė, atsakyti – dvi. Daugiau paklaus. G. Kinduryš. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, tikrai jūsų pateiktas projektas kelia tam tikrų ir didelių abejonių, nes ir dėl dabartinio ūkininkavimo Lietuvoje yra du kartus daugiau brandžių miškų negu prieš dvejus metus. Tačiau šio projekto pateikimą aš tikrai vertinu kaip diskusijos pradžią ir noriu paklausti.

Jūs siūlote visiškai uždrausti brandžių miškų kirtimą saugomose teritorijose. Medis yra ilgamžis, bet ne amžinas. Tai kokia jūsų vizija? Kas bus su tais medžiais? Be to, siūlote ūkiniuose miškuose brandžius miškus kirsti ne po aštuonis hektarus, o po penkis. Bendras rezultatas – vis tiek bus iškiršta. Kodėl jūsų toks motyvas yra?

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Aš kalbu apie plynuosius kirtimus saugomose teritorijose. Pirmiausia, esminis įstatymo projekto tikslas – apsaugoti saugomų teritorijų miškus. Aš nekalbu apie kitus miškininkavimo būdus, saugomose teritorijose galima atlikti kitokius kirtimus, be to, mano pataisos nesiūlo drausti, jeigu reikia, plynuosius pagrindinius miško kirtimus, kai to reikia sveikatinimo tikslais, pavyzdžiui, susirgo miškas ir didelis plotas serga, jį, be abejo, reikia iškirsti, arba pelkinėse ir užmirkusiose augavietėse. Tai, kas būtina, apie ką specialistai sako, kad būtina, tai tas yra nedraudžiama. Aš siūlau drausti tik komercinį plynųjų kirtimų taikymą saugomose teritorijose.

O kai kalbame apie ūkinius miškus, aš irgi siūlau truputį mažinti, nes manau, kad apetitai truputį per dideli ir čia nereikia guostis, kad dinamika yra palanki. Dinamika nėra palanki. Aš minėjau, atlikta tarptautinė studija ir dinamika yra kelianti nerimą net ir ūkiniuose miškuose. Taigi reikia truputėlį apetitą pristabdyti ir čia. Mano siūlomas sumažinimo kiekis būtų tikrai pakankamas ir pramonės verslui, kad jis galėtų normaliai funkcionuoti.

PIRMININKAS. M. Majausko nematau. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjas, aš noriu jums užduoti tokį nuoširdų, labiau asmeninį klausimą. Mūsų bendravimo istorija turbūt labiau paženklinta konkurencija negu bendradarbiavimu, bet vis tiek kaip žaliasis žaliajam užduodu klausimą, jis truputį atitolęs nuo miškų temos. Ar jums kartais neatrodo, kad būnant aktyvistu, žurnalistu, ekspertu yra lengviau pasiekti kokių nors visuomeninių tikslų, negu būnant Seimo nariu ar ministru? Man kartais taip atrodo.

L. BALSYS (LSDPF). Jūs čia, kolega, pasiguosti norite? (*Balsai salėje*) Užjaučiu, užjaučiu. Man ne, man ne. Aš manau, būti aktyvistu yra labai gerai, būti žurnalistu irgi labai gerai, galima daug rašyti, daug rekti, daug protestuoti, bet viskas remiasi į sprendimus, kurie priimami čia, šioje salėje. Būnant Seime, aš manau, yra labai paprasta parengti gerą įstatymą, surasti politinį konsensą, pasidalinti partijų programomis ir dėl to, kur tos programos sutinka ir atitinka, greitai ir gerai priimti gerą, racionalų įstatymą. Tai, ką aš dabar kalbu, tai ir yra. Taip, mes kai kur sutariame, kai kur nesutariame, konkurencija ir oponavimas visada yra gerai tarp politinių jėgų.

Šiuo atveju aš turbūt pastarosiomis dienomis esu didžiausias Valstiečių žaliųjų programos populiarintojas viešojoje erdvėje, negu esate jūs patys. Aš priminiau jūsų programą ir jūsų ministru, ir jūsų premjerui, visi buvo šiek tiek nustebę, kad taip jūsų parašyta, dabar jau žinos. Aš palaikau jūsų programą, raginu kitus – ir poziciją, ir opoziciją pradėti dirbti konstruktyviai. Šios mano įstatymo pataisos yra konstruktyvios opozicijos idealus pavyzdys ir aš siūlau paremti, įrodyti, kad opozicija ir pozicija sutaria ten, kur Lietuvai tikrai svarbu.

PIRMININKAS. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, šiandien turbūt ir jus, ir mane šokiravo *premjerministro* atsakymas į frakcijos seniūno G. Landsbergio klausimą, kad per metus, turbūt per metus, pavagiama apie 1 mln. kub. metrų medienos. Palyginimui noriu pasakyti, kad suprastume. Praeitais metais buvo iškirsta 2,5 mln., šiais metais apie 2. Tik aš nesu-pratau, ar iš tų nukirstų pavagiama, ar dar pavagiama.

Noriu pasakyti, kad tiek praeitos, tiek užpraeitos kadencijų metu, vykdant parlamentinę kontrolę, buvo ne kartą struktūrų klausima, kokia yra padėtis su mediena, vagiama ar ne. Nė karto nebuvo gauta tokių skaičių, kad pavagiama 1 mln. kub. metrų. Įsivaizduokime skaičių. Nebuvo būtinybės ir keisti to, ką jūs šiandieną keičiate, nors ta nuostata galioja jau per 20 metų. Mano klausimas. Kas atsitiko po reformos, kad 1 mln. kub. metrų pavagia ir dar reikia taisyti įstatymus, kad nevogtų? Kas čia atsitiko su ta reforma, galite jūs man paaiškinti?

L. BALSYS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, mes, kaip frakcijos kolegos ir opozicijos kolegos, galime čia tarpusavyje paspėlioti, kas čia atsitiko. Kai kalbame apie 1 mln. kub. metrų vagystę, geriau, kad pats premjeras ir paaiškintų. Galbūt kalbama apie tai, kad vogti šiuo metu galima legaliai, nes įstatymas leidžia tą daryti, nes nedraudžia saugomose teritorijose atlikti plynuosius kirtimus. Dabar mano siūlomoms pataisoms tiesiog padėtų šitą padėtį ištaisyti.

O dėl iš tikrųjų neteisėtų kirtimų arba tokių visai atvirų vagysčių aš dar pavasarį – kovobalandžio mėnesiais klausiau Aplinkos ministeriją, Nacionalinę miškų tarnybą. Jie atsakė, kad gal tik keletas tokių atvejų buvo nustatyta, kai buvo tikrai neteisėtai atlikti kirtimai, ir ten figūravo šimtai kubinių metrų, ne milijonai. Bet čia, žinot, aš tikrai negaliu atsakyti, ar kas yra pavogęs milijoną kubų medienos, bet įstatymai turi būti tokie, kad jie bent neleistų to daryti legaliai. Jeigu daroma nelegaliai, tai dar galima turbūt ir sulaikyti, bet ekstrapolijuojant plačiau jūsų klausimą, turbūt urėdijų reforma, kuri dabar vyksta ir dar neįvykusi, bet vyksta, rodo, kad tendencija yra skatinanti įvairaus pobūdžio vagystes, negu sudaranti sąlygas tausoti mišką. Bet čia mano tokia asmeninė įžvalga. Pažiūrėsime, kaip bus toliau.

PIRMININKAS. Ir paskutinis – K. Bacvinka. Laikas baigėsi. Prašom.

K. BACVINKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, dabar jūs savo siūlymu numatote iš esmės pagrindinius kirtimus drausti antros ir trečios grupės miškuose. Kaip mes žinome, nemažai tos grupės miškų turi ir privatūs miškų savininkai. Dabar jie yra susiplanavę kažkokius kirtimus, kažkokias pajamas ateičiai. Tai dabar uždraudus šituos kirtimus, kaip jūs įsivaizduojate, kaip bus privatiniams kompensuojami nuostoliai, tariami, ir kiek tai gali būti, gal jūs skaičiavote? Ačiū.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Leidimai kirsti išduodami, kaip aš suprantu, vienodi – tiek valstybiniam miškams, tiek privatiems miškams. Valstybinė miškų tarnyba, parengusi miškotvarkos planą, išduoda leidimą ir, ar tai būtų valstybinė įmonė, ar tai būtų privatūs miškai, jie kerta su leidimais. Jeigu dabar stabdomas leidimų išdavimas, tai turėtų liesti ir privačius miškus.

Kita vertus, jeigu žmogus, privatus savininkas, turi mišką saugomoje teritorijoje arba nacionaliniame parke, jis turi suvokti, kad jo nuosavybė yra saugomoje teritorijoje. Turėti nuosavybę saugomoje teritorijoje yra ne tikta privilegija ir teisė, bet ir pareiga ją saugoti, kaip numato įstatymai. Aš manyčiau, tokie žmonės, kurie nenori saugoti arba nesugeba saugoti savo miško saugomoje teritorijoje, galėtų to miško atsisakyti, o Vyriausybė galėtų parengti programą, kaip tokius miškus išpirks. Aš to klausiau ministro viešai. Ministras pritarė, kad idėja gera, ir pasakė, kad Vyriausybė svarsto tokią galimybę iš tų privatinių, kurie nenori ar nesugeba prižiūrėti miškų

taip, kaip reikia saugomose teritorijose, tą mišką išpirkti ir prižiūrėti taip, kaip reikia. O nuostoliai, kompensacijos, žinot, yra jau Vyriausybės kompetencija. Jeigu tokių nuostolių būtų, reiktų suskaičiuoti, kiek tokių nuostolių yra, kaip jie atsirado, kiek yra paruošta. Suskaičiuoti ir susitarti. Čia, aš manau, yra darbo tvarka. Bet tai negali paneigti bendro principo, kad saugomas teritorijas turime saugoti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Jūs atsakėte į klausimus. Deja, ne į visus, nes mums laiko pritrūko, bet manau, kad komitetuose svarstysime. Komitetai svarstys, bent jau vienas tikrai.

Už – G. Kindurys. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Nepaisant to, kad gerbiamas pranešėjas truputį painioja sąvokas, jisai kalba apie plynus pagrindinius ir atvejinius kirtimus ir sako, kad dar yra treči, tai trečių nėra. Šie kirtimai ir apibrėžia visus pagrindinio naudojimo kirtimus, kada miškas sulaukia brandos. Bet visgi aš manau, kad projektą reikia palaikyti, kadangi atsirado diskusija dėl kirtimų saugomose teritorijose. Reikia turbūt paminėti ir tai, kad ir saugoma teritorija nelygi saugomai teritorijai. Šiandien, pavyzdžiui, nacionaliniame parke yra draudžiami plyni kirtimai, regioniniame to nėra. Yra įvairiausių sprendimo būdų. Aš manau, kad ir dėl šito įstatymo projekto sulauksime įvairių pasiūlymų. Aš tikrai kviečiu, kad būtų diskutuojama ne tik politikų, o būtinai ištrauktų ir mokslininkai, ir ekonomistai, nes, kaip ir buvo minėta, tai yra ir pinigai, ir biudžeto įplaukos, ir kad nenukentėtų miško savininkų teisėti lūkesčiai.

Taigi pakartosiu. Vertinu kaip diskusijos, teisinės diskusijos pradžia ir todėl siūlau palaikyti. Manau, galutinis mūsų sprendimas, ko gero, skirsis nuo šito teksto, bet manau, kad jis bus suderintas, tai siūlyčiau ypač šiuo metu, nes tai yra pateikimas, neatmesti jo.

PIRMININKAS. Prieš... Nebaigėte kalbėti? Baigėte. Ačiū. Prieš – K. Bacvinka. Prašau.

K. BACVINKA (LVŽSF). Ačiū. Dabar, kaip matau iš projekto, projekte siūloma uždrausti plynuosius pagrindinius ir antrinius kirtimus antros, trečios grupės apsauginiuose miškuose. Viskas gerai. Bet vietoj jų projekte leidžiama įteisinti tokius kirtimus kaip biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai. Tiesą pasakius, aš 25 metus dirbau miške, apie šitą miško kirtimą gal iš teorijos esu girdėjęs kur nors. Paklausiau vyresnių kolegų, jie irgi patrukčiojo pečiais. Pabandžiau išsiaiškinti, kas tai per kirtimas. Tai kirtimas, kuris nenusako nei kirtavietės sutvarkymo būdo, nei atkūrimo, nieko. Leidžiama kirsti pasirenkant arba pagal medžių rūšį, arba pagal kokius nors kitus kriterijus, ar net iškirsti iki 0,3 hektaro plynės.

Aš manyčiau, kad tokie siūlymai – tai ne apsauga, o kaip tik miško niokojimas. Aš siūlyčiau nepalaikyti tokio projekto ir tikrai balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra bendro sutarimo. Balsuojame po pateikimo dėl Miškų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2458. Kas už? Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Gerbiami kolegos, balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 88 Seimo nariai: už – 79, prieš – 2, susilaikė 7. Po pateikimo pritarėme. Kaip pagrindinis siūlomas, suprantama, Aplinkos apsaugos komitetas. Ar reikia papildomų? (*Šurmuly salėje*) Klausiu... Prašom, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, reikia atkreipti dėmesį į tai, ką K. Bacvinka pasakė apie tai, kad daugelis miškų yra privačios nuosavybės. Nuosavybės disponavimas bus apribotas, o tai reiskia milžiniškas kompensacijas privatiems miškų savininkams. Todėl norėusi paprašyti tiek Biudžeto ir finansų komiteto, tiek Ekonomikos komiteto kaip papildomų.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Kolegos, minutėlė! Siūlomas Ekonomikos komitetas ir Biudžeto ir finansų komitetas? Gerai. Balsuosime turbūt.

K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Atsižvelgdamas į tuos pačius motyvus, kuriuos išsakė kolega K. Bacvinka, tikrai prašyčiau Vyriausybės išvados. Tam tikri motyvai yra neaiškūs, galbūt ir korupciniai, ką buvo paminėjęs kolega, todėl norėusi ir Specialiųjų tyrimų tarnybos išvados.

PIRMININKAS. Ekonomikos komiteto pirmininkui R. Sinkevičiui suteiksiu žodį, nes buvo paminėtas.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū. Kaip visi puikiai žinome, miškų kirtimas yra sustabdytas. Aplinkos ministerija ir ministras užsakė reikalingas studijas ir turėsime mokslininkų išvadas visais aspektais – tiek gamtosauginiais, tiek ekonominiais, tiek finansiniais, tiek kitais aspektais. Aš galvoju, kad dabar svarstymas, tuojau pulti, svarstyti tam, kad išigytytume kiek populizmo, na, jis neišsprendžia problemos. Turėtume kompleksiskai pažiūrėti ir sulaukti Vyriausybės išvados tuo klausimu, o tuomet svarstyti. Aš nemanau, kad dabar tai tikslinga daryti.

PIRMININKAS. Jūs nepritariate, kad Ekonomikos...

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Aš nepritariu, kad Ekonomikos komitetas svarstyty šį klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, aš tikiuosi, kad po šio Seimo balsavimo tiek ministerija, tiek mūsų urėdija, dabar viena Lietuvoje, įvertins politinę valią, įvertins susirūpinimą miškų kirtimu ir tas rekomendacijas, kurios buvo vakar Aplinkos apsaugos komitete pasakytos Miškų tarnybos, kad didinant miškų kirtimo normą pirmiausia rekomenduoja kirsti drebulynus, juodalksnynus ir taip toliau. Tačiau po tais skaičiais slypi tikrai man gana klastingas dalykas, kad 6 % mes didiname, kalbant apie plotą, tačiau 15 % mes siūlome didinti pagal tūrį. Ar nebus taip, kad tos visos pušys ir išvažiuos ne tik į Lietuvos perdirbimo įmones, bet kaip tik į užsienį. Tai čia toks dalykas. Antras dalykas, siūlau įvertinti ir atkreipti dėmesį, kad 50 % miškų at-sodinami, o 50 % to, kas iškertama, paliekama atsisėti patiems miškams. Kokia bus jų kokybė po 20 metų Lietuvoje, aš nežinau.

PIRMININKAS. Aš dar norėčiau kreiptis į Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną, nes Ekonomikos komitetas (čia buvo pasiūlymas) atsisako. Ar jūs sutinkate svarstyti šitą įstatymo projektą po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ne? Svarstysite. Lieka. V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū. Aš norėjau iš tikrųjų, kad jūs įtrauktumėte ir Kaimo reikalų komitetą, nes žemės ūkis susijęs su miškais, ir mūsų komitete yra labai daug kompetentingų vyrų, kurie tuos dalykus išmano, tai bus didelė pagalba.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Posėdžio pirmininke, kadangi ir taip susikaupė nemažai komitetų – Kaimo reikalų komitetas, Aplinkos apsaugos komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas, tikrai reikalinga Vyriausybės išvada.

PIRMININKAS. Taip, mes tai ir siūlysim. Kolegos, kaip papildomus paliekame Biudžeto ir finansų ir Kaimo reikalų komitetus. Pagrindinis Aplinkos apsaugos komitetas. Nenorite? Gerai. Kaimo reikalų komitetas papildomas. Kolegos, Vyriausybės išvados, aišku, reikia. Kolegos, prašėte STT išvados. Kolegos, Vyriausybės išvada, STT išvada ir pagrindinis Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas Kaimo reikalų komitetas. Galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Siūloma svarstyti gruodžio 4 dieną. Pritariame? Ačiū.

16.02 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-843(2) (priėmimo tęsinys)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-843. Priėmimas. Kviečiu P. Urbšį.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis.

P. URBŠYS (*MSNG*). Dėl 1 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonė. Komitetas pritarė. Įrašant žodį...

PIRMININKAS. Teisės departamentui pritariame bendru sutarimu? Ačiū. Toliau J. Razmos.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamojo Seimo nario J. Razmos pasiūlymui komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. J. Razmos nuomonė dėl pataisos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šita pataisa nėra labai reikšminga. Aš siūlau, kad norint pretenduoti į Vyriausiosios rinkimų komisijos narius pakaktų tos patirties, kurią turi kandidatas – nebūtinai reikalinga komisijos nario patirtis, nes ir kandidatas, dalyvaudamas tame procese, visas tas procedūras suvokia, ir tikrai tos patirties, man atrodo, užtenka.

PIRMININKAS. Jūs neatsiimate pataisos?

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne.

PIRMININKAS. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų J. Razmai? Jeigu yra, prašom balsuoti už. Kas balsuos už, pritaras šitai pataisai. O kaip mes suskaičiuosime? Balsuojame. Tik tie, kas už, bus pritarę J. Razmos pataisai, kad mes ją galėtume svarstyti. Komitetas jai nepritarė.

P. URBŠYS (MSNG). Aš norėčiau paaiškinti kodėl.

PIRMININKAS. Gerai. Tuoj pažiūrėsime, ar yra. Jeigu nėra, nesvarstysime.

Už – 34. Komiteto pirmininkas. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Ne pirmininkas.

PIRMININKAS. Ne pirmininkas, atsiprašau. P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Komiteto argumentai šiam siūlymui nepritari yra tokie: sutikite, kad gautūsi labai kuriozinė situacija. Per Seimo rinkimus faktiškai kiekviena politinė organizacija gali pasiūlyti sąrašą 141 kandidatą. Ar galime sakyti, kad jie visi gauna patirties? Tie, kurie dalyvauja vienmandatiniuose rinkimuose, taip, ta patirtis atsiranda, ar kai dalyvauja kandidatais merų rinkimuose.

Kitos dalies kandidatų, kurie dalyvauja sąrašą, patirtis baigiasi tuo, kad jie užpildo pareiškinius dokumentus, juos pateikia ir viskas. Visas kitas problemas sprendžia kas? Kas organizuoja rinkimus būtent toje politinėje organizacijoje. Todėl, mano galva, būtų dirbtinai sumažinta kartelė reikalavimams, kurie keliami Vyriausiajai rinkimų komisijai. Būtent todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl J. Razmos pataisos, kuriai nepritarė komitetas. Kas pritaria J. Razmai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas dėl J. Razmos pataisos dėl 1 straipsnio, jai komitetas nepritarė. „Už“ – už pataisą, „prieš“, „susilaikė“ – už komiteto nuomonę iš esmės.

Kolegos, už balsavo 42 Seimo nariai, prieš – 24, susilaikė 23. Nepritarta.

Kolegos, kita J. Razmos pataisa. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ši pataisa tikrai yra svarbi. Jeigu jai nebus pritarta, bus pademonstruota, kad štai priimami įstatymai, nukreipti prieš vieną konkretų opozicinei partijai atstovaujantį žmogų, o tiesiai šviesiai kalbėkime – V. Semešką. Šiandien jis yra Druskininkų savivaldybės tarybos narys, kartu yra Vyriausiosios rinkimų komisijos narys. Abiejose pozicijose jis yra aktyvus, tikrai pavyzdinai atlieka savo pareigas. Dabar norime uždrausti Vyriausiosios rinkimų komisijos nariui būti savivaldybės tarybos nariu. Iki šiol tokio draudimo nebuvo, kažkaip pragyvenome ir jokių problemų neiškildavo. Netenka Vyriausiosios rinkimų komisijos nariams priiminėti kokių nors sprendimų dėl savivaldybės tarybos narių. Vienintelis atvejis, jeigu tarybos narys atsistatydina, reikia patenkinti jo pareiškimą. Tokiu atveju čia nebūtų sudėtinga Vyriausiosios rinkimų komisijos nariui nusišalinti nuo tokio sprendimo. Aš kviečiu palaikyti mano pataisą ir nepataikauti Druskininkų merui R. Malinauskui, kuo turbūt rūpinasi mūsų kolega Zenonas, kuris buvo išrinktas pagal jo sąrašą. Vis dėlto ginkime demokratiją ir neribokime opozicijos atstovų galimybių eiti tas pareigas.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pirmiausia išsiaiškinsime, ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaiko. Balsuokime, kas palaiko J. Razmos pataisą, už tam, kad suskaičiuotume, ar yra 29 balsai. Balsavimas pradėtas. „Už“ – palaiko. (*Balsai salėje*) Neprašo.

Yra. Komiteto nuomonė – nepritari. Prašom. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Komitetas nepritarė. Ir būtent nepritarė dėl to, kad iš tikrųjų dabar galiojančiame įstatyme yra nuostata, kurią kažkodėl visos politinės organizacijos, kurios deleguoja savo narius į Vyriausiąją rinkimų komisiją, suprato labai teisingai, suprato taip, kaip apibrėžia būtent Konstitucinis Teismas 2011 m. lapkričio 17 d. nutarime. Aiškindamas savivaldybės tarybos narių pareigų nesuderinamumą su tam tikromis pareigomis principą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją savivaldybės tarybos nariai negali būti nelygūs savo teisiniu statusu. Šis konstitucinis reikalavimas būtų pažeidžiamas, jeigu savivaldybės tarybos narys būtų asmuo, kuris pagal Konstituciją ir įstatymus turėtų įgaliojimus priimti tokius sprendimus, kurie lemtų savivaldybių

tarybų sprendimų priėmimą ir įgyvendinimą. Akivaizdu tai, kad susidvejinimas kaip ir VRK nariu, kuris gali priimti sprendimą savivaldos tarybos nario atžvilgiu, konstituciškai yra neįmanomas. Visos politinės organizacijos labai teisingai tai suprato. Kai buvo registruota šita pataisa ir buvo užvirusios diskusijos, kas yra ta patirtis, kolegos konservatoriai vėl skirtingai suprato negu kitos politinės organizacijos, kas yra darbo patirtis Vyriausiojoje rinkimų komisijoje.

Tada diskutuodamas asmeniškai su Gabrieliumi, aš jam paminėjau, kad yra registruota pataisa, kuri patikslins aiškiau, kad savivaldos tarybos nariai negali būti VRK nariais. Jis man į tai atsakė, kad gerbiamas V. Semeška jau yra pasiruošęs trauktis iš Druskininkų savivaldybės tarybos, nes jis ten yra pavargęs. Man atrodo, kad yra tai, kad tuo metu buvo viskas suvokiama, kad jie skiria tą asmenį, kuris po to jau gali netekti savo pareigų, nes iš tikro tai yra prieštaravimas Konstitucijai. Todėl komitetas ir nepritaria gerbiamojo J. Razmos pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Už J. Razmos pataisą – R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Labai nesunku kalbėti už išgirdus ką tik Povilo perskaitytus Konstitucinio Teismo išaiškinimus. Tai vienintelis, ką J. Razma ir sakė, vienintelis atvejis, kuris gali šiuo atveju prieštarauti sprendžiant klausimus, yra mandato atsisakymas savivaldybėje. Daugiau jokių galimybių daryti įtaką VRK sprendimams, priimti sprendimus, kurie reglamentuoja VRK veiklą vienaip ar kitaip, savivaldybės narys negali. Seimo narys – taip, ministras – taip, be jokios abejonės, nes mes (...) teisę, o kam dar gali daryti įtaką savivaldybės tarybos narys priimant VRK sprendimus? Vieninteliu atveju, jeigu yra sprendžiamas mandatas, tai yra nusišalinimo principas, ir tai šis atvejis yra ganėtinai abejotinas, nes kai žmogus atsisako mandato, tai yra jo asmeninis sprendimas, jam niekas negali daryti įtakos, jeigu jis atsisako, tai atsisako, ačiū, kaip sakoma.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame. Prieš jau atsirado. R. Tamašunienė – prieš. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Noriu oponuoti kalbėjusiems už. Vis dėlto savivaldybių tarybų rinkimai yra mūsų rinkimų sistemos viena iš dalių ir VRK organizuoja savivaldybių tarybų rinkimus taip pat. Jie skirsto... Ir apygardų... (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Netriukšmaujame iš vietos.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). ...ir komisijų, apylinkių tvirtina pirmininkus, ir visa virtuvė, visi organizaciniai dalykai, visa metodinė medžiaga iš VRK yra nuleidžiama į savivaldybių rinkimus visoms žemesnėms grandims. Tai tas ryšys iš tikrųjų yra. Pagal tą logiką galėtų ir Seimo narys, na, aišku, mes turime, Konstitucijoje įrašyta, kokia veikla Seimo nariui galima, bet jeigu taip, tai galėtų ir Seimo narys dalyvauti, pavyzdžiui, Prezidento rinkimuose ir t. t. Man atrodo, kad ne visai suderinamas yra savivaldybės tarybos nario ir VRK nario mandatas. Aš balsuoju už komiteto nuomonę.

PIRMININKAS. Ačiū. Bendro sutarimo nėra. Balsuojame. Kas palaiko J. Razmos pataisą dėl 7 straipsnio 10 dalies, balsuoja už, primenu, kad komitetas tam nepritaria, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, už balsavo 35, prieš – 32, susilaikė 24. Nepritarta.

Toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Liko dar Seimo nario J. Razmos pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu jau pritarėte tai nuostatai, tai aš bent siūlau ją taikyti ateityje, o ne praeičiai. Vėlgi kai Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu buvo skiriamas V. Semeška, draudimo būti tarybos nariu įstatyme nebuvo. Dabar mes jau, jam einant tas pareigas, staiga įvedame tą naują draudimą. Tai, kad buvo kažkokių P. Urbšio kalbų, kad toks draudimas gali rasti, nėra tas pats, kaip draudimo buvimas. Aš dėl to siūlau, kad šios nuostatos dėl naujų reikalavimų tarybos... tai yra Vyriausiosios rinkimų komisijos nariams įsigaliojūt tik naujai skiriamies nariams ir nebūtų taikomos jau paskirtiems nariams.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Manau, atsiras 29 Seimo nariai, palaikantys šią pataisą. Komiteto nuomonė.

P. URBŠYS (MSNG). Komitetas nepritarė. Reaguoju į tai, kad mano nuomonė buvo išreikšta remiantis kažkuo. Ne kažkuo, o buvo įregistruotas įstatymo projektas, kur aiškiai buvo matyti tai, kad bus aiškiau išaiškinta, kad savivaldos tarybos narys negali būti VRK narys ir tai irgi bus taikoma dabartinei Vyriausiajai rinkimų komisijai.

O jeigu kalbėtume apie patį principą, tai, gerbiami Seimo nariai, jūs prisiminkite, kiek mes priėmėme sprendimų, kurie nulėmė žmonių darbo santykių pasikeitimą. Dėl urėdijų priėmėme? Priėmėme. Dėl vaiko teisių apsaugos priėmėme? Priėmėme. Dėl aplinkos apsaugos agentūrų priėmėme? Priėmėme. Kažkodėl atsiranda tai: yra pirmarūšiai piliečiai, kurie yra kaip VRRK V. Semeškos asmuo, ir yra kiti, antrarūšiai, dėl kurių mes galime priimti tuos sprendimus ir pakeisti jų darbo santykius, nelaukdami jų kadencijos... Aš išivaizduoju tai, tik man vienas asmeniškai... todėl komitetas nepritarė, o man svarbu asmeniškai vienas dalykas. Nejaugi kompetencija tokios galingos partijos susiejama tiktai su vienu žmogumi Vyriausiosios rinkimų komisijos ir jis yra toks nepakeičiamas?

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai, nuomonė prieš dėl pataisos, – V. Juozapaitis. Atsisakote? Taip.

Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nario J. Razmos pasiūlymo.

Dėkoju. Balsavo 90 Seimo narių: už – 36, prieš – 34, susilaikė 20. Siūlymui nepritarė.

Toliau dėl viso straipsnio. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta... Negalima? Balsuojame. Gabrielius siūlo balsuoti. Balsuojame dėl viso 1 straipsnio. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 70 Seimo narių: 56 – už, prieš – 11, susilaikė 3. 1 straipsniui pritarta.

Dabar dėl viso. Nuomonės už niekas neužsirašė išsakyti. Nuomonė prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš tik noriu atkreipti dėmesį kolegų, kurie čia lygina savivaldybės tarybos ir Seimo nario, ir Europos Parlamento nario. Aš tik noriu atkreipti dėmesį į straipsnį, kuriame parašyta, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu negali būti kandidatas į Seimo narius, kandidatas į Lietuvos Respublikos Prezidentus, bet ne Seimo narys ar Europos Parlamento narys, ar Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Kitas aspektas, kad būti savivaldybės tarybos nariu tai nėra darbas. Tai yra visuomeninės pareigos, kurias tu atlieki laisvu nuo darbo metu. Kad uždraustume dirbti kažkokį darbą, mes čia darome išimtį, o ne patvirtiname taisyklę, kaip yra nustatyta kitiems pareigūnams. Iš tikrųjų darosi jau nebe juokinga, kai atskiri įstatymai kuriami atskiriems žmonėms ir kai tai darosi jau tendencija. Matome šiandien Atliekų deginimo įstatymą, kuris turbūt premjerui, premjero namui numatytas. Matome R. Paksui skirtą įstatymą, kaip jis turėtų tapti Lietuvos Respublikos Prezidentu vieną dieną. Matome kitą įstatymą – Politinių partijų ir savivaldybių rinkimų, kuris skirtas ponui G. Paluckui, arba *socialdarbiečių* partijai finansuoti. Ir matome dabar jau dėl V. Semeškos pataisą. Tai dabar iš tikrųjų kiekvienam opozicijos atstovui galima užregistruoti po įstatymą pagal šią perspektyvą ir turbūt labai linksmai leisime laiką. Tiesiog siūlyčiau nedaryti nesąmonių ir tiesiog leisti opozicijai dirbti savo darbą, kaip ir pozicija dirba savo darbą, ir netrukdyti vieni kitiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai visa pagarba jums, bet jūs vėl neatsakote į vieną elementarų klausimą, kodėl vieninteliai konservatoriai sukūrė tokią koliziją paskirdami tokį asmenį? Kodėl anksčiau jūs nesukurdavote tokios kolizijos? Jūs patys apsisprendėte deleguoti tokį žmogų, kuris sukurs teises kolizijas ir prieštaravimus Konstitucijai. Patys sukuriate ir po to nustembate. Palaukite, o kaip čia yra? (*Balsai salėje*) Man atrodo, tiek įstatymai, tiek Konstitucija yra lygūs visiems. Taip pat jums, taip pat ir man. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, aš manau, kad šioje kadencijoje išryškėjo gana pavojingos valdančiųjų veikimo tendencijos, kai yra priimami įstatymai, tikslingai nukreipti į opozicinių partijų atstovus, kurie yra aktyvūs. Tai yra ar partijų vadovai, ar yra aktyvūs kitose pozicijose, kaip šiuo atveju V. Semeška, kuris yra aktyvus tiek Druskininkų savivaldybės taryboje, veikdamas opozicijoje, tiek kaip Vyriausiosios rinkimų komisijos narys. Dabar surandamos tokios nuostatos, kurios arba neleidžia jam kandidatuoti kur nors kaip G. Paluckui, arba apsunkina veiklą, uždraudžiant eiti kokias nors politines pareigas. Ne jums, gerbiamas Povilai, aiškinti, kokius atstovus mūsų partija kur turi deleguoti. Mes deleguojame tuos, kurie, manome, geriausiai galės reikštis eidami tas pareigas, ir norėtume tokią teisę turėti. Be abejo, kad visada galima surasti ir kitų asmenų, kurie susitvarkys su tomis pareigomis, bet būtent jūs norite eliminuoti tuos, kurių veikla jums labiausiai nepatinka, erzina, kurie nesitaiksto su tam tikru neveiklumu ar tam tikrais pažeidimais.

Protestuojame prieš tokį veikimą ir aš tuos, kurie supranta šitą situaciją, kviečiu nedalyvauti balsavime ir taip stabdyti tą antidemokratinį buldozerį.

PIRMININKAS. Nuomonė už – V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų labai svarbu nepriimti antidemokratinų sprendimų, bet aš tik noriu galbūt atkreipti Seimo narių dėmesį, aš irgi taip galvojau kaip ponas J. Razma, bet yra ekspertų teisininkų išvada, joje sakoma, kad toks reguliavimas, kai galima sėdėti ant dviejų kėdžių ir pačiam save kontroliuoti, prieštarauja Konstitucijai. Iš tikrųjų ponas V. Semeška yra labai aktyvus narys, bet jis galės tiesiog pasirinkti, kurios pareigos jam yra svarbesnės. Bet mes negalime palikti situacijos... Ir taip ta VRK yra politizuota, atleiskite, bet ji turi problemų ir iš anksčiau, ir dabar yra iššūkių, daugiau politikavimo, tai yra tam tikras palikimas, mes turėsime susitarti, kaip stiprinti VRK. Bet, atleiskite, jeigu teisės ekspertai sako, kad prieštarauja Konstitucijai, tai apie kokį susidorojimą čia kalbame? Tegul V. Semeška pasirenka darbą VRK, nes ir ten, ir ten pareigos neapmokamos. (*Balsai salėje*) Ne vieno žmogaus, tai yra pats principas, jūs paskaitykite!

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nepridenginėkite vienas kito dėl tų visų mūsų tikrųjų ketinimų, negudraukime. Čia visi gana patyrę politikai esame, puikiai žinome, kaip tas daroma. Mes delegavome savo atstovą pagal tuo metu galiojusią tvarką, kuri niekam nekliuvo, jokiame Konstituciniame Teisme, niekam. Niekas nevetavo jokio įstatymo ir Konstitucinis Teismas nepanaikino jokio įstatymo. Gerbiamasis Povilai, kai sakai, galimai prieštarauja jūsų sugalvotoms kolizijoms, tai mes ne ekstrasensai, kad žinotume jūsų visus sumanymus, ką jūs čia priiiminėsite ir ko mes *a priori* turėtume vengti, nes tai gali prieštarauti jūsų sugalvojimams. Iš principo ir pas jus vieningos nuomonės dažnai nebūna, ir tokių, ir tokių.

Dovanokite, bet mes tokiomis savybėmis nepasižymime. Įstatymų leidybos ir visą tvarką valstybėje... vadovautis tokiais principais neįmanoma. Arba jūs surašykite ant lentos visus savo galimus įstatymus su kolizijomis, tada mes žiūrėsime, ką galime padaryti. Arba kitaip mes iš viso valstybėje kelsime tik chaosą. Ekstrasensų gal čia ir yra vienas kitas, bet, kiek aš žinau, pas mus nėra, tai mums labai sunku orientuotis. Aš siūlau tikrai nepriiminėti specialiųjų įstatymų, akivaizdžiai dabar taikomų vienam žmogui.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Šiaip tai tendencijos yra labai pavojingos. Aš stebiuosi, girdėdamas iš P. Urbšio – ar čia jums sunku patraukti vieną žmogų? Vieno žmogaus teisės yra nesvarbios. Vienas žmogus turi tokias pat teises kaip ir visi kiti žmonės, tik tiek, kad jis yra aktyvus, jis sugeba pastebėti ir dirbti, kai kiti miega, snaudžia, nieko neveikia. O per tą savo darbštumą yra nemalonius daug kam. Druskininkų merui R. Malinauskui atsistojo skersai gerklę, matyt, ir jums. Norint ką nors *machinuoti* ar dar ką nors, jis būtų labai neparankus. Jums reikia kažko tokio, kas būtų jums paranku. Bet mūsų partija nesuinteresuota pasiūsti jums parankų žmogų, ji suinteresuota pasiūsti žmogų, kuris dirbtų, ir štai toks žmogus yra.

Dabar jūs kuriate įstatymų pakeitimus vieną po kito, taikydami tam konkrečiam žmogui. Nieko sau požiūris į demokratijos procesą! Čia iš tikrųjų yra labai pavojinga tendencija. Mes tuoj pradėsime kurti... Jau dabar yra, tiesą sakant, pagal tą precedentą jūs išsismaginsite ir kitus pradėsite statyti į vietą. Tikrai iš principo negalima šituo keliu eiti. Man keista, kad taip galima argumentuoti ir kalbėti.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų nuomonę. Nuomonė už – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Man tikrai labai keista konservatorių pozicija, ginant iš principo, vien dėl to, kad neturėtų galimybės užimti dvi pareigas, o turėtų pasirinkimo galimybę.

Gerbiamojo K. Masiulio dėl jo anksčiau išsakytos kritikos mūsų atžvilgiu, kad mes galbūt neturime protingų žmonių, dabar irgi norėčiau paklausti, ar konservatoriai taip pat neturi žmonių, kurie galėtų užimti vienas ar kitas pareigas? Būtent vienas asmuo, kuris iš tikrųjų yra pats aktyviausias ir tinkamiausias sėdėti ant dviejų kėdžių, dėl ko mes šiandien turbūt ieškome kokių nors galimybių išsaugoti tas dvi pozicijas. Čia irgi prasilenkiama su demokratija. O mes svarstome, kad nebūtų užimamos prieštaraujančios pozicijos, kai žmogus pats save kontroliuoja.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 59, prieš – 2, susilaikė 1. Nėra 71 balso, balsavimą atidedame iki kito karto.

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Aš norėčiau replikuoti. Iš tikrųjų dabar, kai bando parodyti, kad čia viskas vyksta dėl vieno asmens, tai jūs pažiūrėkite, ką turite. Įstatymo projektas yra registruotas 2017 m. birželio 22 d. Dėl V. Semeškos, kad jis taps VRK nariu, paaiškėjo 2017 m. rugsėjo 28 d. Tai kaip jūs galite teigti, kad šitas įstatymas buvo nutaikytas į jį? Jūs jau turėjote pakankamai laiko būtent su-reaguoti į tai, kad yra registruotas įstatymo projektas, ir nesudaryti teisinių kolizijų, kurios gali prieštarauti Konstitucijai.

PIRMININKAS. Nebent labai trumpai. G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Povilai, tiek jūs, tiek jūsų kolega V. Bakas išsakėte, kad šis įstatymas yra prieš vieną žmogų. Dabar jeigu mes reaguotume į kiekvieną jūsų fantazijos vaisių, kurį jūs registruojate, ir pradėtume nesukurti jums teisinių iliuzijų, kai jūs užregistruojate įstatymą, atleiskite, mes ir taip tada kiekvieną dieną šoktume pagal jūsų dūdelę. Yra registruota agrokomisija. Kviečiu jus reaguoti ir nesukurti kolizijų gerbiamo R. Karbauskio versle, nes yra registruotas komisijos tyrimas taikant tą pačią jūsų metodiką.

PIRMININKAS. Judame toliau.

16.31 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 1, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34¹, 35¹ straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIIP-2385ES, Administracinių nusizengimų kodekso 332 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2386 (pateikimas)

Toliau pagal darbotvarkę – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹, 35¹ straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIIP-2385ES. Taip pat lydymasis. Pranešėjas – ministras K. Navickas. Pateikimas.

K. NAVICKAS. Gerbiamos Seimo narės, gerbiamieji Seimo nariai, teikiame įstatymo projektą, kuris yra nulemtas dviejų esminių priežasčių. Pirma, yra gautas Europos Komisijos oficialus pranešimas dėl netinkamo direktyvos dėl miesto nuotekų valymo įgyvendinimo. Antra, tai yra Vyriausybės nutarimas dėl A. A. Miškinio peticijos išdėstyto reikalavimo ir siūlymo tenkinimo.

Dėl A. A. Miškinio peticijos noriu kelis aspektus paminėti. Tai yra 2015 metais gauta peticija, kurią nagrinėjo Vyriausybės peticijų komisija, 2016 metų viduryje Vyriausybės peticijų komisija nusprendė tenkinti ir pateikė Vyriausybei išvadą, kad peticija turi būti tenkinama. Peticijoje buvo išdėstyti esminiai dalykai – tai, kad daugiabučio namo bendrija arba daugiabučio namo administratorius pasirenka Šilumos ūkio įstatyme įtvirtintą antrą apsirūpinimo karštu vandeniu būdą.

Kiti esminiai dalykai, kurie labiau reglamentuoja nuotekų tvarkymą, kad yra įvedama sąvoka „aglomeracija“. Tai urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis. Ir kokie esminiai punktai yra numatomi šiuo įstatymo pakeitimu? Pirma, savivaldybėms numatoma pareiga pakeisti infrastruktūros plėtros planus juose nustatant aglomeracijų teritorijų ribas. Tai reiškia, kad į vieną aglomeraciją turi būti sujungtos ir besiribojančios tankiai gyvenamos teritorijos. Nustatoma, kad aglomeracijose kaip pagrindinis vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdas turi būti centralizuotos sistemos.

Kitas. Aglomeracijose viešas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, esant raštiškam žemės savininko sutikimui, privalo nutiesti infrastruktūrą. Esmė yra ta, kad jeigu savininkas sutinka, kad jo privačiame sklype būtų nutiesta infrastruktūra, ir infrastruktūros savininkas galės netrukdomai prie jos prieiti, tvarkyti, keisti, tokiais atvejais tokia infrastruktūra yra nutiesiama vandens tiekėjo, vandens tvarkytojo lėšomis.

Asmuo, atsisakęs tokios galimybės, turi pats savo lėšomis nutiesti vandens tiekimo infrastruktūrą iki savo įrenginio.

Ir dar vienas punktas, jei nei pirmas, nei antras variantas neveikia po 9 mėnesių, po 18 mėnesių yra numatoma nuo 70 iki 100 eurų bauda. Noriu pabrėžti tą dalyką, kad asmuo bet kada gali paprašyti, t. y. nėra taip, kad jei tas procesas kartą pasibaigė, tai negali antrą kartą kreiptis. Jis visada gali kreiptis ir suteikti galimybę savo privačiame sklype duoti leidimą, kad būtų nutiesta infrastruktūra nuo nuotekų surinkimo tinklų iki įrenginio.

Toliau. Asmens nuosavybės teise priklausančioje ar kitais pagrindais valdomoje žemėje viešojo geriamojo vandens tiekėjo nutiesta infrastruktūra perduodama žemės savininkui neatlyginčiai ją valdyti (panauda), ir jis tampa atsakingas už jos techninę būklę, priežiūros organizavimą. Sudaromos teisinės sąlygos sukurti bendrą, individualią vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo įrenginių įregistravimo informacinę sistemą, reglamentuojamą vandens tiekėjo daugiabučių namų savininko atsiskaitymo ir sutarčių sudarymo tvarka, kai pasirenkamas antrasis apsirūpinimo karštu vandeniu būdas. Tai tokia yra įstatymo pakeitimo esmė. Prašom pritarti po svarstymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ministre, dėkojame už pristatymą. Pirmasis klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, ši kartą užduosiu klausimą kaip urbanistas pagal profesiją, pateikdamas Klaipėdos pavyzdį. Siekiant prijungti Klaipėdos miestietį prie vandentiekio, reikia 4 metrų vamzdžio, siekiant prijungti Klaipėdos aglomeracijoje esančią sodybą viename arba Naujasodyje, reikia maždaug 40 metrų vamzdžio, bet vandens kaina yra ta pati. Kas šiuo įstatymu siūloma? Kad daugiabučių gyventojai dar labiau kompensuotų tų, kurie gyvena užmiestyje, prijungimą jau prie namo pamato. Vadinas, daugiabučių gyventojai, kurie šiaip jau gyvena tankiai, turi sumokėti už tų naujakurių infrastruktūrą, užuot būtų sprendžiama atvirkščiai, kad patys naujakuriai prisijungtų prie vandentiekio tinklų. Kaip jūs žiūrite į šitą socialinio atsakingumo dalyką, nes iš esmės vargingiau gyvenantys ir tankiau gyvenantys...

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). ... žmonės turi sumokėti už tuos, kurie gyvena plačiau? Ypač turint omeny, kad šią sesiją nepateikiate Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, kuris iš esmės įkainotų plėtrą tiek, kiek ji kainuoja. Dėkoju.

K. NAVICKAS. Iš esmės jūs teisingai pastebėjote – mes turime tą bėdą dėl išsiskydusios urbanistinės plėtros. Na, aš čia argumentų ir neturėjau pasakyti, kaip jūs sakote, bet aš noriu pabrėžti, kad, nepaisant to, mes vis tiek nesprenđžiame nuotekų valymo, nuotekų surinkimo ir tinkamo išvalymo problemos. Įstatymas atidaro naudoti ir kitus finansinius instrumentus, ne tik vandens tiekėjo. Aš manau, Vyriausybė pasiūlys sprendimą, kaip tą kainų šuolį įgyvendinti. Kita vertus, noriu pasakyti, kad tai yra svarstymo stadija. Kiekvienos idėjos, kiekvieni jūsų siūlymai yra atviri. Mes dar net nepradedame to svarstymo. Mano prašymas yra tik pritarti po svarstymo ir judėti į priekį, nes tas Komisijos pranešimas yra gana rimtas reikalas.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, jau turbūt matėte įregistruotas pataisas, kai įstatymu buvo bandoma teikti karšto vandens ruošimo principus. Norėčiau paklausti, ar jūs tam pritarсите, ar bandysite kaip nors kitaip paveikti Seimo narius, kad jie, ta grupė, pakeistų savo nuomonę? Čia vienas klausimas.

Antras. Iš tiesų teisėtų lūkesčių principas, manau, bus pažeistas, kai vieni žmonės, kurie anksčiau prisijungė prie vandentiekio ir vandenvalos tinklų, patys finansavo, o dabar daliai bus finansuojama iš įmonės lėšų. Ar nemanote, kad čia tam tikri pažeidimai? Ar nereikėtų kompensuoti ir tiems žmonėms, kurie patys prisijungė? Jeigu būtų žinoję, tai niekas nebūtų jungęsi, būtų galbūt visi laukę. Iš tikrųjų čia lygios galimybės pažeistos. Ačiū.

K. NAVICKAS. Į pirmą klausimą. Iš tikrųjų aš nebalsuoju už šitą įstatymą, neturiu tokios teisės, nes nesu Seimo narys. Vyriausybė pritaria, tai pritarimas yra iš Vyriausybės pusės, o Seimas apsispręs, ar tai turi likti, ar ne. Nepradėjus diskusijos negali ir tokio sprendimo priimti. Jūs, kaip Seimo narys, galite visada siūlyti, kad tokio punkto nebūtų.

O dėl antro. Na, tai visada įvyksta, tai yra normali praktika, kad atsiradus galimybėms ar atsiradus aplinkybėms yra keičiamos sąlygos ir tai... Mes ir dabar aiškinomės dėl įvairių paramos instrumentų, tai to pažeidimo, kaip jūs sakote, mes nematome. Bet kokiu atveju negalima toje vietoje sustoti, nes reikia judėti į priekį ir tvarkyti nuotekas taip, kaip priklauso. Už tai mes iš tiesų gauname iš Europos Komisijos paramą, to reikia nepamiršti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, man šitas įstatymas kelia daug klausimų ir aš tikrai labai abejoju, ar galėsiu palaikyti. Pirmiausia, keista girdėti, buvo keista girdėti ir galbūt viltinga girdėti iš premjero S. Skvernelio dar praeitų metų birželio mėnesį, kad nebus stengiamasi baudomis priversti žmones jungtis prie centrinių tinklų, tai dabar mes matome, kad tos baudos yra numatytos, ir jau konkretūs dydžiai. Kitas dalykas. Jūs kalbate apie jungimąsi prie centralizuotų sistemų. Įstatyme yra nuostata, kuri sako apie tai, kad individualūs valymo įrenginiai turės atitikti tas funkcijas, kurias teikia centralizuotos nuotekų valymo sistemos. Man labai įdomu, nes tie žmonės, kurie turi šiandieną (apie 10 tūkst., tiesa, nėra oficialaus registro) individualius valymo įrenginius, nė vienas neatitinka šitų kriterijų. Ar jiems reikės išsikasti tuos savo įrenginius, ar jiems kas nors už tai kompensuos ir kaip čia bus skaičiuojama?

K. NAVICKAS. Į pirmą klausimą atsakysiu taip, kad tai nėra įkalta į akmenį, – prasideda diskusijos. Jeigu yra Seimo narių, jūsų pasiūlymų, kaip mes galime pasiekti kitais būdais tinkamą savo paviršinių, lietuviškų paviršinių vandenų kokybę, mes esame atviri. Nuo kažko reikia pradėti.

Dėl antro jūsų klausimo. Aš noriu priminti. Tas, kas sekė, tas, kas dalyvavo, kai vyko derybos ir mes norėjome stoti į Europos Sąjungą, vienu metu, kai jau įvyko tos derybos, kai mes įstojome į Europos Sąjungą, kurią laiką statybos leidimuose buvo įrašyta sąlyga – atsiradus centrinio valymo infrastruktūrai, privalu jungtis prie jos. Toliau dėl kažkokių motyvų šita nuostata dingo, ir mes šiandieną turime pažeidimą. Jeigu būtų laikomasi to, kas buvo suderėta, ir to, kas buvo teisės aktuose pačioje pradžioje – 2004 metais, nereikėtų šiandien apie tai kalbėti.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDDP*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, dėl karšto vandens apskaitos ir atskaitomybės. Kaip suprantu, šiandieną šaltą vandenį daugiausia apskaito komunalinės savivaldybių įmonės, o karštą vandenį tiekia viduj, jau bent daugiabučių namų, dažniausiai arba nemažu atveju išnuomojė arba privatūs tiekėjai. Tiems privatiems tiekėjams susidaro tam tikri nuostoliai, kuriuos reikia padengti. Dabar šitie nuostoliai bus perkelti savivaldybių įmonėms. Gal jūs galėtumėte pasakyti, kokie tie nuostoliai maždaug susidaro privačiose įmonėse ir koks laukia nuostolių perkėlimas komunalinėms įmonėms, kurios turės administruodamos už tą karštą vandenį padengti? Ačiū už atsakymą.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Aš dabar skaičių tai tikrai nepamenu. Diskusijose buvo... Pats asmeniškai keliose diskusijose dalyvavau. Tikrai aštrios ir karštos diskusijos ir tikrai yra argumentų ir už, ir prieš. Kaip ir sakau, pateikėme svarstyti. Kokia bus Seimo valia, toks bus ir įstatymas. Čia yra tas, kas ateina iš Vyriausybės, iš tų visų apibendrinimų... Mes vis dėlto tenkiname pono A. A. Miškinio nuomonę. Svarstyimo metu aš tuos skaičius arba mano Aplinkos ministerijos tarnautojai tikrai pateiks. Čia ne tas turbūt laikas.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDDP*). Gerbiamas ministre, siūloma Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą pakeisti ir papildyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reglamentavimu siekiant nustatyti geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų bei daugiabučių namų, butų ir kitų patalpų savininkų santykius, teises, pareigas, atsirandančius naudojant geriamąjį vandenį karštam vandeniui ruošti. Kai daugiabučių namų, butų ir kitų patalpų savininkai pagal Šilumos ūkio įstatymą pasirenka antrąjį aprūpinimo karštu vandeniu būdą, šiluma karštam vandeniui ruošti perkama iš šilumos tiekėjo, o geriamasis vanduo karštam vandeniui ruošti perkamas iš geriamojo vandens tiekėjo.

Gerbiamas ministre, drįstu paklausti. Jeigu jums žinoma tokia informacija, jeigu turite tokią informaciją, noriu paklausti, kokiomis proporcijomis pasiskirsto gyventojai pagal Šilumos įstatyme siūlomus tris aprūpinimo karštu vandeniu būdus ir kaip eiliniam vartotojui (čia esmė) apsispręsti, kuris būdas naudingiausias?

K. NAVICKAS. Kiek man yra žinoma, tai antruoju būdu yra... Tikrai Šilumos įstatymas numato tokį būdą, bet jisai dėl to ir neįsigalioja, kad nėra Geriamojo vandens įstatyme, dėl ko yra šitas siūlymas ir dėl ko kyla ta vadinamoji A. A. Miškinio peticija. Dar kartą noriu pabrėžti – čia

ne Vyriausybės siūlymas buvo, o yra gyventojų, piliečio siūlymas. Tiesiog pakartosisiu – tikrai daug karštų diskusijų, sutarimas ilgai buvo ieškotas. Porą metų ieškota, kaip jį reikėtų teikti – tenkinti tą peticiją ar netenkinti. Seimo valia apsispręsti. Tik toks būtų mano komentaras.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už ir prieš ar kas nors užsirašė?

Taip, nuomonė už – K. Mažeika. Nematau salėje. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, pateiktas labai neparengtas įstatymo projektas, nes Aplinkos ministerija iš esmės jau penkerius metus vėluoja su Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu. Miestai plečiami be perstojo ir miestai išplėsti ten, kur jie jau nebėra rentabilūs, mes kartais esame išplėtę savo tinklus į laukus, kur niekada niekas nepasistatys. Aplinkos ministerija nesukūrė mechanizmų priemiesčių zonų plėtrai valdyti ir, deja, turime šitą situaciją tokią, kokią turime.

Pateiktas įstatymo projektas iš esmės yra ydingas, mes iš esmės pradėdame šnekėti, kad Lietuvos vandens tiekėjai tampa ir karšto vandens tiekėjais, o tai yra bene vienintelė, ministre, Europos Sąjungos valstybė, kur mes tokią centralizuoto vandens tiekimo našta užkrauname, kad būtų tiekiamas ir karštas vanduo. Antroji priežastis, kodėl reikėtų grąžinti šitą įstatymą tobulinti, yra kita, nes iš esmės dabar už vandenį moka tą pačią kainą tiek priemiesčių gyventojai, tiek miestų gyventojai, kurie gyvena daugiabučiuose, ir už papildomą infrastruktūrą, kad namą prijungtų prie magistralinio vandentiekio, turi vėl apmokėti visi bendrai, tuo tarpu anksčiau buvo manoma, kad už tą prisijungimą turėtų apmokėti naujakurys. Tai ką dabar atsakyti tiems naujakuriams, kurie sumokėjo už save ir prisijungė prie magistralinių vandens tiekimo tinklų? Jiems bus kompensuota ar kaip?

Man atrodo, čia yra visiškas nenuoseklumas, todėl reikėtų grįžti prie tų siūlymų, kuriuos ministerija gavo iš Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos, tų siūlymų mes nematome įstatymo projekte. Siūlau grąžinti jį tobulinti ir grįžti su normalia redakcija, nes su šia redakcija mes paskandinsime tiek vandentiekio įmones, tiek save komiteto darbe, kur bus šimtai kitų totaliai konceptualių siūlymų. Kviečiu grąžinti įstatymą tobulinti.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Labai ačiū, pirmininke. Iš tiesų, kolegos, jeigu pažiūrėtume giliau ir pamatytume pataisas, kurios užregistruotos, kad tų problemų ir tų baimių nebūtų, išties yra sutarta, kad atskirtume tai, kas yra įpareigota Europos Sąjungos direktyvos, kad ta pažeidimo procedūra, kuri yra pradėta, nesibaigtų finansinėmis sankcijomis, tai išties mes radome bendrą sutarimą ir tikrai kviečiu palaikyti. Tikrai komitete, manau, mes sutarsime, lygiai taip pat atskelsime tą dalį, kuri ir kelia daugiausiai aistrų, ir įsipareigojimus Europos Sąjungai tikrai įvykdysime. O dėl tos ginčus keliančios dalies, manau, bus laiko susėsti ir vandentiekininkams, ir šilumininkams, kai jie turės bendrą sutarimą, tada galėsime grįžti čia, į salę. Iš tikrųjų kviečiu palaikyti tik tą dalį, dėl kurios mums gresia tam tikros sankcijos iš Europos Sąjungos. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai išsiskyrė, todėl kviečiu balsuoti dėl šių įstatymų projektų.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 35, prieš – 14, susilaikė 27. Projektui nepritarta. Gerbiamieji Seimo nariai, galime siūlyti iniciatoriams tobulinti. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.49 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2299 (pateikimas)

Kitas klausimas – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2299. Pranešėjas – ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Kitas įstatymo projektas, kurį taip pat man leista šiandien pristatyti, iš esmės labai paprastas ir kartu sudėtingas, t. y. panaikinti esamą didelę disproporciją sutvarkymo mokesčio tarp kitų pakuočių, nes dabar metalinei pakuotei galiojantis mokestis yra 17 kartų didesnis nuo realiai rinkoje sutvarkytos pakuotės kainos, kai visų kitų pakuočių mokestis yra 4,2. Nematydami argumento, kodėl turėtų būti išskirtas šitas mokestis metalinei pakuotei 17 kartų, palyginti

kaip kitų – 2,2, mes siūlome pakeitimą. Tokia yra įstatymo pakeitimo esmė. Noriu iš karto, užbėgdamas klausimams už akių, pabrėžti, taip, čia yra šitas pakeitimas sietinas su vadinamąja „Metrail“ byla. Mes esame gavę Specialiųjų tyrimų tarnybos pažymą, kurioje yra pagrindinė, esminė nuostata, kad šitas įstatymas negaliojotų atgaline data. Mes tokio varianto nesiūlome. Siūlome svarstyti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Ministre, pradėsiu nuo to, kad, man atrodo, jūs visiškai nebesusitvarkote su savo pareigomis, nes neturite viceministro, kuris atsakingas tiek už atliekų tvarkymą, tiek už vandentiekį. Praeitais balsavimas tai pademonstravo.

O dabar konkrečiai dėl šito įstatymo projekto, tai klausimas jums dėl „Metrail“. Turėjote 10 mėnesių padaryti išvadas, kurios įveiktų sistemine pakuočių tvarkymo sektoriaus krizę. Ir tai yra pirmasis įstatymo projektas, kurį pateikėte. Gerbiama V. Vingrienė pateiks tokį patį įstatymo projektą su dvigubai mažesniu taršos mokesčiu. Tai jūsų atėjimas čia yra iš esmės nereikalingas, nes kolegė jau daro tą patį ir siūlo dvigubai mažesnę baudą. Gerbiamas ministre, ką jūs iš esmės darysite dėl „Metrail“ bylos? Kas gresia Lietuvai? Tai, kad tuoj, už dviejų mėnesių, įmonės, sumokėjusios 30 mln. eurų, nukreips šiuos ieškinius trims organizacijoms, pakuočių tvarkymo organizacijai ir „Žaliajam taškui“, jos bankrutuos, o tai reikš, kad niekas nebeaptarnaus varpelių, ir tai reikš, kad mėnesių mėnesiai, o gal pusmetį mes turėsime visą sistemą, antrinių žaliavų sistemą, kurios niekas neaptarnaus. Jūs ateinate į Seimą su vieninteliu šituo projektu po 10 mėnesių! Ministre, ar jūs tikrai esate pasiruošęs įveikti šitą „Metrail“ krizę, ar turite reikiamus sprendimus?

PIRMININKAS. Laikas.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Jūsų klausimas nesusijęs su projektu, negaliu į jį atsakyti.

PIRMININKAS. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, tai yra iš tikrųjų sveikintinas dalykas mažinti mokesčio tarifus už aplinkos teršimą. Jie iš tikrųjų ne tik disproporcingi tarp kitų pakuočių, bet apskritai neproporcingi ir iš tiesų šiandien skatina daugiau fiktyvias pažymas arba prekybą pažymomis, o ne mokesčio mokėjimą arba net realų sutvarkymą.

Dėl metalinės pakuotės tai mes žinome, kad gamtoje jos nelieka, nes metalas vis tiek nukeliauja bet kuriuo atveju į metalo laužus ir yra perdirbamas, nes tai plusinę vertę turinti atlieka. Bet yra ir kitų pakuočių, kurios iš tikrųjų apmokestinamos daug didesniu tarifu, negu yra realūs perdirbimo kaštai. Aš siūlyčiau dar kartu apmokestinti ir kitas. Mano siūloma pataisa ir bus apie tai, kad būtų sumažintas tarifas, tada mes surinktume daugiau mokesčių į biudžetą ir sumažintume tą prekybos pažymomis aspektą. Problema tikrai būtų išspręsta, būtų atliekų tvarkymo skaidrumas ir nebūtų tokių aspektų...

PIRMININKAS. Laikas.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). ...kaip šiandien turime „Metrail“ skandalą.

K. NAVICKAS. Jūsų klausimas labiau pasiūlymas. Kaip sakiau, svarstymo metu tie pasiūlymai gali būti jungiami arba aptariami. Mūsų pasiūlymas yra išėjęs iš tikrųjų... Mes pakankamai intensyviai konsultavomės tiek su Specialiųjų tyrimų tarnyba, tiek su Valstybės kontrole. Tas skaičius yra ir iš to, ir iš rizikos valdymo. Ta prasme, aš laikausi tos nuomonės, kad mūsų tas skaičius ir šitai pakuotei yra pagrįstas. O, kaip ir minėjau, visi kiti pasiūlymai gali būti svarstymo metu.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, aš norėčiau pasiteirauti, ar mes, Seimo nariai, galėsime pamatyti tą Specialiųjų tyrimų tarnybos pažymą? Kol kas aš čia matau, kad susijusių dokumentų sąrašė jos nėra. Mums būtų įdomu matyti ir ją ir galbūt padaryti panašias išvadas kaip jūsų ar kitokias. Ačiū.

K. NAVICKAS. Nežinau, dėl ko ji nepridėta, nes ji tikrai yra šitame įstatyme. Pridėsime.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs aiškinamajame rašte užsimenate, kad, grįžtant į 2013 metus, vieną milijoną papildomai surenkame, nors toliau, kaip rašote, tai jokios įtakos neturi. Bet kaip jūs apskaičiavote tą įkainį 186? Kuo rėmėtės? Ar jūs žiūrėjote į kitas pakuotes, ar yra metodika, pagal kurią skaičiuojate?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Jis yra skaičiuojamas, yra vertinama bazinė tokių pakuočių sutvarkymo kaina ir yra dedamas indeksas 4,2, ir kitų rūšių pakuotėms iki šiol galioja. Aš negaliu paaiškinti, dėl kokių priežasčių buvo išskirta metalinė pakuotė, kuri iš esmės, kaip ir ponia V. Vingrienė sakė, poveikio aplinkai prasme kokio nors išskirtinumo neturi. Nežinau šitos istorinės priežasties, kodėl buvo 17 kartų pakeltas indeksas. Tiesiog mūsų siūlymas suvienodinti su visomis kitomis, todėl tas 4,2.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Tuoj pažiūrėsime, ar užsirašė kas nors dėl motyvų. Nuomonė už – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš jau išsakiau faktiškai savo poziciją ir pakviesiu tikrai balsuoti. Tai sveikintinas sprendimas, nes mes kaip tik paskatinsime, tai yra sumažinsime tokią teisiškai neteisingą šiandien galiojančią praktiką dėl prekybos pažymomis, siekiant išspręsti užduočių įvykdymo klausimą. Ir galbūt tie, kurie neperdirba realiai ar netvarko, mieliau sumokėtų mokesčių, kuris yra proporcingas ir, kaip ministras siūlo, keturis kartus didesnis negu perdirbimo kaštai realiai. Aš pasiūlysiu kitame dar šiek tiek mažesnį, bet yra didesnis negu perdirbimo kaštai, ir kiek mes artėjame prie proporcijos ir užtikriname atliekų tvarkymo aspektus. Taigi siūlau palaikyti šį siūlymą ir po to sujungti abu siūlymus, sprendžiant problemas ir kitų pakuočių sutvarkymo klausimais.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Ir prieš, ir už. Gerbiamas ministras atnešė projektą su baudos mokesčiu, kuris yra 186 eurai už nesutvarkytą metalo toną. Gerbiama V. Vingrienė kitu projektu siūlo du su puse karto mažesnę baudą, tai yra 82 eurai už toną. Man atrodo, kad metalas nesivolioja pamiškėse. Metalas yra surenkamas visur ir yra perdirbamas. Jeigu metalas yra kažkur nesutvarkomas, tai dažniausiai dėl biurokratinių dalykų, kurių tikrai daug pasitaiko, ir turi pristatyti pažymą per tris dienas.

Man atrodo, kad racionalesnis yra gerbiama Virginijos pasiūlymas kitame projekte, kur bauda, palyginti su sutvarkymo kaštais, yra tik penkiais kartais didesnė. Iš esmės dėl sujungimo siūlyčiau pritarti, tik ministrui apeliuoti. Ministre, gal mano pasisakymas nesusijęs su „Metrail“ byla, bet mes vis dar laukiame šiame parlamente konkrečių siūlymų, kurie išgelbėtų pakuočių tvarkymo sistemą. Jų kol kas nematome registruotų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 57, prieš – 2, susilaikė 10. Įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Pasiūlymų daugiau nematau. Siūloma svarstyti spalio 18 dieną. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.59 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 3², 4, 30, 34¹⁵, 34¹⁹, 34²⁰ straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2333ES (pateikimas)

Kitas klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 kai kurių straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2333ES. Pranešėjas – ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Paskutinis įstatymo projektas, teikiamas šiandien Aplinkos ministerijos. Projekto tikslas – įgyvendinti Vyriausybės programoje numatytas priemonės, kurios padėtų siekti žiedinės ekonomikos tikslų, ir antras yra įgyventi Europos Komisijos įpareigojimus dėl tinkamo Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimo.

Esminiai dalykai šiame įstatymo projekte yra tokie: nustatomas įstatyminis pagrindas aplinkos ministrui nustatyti nacionalinius atliekų nelaiškumo atliekomis kriterijus, kitais žodžiais tariant, nustatyti, kada senas dviratis nėra senas dviratis, kurį galima remontuoti ir naudoti toliau. Kitas – nustatoma atliekų darytojo atsakomybė už atliekų galutinį sutvarkymą, siekiant išvengti fiktyvaus atliekų tvarkymo, įpareigojimas turėti atliekų galutinį sutvarkymą įrodantį dokumentą – dabar tokios prievolės nėra, išplečiamos padangų gamintojų, importuotojų ir platintojų atsakomybės ribos, nustatoma pareiga padangų atliekų tvarką organizuojantiems gamintojams, importuotojams sudaryti sutartis su savivaldybėmis arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos ad-

ministratoriumi dėl padangų atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo.

Šiuo metu didelė dalis padangų kaupiasi didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir už jų tvarkymą atsakingos savivaldybės, nors padangoms taikomas gamintojo atsakomybės principas. Išplečiama sąvoka „transporto priemonė“, kaip ji apibrėžiama Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, taip pat visiems transporto priemonių gamintojams ir eksportuotojams bus taikomas gamintojo atsakomybės principas ir sumažinamas atliekų sektoriaus strateginių dokumentų skaičius, siūloma įrengti tik valstybinių atliekų prevencijos ir tvarkymo planą vietoj dabar rengiamų dviejų dokumentų – Valstybinio atliekų tvarkymo plano ir Valstybinės atliekų prevencijos programos. Siūlome projektui pritarti po svarstymo.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų tuoj pažiūrėsime. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti šiam projektui? Pritariame bendru sutarimu. Ačiū.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų niekas, mačiau, nesiūlo. Siūloma svarstyti gruodžio 4 dieną. Vyriausybė siūlo skubą. Ministras išėjo, neatsakys, ar data tinka. Kol kas preliminariai gruodžio 4 diena. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.02 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2409 (pateikimas)

Toliau. Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2409. Pranešėjas – viceministras V. Macevičius. Prašau.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šio įstatymo projekto esmė yra ta, kad 23 straipsnio 4 dalyje yra labai aiškiai nustatyta, kaip nustatomi Valstybinės atominės energetikos inspekcijos viršininko ir jo pavduotojo atlyginimai. Viršininko atlyginimas yra keturi, pavduotojų – trys vidutiniai atlyginimai tų sektoriaus įmonių, kurias jie kuruoja.

Ir antroje dalyje yra nustatyta prievolė Ministrui Pirmininkui, remiantis Statistikos departamento duomenimis, patvirtinti šį atlyginimą. Vyriausybė mano, kad tai yra perteklinis reikalavimas, ir šiuo projektu siūlo atsisakyti šio perteklinio reikalavimo. Įvertinę VATESI reikšmę, svarbą, jų kompetenciją, siūlome pritarti šiam įstatymo projektui ir svarstyti jį.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų paklausti A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamas viceministre, aiškinamajame rašte yra parašyta, kad bus nustatytas mechanizmas. Dabar yra viena tvarka, bet naujos tvarkos dar nėra, kaip aš supratau, ar ne? Kada atsiras ta nauja tvarka ir gal aš ką nors ne taip supratau? Prašau paaiškinti.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Matote, įstatyme pasakyta – kad konkretus skaičius, kurį už praeitus metus pateikia Statistikos departamentas. Premjeras savo nutarimu patvirtina jį. Na, galima vadovautis... vėlgi čia galbūt komitete galima kalbėti, kaip tai padaryti, gali būti, kad tiesiog Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras, vadovaudamasis Statistikos departamento duomenimis, atlieka šią funkciją. Čia kol kas tikrai nėra aprašyta, bet galima komitete tai išspręsti.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš nežinau, kiek realiai gaudavo vadovai, bet aš žinau, kad buvęs atominės elektrinės direktorius, t. y. objektą, kurį kontroliavo, kaip jūs sakėte, gaudavo ir 10 tūkst. litų. Ar galima daryti išvadą, kad keturi atlyginimai, tai Tatenos vadovas 40 tūkst. gaudavo per mėnesį?

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Šitie duomenys nėra jokia paslaptis, nes netgi atominės elektrinės tinklalapyje yra pasakyta, kad vadovo atlyginimas yra 5 tūkst. 500 eurų. Visų įmonės darbuotojų vidutinis atlyginimas, pagal kurį turėtų būti nustatomi tiek viršininko, tiek pavduotojų atlyginimai, yra 1 tūkst. 300 eurų. Šių metų kovo 1 dieną yra nustatytas atlyginimas viršininkui 5 tūkst. 100 eurų, o pavduotojams – 3 tūkst. 800 eurų. Čia yra bruto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ar dėl motyvų užsirašė kas nors? Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti šiam įstatymo projektui? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomo...

A. DUMBRAVA (TTF). Gerbiamas pirmininke, kaip papildomą norėtume siūlyti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, nes atlyginimai.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti šiam siūlymui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti spalio 9 dieną. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.07 val.

Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2355 (pateikimas)

Viceministras pristatys ir kitą įstatymo projektą – Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2355. Prašau.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 1 straipsnio pakeitimo projektą. Reali situacija šiandien yra tokia, kad, vykdant Ignalinos atominės elektrinės išmontavimo darbus, dezaktyvaciją, įrengiami nauji įrenginiai, kuriuose sumontuojami kėlimo įrenginiai. Dabar visi kėlimo įrenginiai pagal esamą praktiką yra įregistruoti... pagal Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymą jie yra įregistruojami valstybės registre. Tačiau formaliai įrenginiai, kurie užtikrina branduoliniuose objektuose saugą, neturėtų patekti į šio įstatymo reguliavimo rėmus. Taip įstatyme yra įrašyta.

Todėl mes siūlome šito įstatymo projekto pataisa panaikinti šitą formalų reikalavimą ir laikyti, kad visi kėlimo įrenginiai, mechanizmai, kurie atitinka Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo reikalavimus, būtų pagal šitą įstatymą ir prižiūrimi. Taigi prašome pritarti šiam projektui ir ištaisyti tokį formalų prieštaravimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, bet prie pavojingų priskiriamas paprastas mechanizmas – liftas. Atominėje elektrinėje yra labai daug liftų, kurie kelia ne tik branduolines kasetes, bet ir piliečius. Ar jūs norite pasakyti, kad visi prietaisai dabar bus kontroliuojami institucijos, kuri turės sukurti sau papildomą visą sistemą, kad galėtų kontroliuoti? Tai yra tam tikra specifika, nes Socialinių reikalų ir darbo komitetas ne vienus metus susiduria su šita problema, aš šiek tiek orientuojuosi, apie ką mes kalbame. Tai apie kokius prietaisus jūs čia kalbate?

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Galbūt aš netiksliai pasakiau, nes visi kėlimo mechanizmai, taip pat ir liftai, yra priskiriami prie potencialiai pavojingų. Tačiau potencialiai pavojingi vėlgi buvo skirstomi kaip ir į dvi kategorijas. Tai yra tie potencialiai pavojingi įrenginiai, konkrečiai kėlimo mechanizmai, kurie turi įtaką branduolinei saugai, buvo išbraukti iš įstatymo kaip kontroliuoti, liftai, kaip buvo, taip ir lieka. Mes siūlome, kad visi kėlimo mechanizmai būtų įregistruojami ir prižiūrimi pagal Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo reikalavimus. Liftai ir anksčiau buvo. (*Balsai salėje*) Ne, ne, čia išbraukta, o toliau yra duota nuoroda į 3 straipsnio 8 dalį, t. y. kėlimo įrenginiai ir įranga.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nereplikuokite iš vietos. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Siūlo balsuoti. Gerai, balsuojame dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis Ekonomikos komitetas, papildomų... (*Balsai salėje*) Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamasis pirmininke, potencialiai pavojingų įrenginių niekadoms Ekonomikos komitetas nesvarstė, nes tai su ekonomika... Na, gali būti brangesnis, gali būti pigesnis, bet tai yra žmonių gyvybės.

PIRMININKAS. Ką siūlote?

A. SYSAS (LSDPF). Siūlau Socialinių reikalų ir darbo komitetą, nes jis visada šitais reikalais... Čia yra sauga ir sveikata, o ne kas nors kito. Ekonomika čia nekvepia.

PIRMININKAS. Ar yra kitų siūlymų dėl pagrindinio komiteto? (*Balsai salėje*) Nėra. Tuomet skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas už tai, kad pagrindiniu komitetu būtų Ekonomikos komitetas, balsuoja už, kas balsuosite prieš, pagrindiniu komitetu bus Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Skelbiu balsavimą.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 19, prieš – 43. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti spalio 9 dieną.

17.13 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 3, 20 straipsnių papildymo ir 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2157 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 3, 20 straipsnių papildymo ir 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2157. Pranešėja – V. Vingrienė. Prašau.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šio įstatymo pakeitimo tikslas yra dėl sąvartynų plėtros. Pagal Europos Komisijos, Europos Sąjungos direktyvos žiedinės ekonomikos principus sąvartynai turėtų būti mažiausiai populiarūs atliekų tvarkymo priemonė ir nuo 2030 metų į sąvartynus šalinamų atliekų kiekis turėtų neviršyti 10 % visų atliekų.

Šiuo metu Lietuva dar atsidūrusi tokioje situacijoje, kai dirbama dėl sąvartynų plėtros, ir jeigu mes plėsimė sąvartynus, tai tikrai rizikuojame neįgyvendinti ambicingų tikslų – po 2030 metų perdirbti ne mažiau kaip 65 % komunalinių atliekų. Siūlome kartu su kolegomis teikėjais šiuo įstatymo projektu dabartinę praktiką, pagal kurią sąvartynų plėtra yra vykdoma remiantis regioniniais sprendimais, keisti tvarka, kai naujų ar esamų sąvartynų plėtra privalo būti išanalizuota ir patvirtinta Vyriausybės. Lietuvoje Europos Sąjunga finansavo 11 sąvartynų įrengimą. Pagal patvirtintą Valstybės atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planą visų jų metiniai šalinimo pajėgumai sudaro 1,25 mln. tonų, tuo tarpu 2016 metais pašalinta tik trečdalis, t. y. užpildyta 380 tūkst. tonų atliekų. Taigi, mes dar turime atliekų pildymo galimybių sąvartynuose, plėtra tikrai nereikalinga, ji tikrai stabdys, kaip ir minėjau, aukštesnius atliekų tvarkymo pakopų būdus. Be abejo, tuo pačiu įstatymu siūlome sudaryti galimybę šalinti atliekas ne tik regioniniu pagrindu, bet kad būtų galima šalinti ir kituose regionuose. Siūlau šiam įstatymo projektui pritarti.

PIRMININKAS. Paklausti pirmasis norėtų S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Virginija, visų pirma toks conceptualus klausimas. Artimiausias dvi valandas praleisime klausydamiesi jūsų ir norėtusi paklausti pirmą klausimą. Ką veikia jūsų Aplinkos ministerija, nes jinai tokius conceptualius įstatymus turėtų pateikti? Ministras atnešė šiandien, vieną eilutę pateikė. Gal jūs atsakysite, ką veikia jūsų ministerija?

O jeigu konkrečiau, tai kaip jūs žiūrite į tai, kad visi Lietuvos sąvartynai kol kas statomi už europines lėšas, o būsimi bus statomi tik už pačių regioninių atliekų tvarkymo centrų, RATC'ų, lėšas? Jeigu yra iš esmės toks poreikis, atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros ir gaudami leidimai arba išvados, tai dabar iš pačių savivaldybių atimama apsisprendimo teisė ir pasakoma, tik Vyriausybė gali leisti tai. Ar tai nėra savivaldos teisių pažeidimas?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Į pirmą klausimą aš tiesiog jums atsakysiu taip, jog aš negaliu atsakyti už kitus, buvo ministras, galėjote paklausti jo.

O dėl antrojo klausimo, kaip ir minėjau, pagal žiedinės ekonomikos principą mes tikrai neturime plėsti naujų sąvartynų statybų, juo labiau kad esami pajėgumai tikrai pakankami. Jeigu mes tikrai plėtosime, kaip jūs ir minėjote, tai neskatinsime nei perdirbimo, nei pirminio rūšiavimo, nei apskritai atliekų prevencijos, kuri yra atliekų tvarkymo viršūnė. Aš manyčiau, kad mes tikrai turėtume mažinti tą galimybę išvežti į sąvartynus, o sudaryti galimybes perdirbti, panaudoti atliekas kaip žaliavą ir tikrai eiti pažangiu, draugišku aplinkai keliu. Tikrai nemanau, kad tai būtų koks nors pažeidimas.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tikrųjų viskas kainuoja, ir perdirbimai kainuoja. Ar nemanote, kad reikėtų paklausti ir Vyriausybės dėl išvados, nes gal jūs atstovaujate tiems, kurie galbūt tas atliekas superka už nemažus pinigus ir tokiu būdu gauna mūsų sąskaita nemažai pinigų, o jūs savo ruožtu kitą kelią taip pat uždarote, t. y. kalbame apie deginimo įmones,

jūs vėl prieštaraujate? Ar iš tikrųjų nemanote, kad tai ir korupciniu požiūriu reikėtų patikrinti, nes jūs norite nukreipti srautus, kurių kainos bus didelės, kadangi kai kurių produktų perdirbimas pakankamai brangus? Iš tikrųjų pasiūlyčiau ir antikorupciniu požiūriu, ir Vyriausybės išvados.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Sutinku su jūsų siūlymu, tik norėjau pasakyti, atitinkamai paklausti, kad gal pati Europos Komisija užsiima kokiais nors korupciniais aspektais, nes ji tikrai įpareigoja mus eiti žiedinės ekonomikos keliu ir ieškoti būdų, kaip perdirbti atliekas ir panaudoti kaip žaliavą, įeiti į uždara ciklą. Aš manyčiau, kad čia pažangus kelias, o tai, ką mes galvojame, kad brangiai kainuoja perdirbimas ir t. t., tai gerai, jeigu mes šiandien sudarome galimybę deginti, tai visi ir eis tik tuo keliu, pačiu lengviausiu keliu, dar aplinkai taršiu keliu, ir mes tikrai neskatiname perdirbimo. Šiandien matome, kad žaliavos perdirbimo jau net ir nebūtų. Tokiu atveju, kai mes sudeginsime, juo labiau neskatiname net to ekologinio sąmoningumo žmonių, kad rūšiuotų atliekas, gyventų švarioje aplinkoje, pateiktų atliekas kaip žaliavą, naudotų kitų produktų gamybai. Jūs pats žinote, kad Lietuva nėra turtinga savo išteklių, išskyrus miškus. Tai mes galėtume panaudoti, sukurtume naujų verslų ir naujų darbo vietų tokiu atveju.

Jūs sakote, kad tiesiog reikia sudeginti, paleisti žaliavą dūmais, o Europos Komisija kaip tik sako, tai irgi nepopuliaru, kad apmokestinkime vartų mokesčiu tam, kad jį būtų nepopuliarus. Šiandien kas yra? Tos pačios deginimo jėgainės vartų mokesčius įsiskaičiuoja į savo pelnus, tai yra ne mokesčiai už aplinkos teršimą. Bus dabar kitas projektas, aš pasiūlysiu šitą mokesčių taikyti kaip mokesčių už aplinkos teršimą, kad mes jį galėtume nukreipti į aukštesnės pakopos atliekų tvarkymo būdus.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, vis dėlto aš grįžtu prie to klausimo, kurį jau uždavė. Jūsų teikiamo 3 straipsnio pakeitime jūs kalbate apie sąvartynų plėtrą ir naujų sąvartynų statybą tik su Vyriausybės pritarimu. Bet tai yra savivaldybės teritorija. Dažniausiai tai yra jų kompetencijos klausimas. Kaip čia santykiauja savivalda su Vyriausybe šiuo teikimu? Vieni klausia, ar nemato čia Konstitucijos prieštaravimų, nes tam tikros funkcijos yra suteiktos savivaldai. Aš noriu pasitikslinti, ar aš ką nors blogai suprantu?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad mes turėtume žiūrėti į Europos Sąjungos teisės aktus, kurie turi aukštesnę galią nacionalinių teisės aktų atžvilgiu. Jeigu mes einame žiedinės ekonomikos keliu ir kiekviena savivaldybė sumąsto, kad reikia plėsti sąvartyną, nepaisant to, kad ji galbūt arčiau į kitą regioną gali nuvežti, ir dar neužpildytas sąvartynas, ji gali ten tas atliekas šalinti ir jai pačiai galbūt... Ir dabar buvo tokių momentų, kai ir naudodavosi būtent kitų, kur yra patogiau, galbūt net kartais nuvežti ir arčiau, ir pigiau. Aš manau, kad mes sudarytume bendrą koncepciją, kad nusprendžiama ir skatinti, leisti kartu šalinti ne tik to regiono, bet ir kito regiono sąvartynuose, kurie nėra užpildyti, ir neplėsti naujų.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, įsivaizduokite, jūs dirbote ministerijoje, ar ne? Įsivaizduokite save dabar vieną minutę ministre. Kalbate, gerbiama ministre, apie sąvartynų plėtrą. Kada ji baigsis, kada jūs pateiksite, ministre, kitą savo įstatymo projektą, kai tų sąvartynų plėtra bus mažinama? Atvirksčiai. O dėl to, kas nusprendžia, kur tuos sąvartynus plėsti, taip pat yra didelis skirtumas, ar centras, ar savivaldybė. Kur besteigtum sąvartyną, atsiranda gyventojų nepasitenkinimas ir idealiai išrinkti vietą tokiems naujiems tikrai sudėtinga. Taigi atsakymas jūsų, ministre.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Na, jūs dabar ką tik ir atsakėte, kad gyventojai reiškia nepasitenkinimą dėl naujų sąvartynų plėtos. Tai ir yra esmė, kad mes plečiame. Dabar šiandien yra Kėdainių sąvartyno plėtra. O yra sąvartynų, kurie tikrai neužpildyti, ir galima pildyti ir mažinti šalintinių atliekų sąvartynuose kieki.

Dabar vienas regionas, tarkime, turi šalintinių atliekų daug ir užpildo savo sąvartyną, o kito neužpildome ir negalim uždaryti. Tai vežkime tenai, į tą, kuris neužpildytas, ir ten gyventojų nepasitenkinimo nebus, ir nereikės reikšti pretenzijų. Jūs paklauskite, dabar tie Kėdainių gyventojai tikrai protestuoja dėl sąvartyno plėtos. Galiausiai tai ne tik aplinkosauginis ir gyventojų teisės pažeidimas, bet ir mūsų žiedinės ekonomikos principo pažeidimas, ėjimo pažangiu keliu, ką mes iš

tikrųjų norėtume daryti. Tada ieškome racionaliausio sprendimo, ką mes ir turėtume padaryti, o ne eiti pačiu lengviausiu keliu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už, nuomonė už – D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų norėčiau atsakyti Simonui ir Algirdui apie savivaldybių teisių pažeidimą. Iš tikrųjų dabartinė situacija, kai plėtra ir, sakysime, savivaldybių statyba priklauso nuo regioninių sprendimų, tai yra... Sakysime, kaip pavyzdys Kauno RATC. Tai Kėdainių savivaldybė, Raseinių savivaldybė turi po vieną balsą, o Kauno savivaldybė turi keturis ir iš tikrųjų, ką dabar faktiškai Virginija minėjo, kad yra perkrauti sąvartynai, Lapių sąvartynas tuoj pat bus uždarytas per dvejus metus, faktiškai visas srautas bus nukreiptas į Kėdainius. Žmonės protestuoja ir iš esmės ta plėtra yra labai pavojinga. Todėl mes ir turėtume tokį sprendimą, kad jeigu Vyriausybė... Tiksliau, Aplinkos ministerija turėtų įvertinti, kur yra galimybė nedarant plėtros perkelti, ir pervežti tas šiukšles. Todėl ta sprendimo esmė ir yra tokia. Čia tikrai savivaldybės yra nepažeidžiamos. Praktiškai mes jokios įtakos Kaunui neturime, nes jis turi keturis balsus.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, atsiprašau, piktnaudžiauju mikrofonu šiandien, bet tiesiog labai daug Aplinkos apsaugos komiteto klausimų. Viena, kas yra gerai šiame projekte, kad atliekas bus galima pervežinėti tarp regionų. Tai yra sveikintina, kad išnaudojama būtų. Kas blogai? Kad savivaldybės nustumiamos į pašonę ir sakoma: tik su Vyriausybės pritarimu. Turima omeny Kėdainių pavyzdys, bet Vilniuje jau yra perpildytas sąvartynas, Šiauliuose yra perpildytas sąvartynas, kitur irgi artėja prie perpildymo. Tai dėl visų sąvartynų plėtros reikės derinti su Vyriausybe.

O aš ne be reikalo paklausiau gerbiamos V. Vingrienės apie konceptualumą. Gerbiami valstiečiai, tikrasis sprendimas bus, ar pildysis sąvartynai, ar ne, tas, ar įvesime 25 eurų sąvartyno aplinkos taršos mokestį nuo sausio 1 dienos. Dabar yra mokama 7 eurai už kiekvieną pristatytą toną į sąvartyną, nuo sausio 1 dienos turėtų atsirasti 25 eurų mokestis už kiekvieną atvežtą toną.

Jeigu mes atsispirsime pagundai padaryti sąvartynus vis dar pigiausia alternatyva, tai jie ir nepilnės, bet jeigu mes... Artimiausiu metu tikrai pasirodys savivaldybių merų kreipimaisi, RATC'ų asociacija jau parašė kreipimąsi, kad prašo atidėti mokesčio padidėjimą, nes gyventojams labai pa-brangs sąvartynai, nes neišvystyta rūšiavimo sistema. Tada ir pilnės toliau sąvartynai. Bet jeigu mes sąvartynus padarysime brangiausia atliekų šalinimo alternatyva, tada jie ir nepilnės, kaip Švedijoje ar Norvegijoje, kur tik 1 % atliekų padedama į sąvartynus, nes jie yra be galo brangūs. O tokiais draudimais, kurie visiškai iškrenta iš konteksto, mes nesukursime veikiančios sistemos.

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 47, prieš – 1, susilaikė 19. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų...

A. Sysas nori kažką pasakyti.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, aš prašau Vyriausybės išvados, nes aiškinamajame rašte parašyta, kad pinigų nereikės, tačiau bet koks plėtimasis visada reikalauja pinigų. Taip nebūna, kad... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Papildomo niekas nesūlo. Siūloma svarstyti gruodžio 4 dieną. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl Vyriausybės išvados taip pat galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.28 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34¹, 34², 34⁴, 34⁵, 34¹⁶, 34¹⁸, 34¹⁹ ir 34²⁰ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2459, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių ir Įstatymo 3 ir 4 priedėlių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-2460 (*pateikimas*)

Kitas taip pat V. Vingrienės projektas kartu su lydimuoju – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2459. Patį projektą ir lydimąjį.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). (...) Nr. XIIIIP-2459 ir Nr. XIIIIP-2460, kadangi jie yra susiję. Tai Atliekų įstatymo pakeitimas ir Mokesčio už aplinkos teršimą, tai būtų susiję, kartu.

Gerbiami kolegos, šių įstatymų pakeitimo tikslas yra kaip tik išspręsti mokesčio už aplinkos teršimą klausimus. Vienas iš aspektų yra tai, kad siekiama užtikrinti, kad visi elektros, elektroninės įrangos, transporto priemonių gamintojai ir importuotojai dalyvautų atliekų tvarkymo sistemoje, organizuotų ir finansuotų gaminių atliekų surinkimą visoje Lietuvoje, vykdytų Vyriausybės nustatytas užduotis ir kitas pareigas. Panaikinti neefektyvią, brangiai kainuojančią priemonę, turėjusią užtikrinti šių atliekų tvarkymą, bet iš tikrųjų visiškai neveiksmingą, tai yra bankų garantiją ar laidavimo draudimo sutartį.

Ir siūlau numatyti efektyvesnę reguliavimą, pagal kurią tik elektros ir elektronikos įrangos, transporto priemonių baterijų ir akumuliatorių sutvarkymo pareigų nevykdantys gamintojai ir importuotojai privalėtų deklaruoti ir sumokėti mokesť už aplinkos teršimą. Tai skatins rūpintis atliekų sutvarkymu, gerins konkurencinę aplinką, sumažins valstybės išlaidas kontrolės vykdymui ir sumažins gyventojų mokėjimą už sutvarkymą atliekų, kurios yra nesutvarkomos.

Taip pat Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo kontekste yra papildymas, kaip ir aplinkos ministro siūlytas projektas, dėl mokesčio už aplinkos teršimą sumažinimo dėl pakuočių. Įvertinama tai, kad mokestis šiandien keliolika kartų didesnis negu sutvarkymas tos pačios metalinės pakuotės. Kaip ir ministras yra pateikęs, perdirbimas metalinės pakuotės yra 44 eurai, o mokestis šiandien – 753, tad visi šitie mokesčiai ir baudos, kurios dvigubinamos nesutvarkius, iš tiesų neįvykdžius užduočių, skatina prekybą pažymomis. Tokiu atveju patiems tvarkytojams ar gamintojams, importuotojams, nesutvarkiusiems atliekų, gal geriau nusipirkti pažymą, kainuojančią pigiau, negu išties sumokėti mokesť už aplinkos teršimą.

Atitinkamai sumažinamas mokestis ir kitų rūšių pakuočių, kurios tikrai turi pridėtinę vertę ir kurių gamtoje nėra... ne vien tik metalinės pakuotės, kad jis būtų dvigubai didesnis už atliekų sutvarkymą, tačiau galbūt sumažintas mokestis, jeigu netvarkoma. Tai labiau paskatintų mokėti mokesčius į biudžetą, kuris būtų paskirtas atliekoms tvarkyti, bet ne gultų ant gyventojų pečių už nesutvarkytas atliekas, o ne nusipirkti pažymą, kuri realiai kaip ir nesprenžia problemas. Aš manyčiau, kad tai paskatintų ir atliekų tvarkymo skaidrumą, ir iš tiesų būtų sutvarkoma aplinka.

Be to, taip pat dar siūloma įvesti mokesť už aplinkos teršimą dėl elektronikos gaminių, to šiandien nebuvo, ir dėl utilizuotinių automobilių. Kviečiu šiems įstatymų projektams pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, kaip prisimenu, jūsų Vyriausybė sakė, kad mažins naštą ir smulkiam verslui, ir apskritai verslui. Tai šis įstatymas nemažina naštos. Paprasčiausiai didina naštą. Pavyzdžiui, tarkime, transporto priemonių platintojams bus draudžiama transporto priemones platinti neužsiregistravus, aišku, nesumokėjus mokesčių tam tikrų, kai dauguma smulkių verslininkų užsiima reeksportu. Ar viskas yra apgalvota ir ar tikrai jūs galutinai nesužlugdysite to smulkaus verslo, kuriuo užsiima labai mažos įmonės? Ačiū.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Šitą mokesť už aplinkos teršimą reikalauja direktyva mokėti. Pagal principą teršėjas moka. Turėtų mokėti...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Reeksportuoja. Kaip tai bus suskaičiuota? Įveži į Lietuvą... Atvirksčiai, jos išvažiuoja toliau. O jūs paimsite mokesť. Kur čia tvarkymas?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Mokestis yra už utilizuotinas ir numatytas 30 eurų už toną, atsiprašau, už vieneta.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. Taip pat niekas neužsirašė. Ar užsirašė? Spėjo S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš tiktai kolegų dėmesį atkreipiu, kad tai yra tylus automobilio mokesčio įvedimas – 30 eurų registracijos mokestis, ir ateity šitas mokestis gali būti pakeltas iki bet kio. Dabar registracijos atveju bus pradėtas mažas mokesčio rinkimas ir po to, sakykime, gal net už pusmečio ims kas nors ir vietoj 30 eurų padarys kitokį mokesť. Balsuodami už šitą projektą mes įvedame automobilio mokesť.

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto kartu su lydimuoju.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 44, prieš – 4, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas dėl pagrindinio įstatymo projekto nesiūlomas. Siūloma dėl lydimujo, kad būtų Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną.

Per šoninį mikrofoną – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau taip pat paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritariame dėl Vyriausybės išvados.

17.35 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34²³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2416, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. IX-720 2 straipsnio ir Įstatymo 3 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2417 (pateikimas)

Toliau – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34²³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2416. Taip pat ir lydimasis. Pranešėja – V. Vingrienė. Pateikimas.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dar kartą. Pristatysiu Atliekų tvarkymo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2416 ir taip pat Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2417, nes tai yra susiję projektai. Šia pataisa atliekų sektoriaus teisinis reguliavimas aiškiai apibrėžiamas, kad apmokestinamųjų gaminių rūšių... priklausomai nuo situacijos, turi apmokėti teršėjas. Šiuo projektu siekiama aiškiai atskirti apmokestinamųjų gaminių rūšių, nedviprasmiškai įstatymo lygiu leisti atskirti apmokestinamųjų gaminių rūšių atliekų tvarkymo valdymą, leisti atskiroms gamintojų ir importuotojų organizacijoms, pavyzdžiui, automobilių importuotojams, padangų atliekų tvarkytojams ar atskirų automobilių detalių tvarkytojams, sudaryti sutartis su atskirais tvarkytojais. Tai leistų atitinkamai pasirinkti pagal kaštus konkrečiai perdirbamų atliekų, t. y. automobilių dalių, tada skatintų kaip tik konkurencinę aplinką, sudarytų konkurencines galimybes tvarkant automobilių atliekas. Kviečiu šiam įstatymo projektui pritarti ir sudaryti galimybes gamintojų ir importuotojų organizacijų konkurencijai, taip sumažinant atliekų tvarkymo kaštus.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritariame.

Siūlomi komitetai: dėl pagrindinio įstatymo projekto kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti gruodžio 4 dieną. Dėl papildomo projekto kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Matau, K. Mažeika turbūt paprašys...

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Su visa pagarba pranešėjai, tikrai ne dėl to, kad nepasitikiu ja, bet norisi lygiai taip pat Vyriausybės išvados.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Viskas labai gerai.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti šiam siūlymui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.38 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2 ir 3 straipsnių bei Įstatymo 3 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1412 (pateikimas)

Kitas projektas – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 kelių straipsnių bei įstatymo 3 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1412. Pranešėja – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Šitas įstatymas yra susijęs su padangų tvarkymu. Siūloma panaikinti vadinamąją prekybą padangų perdirbimo pažymomis, panašiai, kaip buvo ir pakuočių atliekų sektoriuje. Projekte siūlomos nuostatos, pagal kurias visi apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai mažiausiomis sąnaudomis, vienodomis sąlygomis prisidėtų prie surenkamų padangų atliekų kiekio mažinimo ir aplinkos taršos mažinimo. Taip pat pagaliau būtų išspręsta ap-

linkos taršos padangomis problema ir gyventojams nereikėtų mokėti mokesčio už bešeimininkų ir didelio gabarito atliekų surinkimo aikštelėse sukauptų padangų atliekų sutvarkymą. Taip būtų sumažinta aplinkos tarša padangomis, nes visos padangos būtų sutvarkytos, stipriai sumažėtų šešėlinė prekyba pažymomis, nes patys gamintojai ir importuotojai būtų suinteresuoti aktyviau kovoti su pareigų nevykdančiais gamintojais ir importuotojais, padangų importuotojams sumažėtų administracinė našta, nes nebereikėtų teikti mokesčio už aplinkos teršimą padangų atliekomis deklaracijos ir suvienodėtų konkurencijos sąlygos.

Taip pat paskirstomas... tvarka dėl mokesčio už aplinkos teršimą padangomis. Jeigu anksčiau buvo renkami atskiri mokesčiai už naujas, restauruotas ir naudotas padangas, tai dabar paskiriamas mokestis pagal padangų skersmenį: už mažesnes nei 118 centimetrų skersmens padangas būtų vienoks tarifas, t. y. 200 eurų už toną, už padangas, kurių skersmuo didesnis nei 118 centimetrų, būtų 400 eurų už toną, ir atitinkamai vėlgi paskirstomas mokestis, numatomas mokestis už aplinkos teršimą... suskirstant baterijas į atskiras kategorijas ir numatant jiems atskirus mokesčius už aplinkos teršimą. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, tiek to, atsibodau jau, ačiū.

PIRMININKAS. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kokia būtų to užstato kaina, ar tai priklausytų nuo dydžio, ar nuo svorio, kaip tai būtų?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Čia ne apie užstatą kalbame.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ne apie užstatą?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Čia kalbama apie mokestį už aplinkos teršimą, tai yra mokestis būtų sumokėtas tuo atveju, jeigu nesutvarkytų. Ir nuo jo būtų skaičiuojama bauda už nesutvarkymą, tai yra dvigubinama, kas yra ir šiuo metu. O dydis lentelėje įvardintas. Aš minėjau, 200 eurų už toną už mažesnio nei 118 centimetrų skersmens padangas ir 400 eurų už toną didesnio.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų verslas pas mus labai išradingas. Gal jūs turite duomenų, kiek kainuoja, pavyzdžiui, padangų sutvarkymo tona ir kiek yra tas mokestis, jeigu nesutvarkai, nes verslas dažnai daro taip: jeigu mokestis yra mažesnis, negu kainuoja sutvarkymas, tai jie netvarko, o paprasčiausiai susimoka mokestį.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Palaukite, tai dabar čia ir numatomas didesnis mokestis, negu buvo. Tarkime, jeigu anksčiau buvo už naujas padangas 104 eurai už toną, už restauruotas – 86, naudotas – taip pat 86, tai dabar mes siūlome 200 eurų už toną už mažesnio skersmens ir už didesnio – 400.

PIRMININKAS. Daugiau niekas nenori klausti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 41, prieš nėra, susilaikė 14. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną.

Per šoninį mikrofoną pasiūlymą turi K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Dėl šio projekto taip pat būtų naudinga Vyriausybės nuomonė.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritariame.

17.42 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. IX-720 5, 10 straipsnių pakeitimo, Įstatymo 2, 3, 6 straipsnių papildymo ir Įstatymo papildymo 8 priedu įstatymo projektas Nr. XIII-2425 (pateikimas)

Kitas siūlymas – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. IX-720 įvairių straipsnių pakeitimo, įstatymo įvairių straipsnių papildymo ir įstatymo papildymo 8 priedu įstatymo projektas Nr. XIII-2425. Pranešėja – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Tai jau paskutinis mano pateikimas. Aš manau, dar iškentėsite mane šitoje tribūnoje. Šio įstatymo pakeitimo tikslas – numatyti mokestį už degintinas atliekas, tai yra mokestis į biudžetą, už aplinkos teršimą. Šiuo metu to ir reikalauja Europos Komisija, kaip tik skatindama, kad atliekų deginimas būtų nepopuliarus.

Kas yra šiandieną? Šiandien tos pačios atliekų deginimo jėgainės, tai yra operatoriai, tą mokestį skaičiuoja, bet jie skaičiuoja į savo pelno dalį, tai yra 28 ar 30, 35 eurai už toną, arba skaičiuoja veikianti jėgainė, arba yra numačiusios tos, kurios yra šiandien statomos. Tai iš principo nekeičia situacijos, nes, gaudamos nemokamą žaliavą, tai yra atliekas, kurios visiškai nekainuoja, jėgainės dar papildomai užsidirba, plius užsidirba iš šilumos ir elektros. Tuo tarpu už aplinkos teršimą mokestis nesumokamas. Tai siūlau šitą mokestį – vartų mokestį, kurio reikalauja Europos Komisija, mokėti į biudžetą, skaičiuoti. Jis numatytas, diferencijuojamas pagal atliekų rūšį, tai yra nepavojingų atliekų. Yra trys kategorijos. Proporcingai didinti nuo 2020 metų kas penkerius metus, pavyzdžiui, nuo 10 eurų nekomunalinių atliekų srauto nepavojingų atliekų deginimą nepavojingų atliekų deginimo įrenginiuose, nuo 10 iki 25 eurų už toną; biologinio mechaninio apdorojimo įrenginiuose apdorotų komunalinių atliekų deginimo nepavojingų atliekų deginimo įrenginiuose mokestį – nuo 15 iki 35. Ir neišrūšiuotų atliekų deginimas būtų nuo 25 iki 45 eurų už toną. Tai būtų ir mokestis už aplinkos teršimą, ir deginimas mažiau populiarius daromas, ir naikinama praktika, kai galbūt būtų noras deginti visiškai neišrūšiuotas atliekas. Šitą mokestį atitinkamai reikėtų skirti Specialiajai aplinkos apsaugos programai ir aplinkai draugiškiems atliekų tvarkymo būdams finansuoti, skatinti, t. y. pirminiam rūšiavimui, perdirbimui ar atliekų prevencijai. Tai čia būtų toks aplinkai draugiškas siūlymas, atitinkantis ir žiedinės ekonomikos aspektus. Siūlyčiau tam po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Virginija, jūs šiandien pakėlėte 20–30 mokesčių eilučių, įvedėte naujus automobilių mokesčius, dabar įvedate deginimo mokesčius. Aš ne veltui klausiu, ką veikia Aplinkos ministerija, kur yra modeliavimas, nes atliekų tvarkymo sistema yra tokia sudėtinga, ten yra tiek kintamųjų dalykų, kad aš negaliu turėti nei nuomonės už, nei nuomonės prieš. Jūsų kolega komiteto pirmininkas dėl kiekvieno jūsų klausimo prašo Vyriausybės išvados. Tai gal paprašykime Vyriausybės iš esmės, kad ji pradėtų kokią nors koncepcinę sistemą ir atneštų? Kaip man apsispręsti dabar, ar 10 eurų yra normalu, ar ne už neperdirbamų atliekų?.. Pasakykite, kaip įvertinti jūsų pateiktus skaičius, kad jie yra sąmoningi ir logiški. Dėl kiekvieno to skaičiaus būtinas bent koks nors modeliavimas, galimybių studija, nes kitaip mes esame kaip ežiukai rūke. Kaip mums apsispręsti, ar tai yra iš viso sąmoningi siūlymai?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Kolega Simonai, aš jus vertinu tikrai kaip protingą, plataus požiūrio kolegą, tačiau jūs sąmoningai meluojate sakydamas, kad tai yra papildomas automobilių mokestis. Tai ne automobilių mokestis, dar kartą jums kartoju, tai būtų mokestis už aplinkos teršimą utilizuojant automobilį, konkrečiai už perdirbimą.

Kitas aspektas, jeigu čia taip pat lygintume ir įvertintume, logiška, nelogiška. Tai jūs pasiklauskite Klaipėdoje veikiančio „Fortumo“ vadovų, kiek pagrįstai skaičiuojamas, rodos, 28 eurų mokestis už deginamų atliekų kiekį. Tai pats „Fortumas“ šiandien ima, kiek suprantu, dar jis yra nevienodas, priklauso nuo to, iš kur tos atliekos deginti atvežamos. Ir tai įskaičiuojama į įmonės pelną. Įmonė, dar kartą kartoju, gauna žaliavą nemokamai. O mes dabar skaičiuojame šį mokestį mažesni, nei šiandien skaičiuoja „Fortumas“, arba, tarkime, planuoja kitų dviejų kogeneracinių jėgainių operatoriai – 30–35 eurų už toną mokestį. Tai mes ir suskaičiuokime, kas yra logiška, ar tai yra brangu, ar nebrangu. Bet mes suskaičiuosime, kiek eis į biudžetą, o ne į įmonės kišenę. Tai būtų ir mokestis už aplinkos teršimą, ir mažinantis atliekų deginimo populiarumą, jį mes galėtume skirti pirminiam rūšiavimui, perdirbimui arba atliekų prevencijai.

PIRMININKAS. Klausia A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, aš taip sau pagalvojau, kad jeigu Seime dar tokios entuziastingos bent penkios Virginijos, tai tada dar nebent Prezidentė įsiterptų su savo siūlomais teisės aktais, nes Vyriausybei nebebūtų kada.

O klausimas būtų labai paprastas. Jūs visą krūvą, visą paketą pateikėte teisės aktų projektų. Šiaip ar taip, vienokių ar kitokių būdu bandėte su ta pačia Aplinkos ministerija derinti tam tikras pozicijas? Ar jūs savo ruožtu, o ministerijos paprašysime Vyriausybės išvados?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia ačiū už komplimentą, šiandien jau girdžiu antrą. Malonu tikrai, bet dėl Aplinkos ministerijos mes turbūt puikiai suprantame, kad šiandien ministerija tikrai didelį darbo krūvį turi ir galbūt sudėtinga situacija su ekspertais ir jų apkrova. Iš tikrųjų mes deriname, be abejo, deriname tam tikrus aspektus, bet deriname, tarkime, ir su mokslininkais, galiausiai vertiname pagal tų pačių deginimo jėgainių taikomus tarifus ir pagal Europos Komisijos direktyvas, kas iš tiesų skatina atitinkamai rūpintis mūsų aplinka ir skatina eiti žiedinės ekonomikos keliu.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš labai trumpai. Noriu vieną techninį klausimą. Čia buvo minėta, kad labai daug kintamųjų, skirtingos kainos ir panašiai. Kas kontroliuos tuos procesus? Juk gali būti taip, kad bus amžinai deginama pigiausia rūšis *à la*? Kaip jūs įsivaizduojate tą kontrolės mechanizmą, kad nebūtų apeinami jūsų šie siūlymai?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Ką jūs turėjote omeny „deginama pigiausia rūšis“? Nerūšiuotas atliekas turėjote omeny? Matote, kad atitinkamai ir didesnis mokestis už aplinkos teršimą priklauso nuo to, kokias atliekas ruošiamasi deginti. Manychiau, kad yra labai gera drausminimo priemonė. Ar jūs manote kitaip?

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Virginija, visa pagarba jūsų entuziazmui, bet tokių beryšybių negalima pateikti. Pasižiūrėkite, 2020 metais nerūšiuotos atliekos deginimo įrengimuose bus apmokestinamos jūsų siūlomu 25 eurų mokesčiu. Į sąvartyną padėti atliekas, kaip aš vadinu, aplinkos taršos mokestis bus už kiekvieną toną 27 eurai. Tai ką tada darys regionų sąvartynai? Jie ims ir nuveš ne į deginimo įrengimus, o nuveš į sąvartynus, nes jūsų siūlomas mokestis pabrangins geresnę aplinkosauginę alternatyvą deginimą iki tokio lygmens, kad iš esmės bus pigiau nuvežti į sąvartyną, o mes to nenorime. Tai čia kertasi su logika visa atliekų tvarkymo hierarchija. Aš ne veltui klausiu, kas, iš kur ištraukė tokius skaičius, įveda naujus mokesčius? Kaip minimumas turėtų būti galimybių studijos, kurios susieitų. Kiek turi kainuoti sąvartynas, kad į jį nevažtų, kiek antru laiptu turi kainuoti deginimo įrengimai, kaip turi būti išrūšiuotos atliekos, kur padėtos ir perdirtimas kiek turėtų kainuoti. Dabar kiekvieną mokestį paėmus atskirai ir be galimybių studijų taip suvėlus, tai čia mes tuoj sulauksime Europos Komisijos sankcijų, nes vėl viskas važiuos į sąvartynus. Aš griežtai siūlau atmesti šitą projektą ir nevarginti Vyriausybės su dar viena išvada, kuri bus absoliučiai neigiama po pateikimo.

PIRMININKAS. Nuomonė už – V. Vingrienė. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, teikiant savo projektą negalima pasisakyti už. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 51 Seimo narys: už – 14, prieš – 9, susilaikė 28. Projektui nepritarta.

Siūloma iniciatorei tobulinti bendru sutarimu. Ačiū, pritarėme.

Gerbiami kolegos, norėčiau pasitarti. Kadangi posėdžio laikas baigėsi, liko tik keli rezerviniai klausimai ir savaitės, prasidedančios rugsėjo 24 diena, posėdžio darbotvarkė, ją turėtume patvirtinti. Pratęsime posėdį, kad šie klausimai greičiau baigtųsi, ir judėsime namo. N. Puteikis dar norėtų.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš atsiprašau, norėjau paspausti už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – už. Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininką, kuris mums pristatys savaitės, prasidedančios rugsėjo 24 diena, posėdžio darbotvarkę.

17.54 val.

Seimo savaitės (2018-09-24–2018-09-28) – 2018 m. rugsėjo 25 d. (antradienio) ir 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, Seniūnų sueigoje buvo svarstyta kitos savaitės darbotvarkė, jai iš esmės buvo pritarta. Yra daug tęstinių klausimų, kurie buvo jau svarstyti, dabar bus

antrasis biudžeto svarstymas. Toliau, Seimo statuto pakeitimai, Politinių partijų finansavimo įstatymo priėmimas, Atliekų tvarkymo įstatymo priėmimas, Rinkimų įstatymo svarstymas ir priėmimas, yra surinkti dėl referendumo parašai, tai bus privalomai įrašytas į darbotvarkę klausimas. Daug įstatymų yra pateikiama naujų.

Prezidento du įstatymai teikiami. Vyriausybės pusvalandyje bus pranešimas apie Europos struktūrinių lėšų panaudojimą. Pranešėjas – ministras V. Šapoka. Tai tiek būtų apie 25 dieną.

27 dieną, ketvirtadienį, yra biudžeto priėmimas. Toliau – dėl Seimo Pirmininko pavaduotojo rinkimų turėsime apsispręsti, dėl M. Vainiutės skyrimo Seimo kontroliere turėsime apsispręsti. Ir popietinė darbotvarkė yra opozicinės Tėvynės sąjungos, bet ji kol kas neišdavė mums paslapčių, ką ten svarstysime, tai negaliu ir atsakyti.

Ir dar norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad tam, kad 2 ir 4 dieną planuoti nenumatyti posėdžiai nebūtų daromi, tai kviesime į posėdį, planuojame nenumatytą posėdį 28 dieną, tai yra penktadienį, vieną posėdį iš ryto, kad būtų galima priimti su referendumu susijusius projektus ir eurointegracinius. (*Balsai salėje*) Siūlysimė daryti posėdį, taip.

PIRMININKAS. Klausiti niekas neužsirašė. Galima bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę? Galime. Ačiū, patvirtinta.

17.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-2551 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškienę, kuri mums pristatys komisijų pasikeitimus. Tai pirmiausia projektas Nr. XIIIIP-2551.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš 14 dabar veikiančių komisijų plus trijų nestatutinių aštuoniose yra tam tikri pakeitimai. Aš labai greitai. Seimo nutarimo projektas Nr. XIIIIP-2551. J. Jarutis nori, pageidauja dirbti Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijoje, o P. Urbšys pageidavo iš šitos komisijos išsibraukti. Komisijos narių skaičius lieka tas pats. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Taip pat niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 55, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2552 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2552.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Migracijos komisija. Liberalų sąjūdžio frakcijos pageidavimu, vietoje S. Gentvilo – V. Alekna. Skaičius lieka tas pats – 14.

PIRMININKAS. Klausiti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Taip pat niekas kalbėti neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. 1 ir 2 straipsniai. Pasiūlymų nėra. Galima 1 ir 2 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 55, prieš nėra, susilaikė 1.

Tiktai norėčiau paminėti dėl protokolo, kad ten buvo vienas straipsnis. Ne taip pažiūrėjau.

18.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2553 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau – projektas Nr. XIIIIP-2553.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Peticijų komisija. A. Gumuliauskas yra labai atsakingos Valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkas ir išties sudėtinga būtų dirbti dar Peticijų komisijoje, todėl prašo išbraukti. Frakcija tam pritaria ir siūlo pakoreguoti skaičių. Devyni Peticijų komisijos nariai lieka toliau dirbuotis.

PIRMININKAS. Klausti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Yra du straipsniai ir dėl abiejų nėra jokių siūlymų. Galime pritarti abiem bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 56 Seimo nariai ir visi 56 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2553) priimtas. (*Gongas*)

18.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2554 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau. Seimo nutarimo projektas Nr. XIIIIP-2554.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Priklausomybių prevencijos komisija. Kaip žinote, šioje komisijoje yra B. Markauskas. Jis aktyviai dirba Migracijos komisijos pirmininku ir prašo išbraukti iš Priklausomybių prevencijos komisijos.

PIRMININKAS. Klausti...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ir pakoreguoti skaičių, komisijoje lieka 13 narių.

PIRMININKAS. Klausti ir dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Taip pat diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Dėl jų jokių pasiūlymų nėra. Galima pritarti bendru sutarimu visiems straipsniams? Ačiū, pritarta. Kviečiu balsuoti dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 55, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2554) priimtas. (*Gongas*)

18.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2555 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2555.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Savižudybių ir smurto prevencijos komisija. Mes ką tik anksčiau priimtu nutarimu J. Jarutį patvirtinome Kriminalinės žvalgybos... todėl yra prašymas jį išbraukti iš Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos. Šioje komisijoje lieka dirbti dešimt Seimo narių. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Taip pat diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Dėl straipsnių pasiūlymų nėra. Galima pritarti bendru sutarimu visiems straipsniams? Ačiū, pritarta. Kviečiu balsuoti dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 55 Seimo nariai ir visi 55 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2555) priimtas. (*Gongas*)

18.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-190 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sutarimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2556 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Projektas Nr. XIIIIP-2556.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pakeitimas. Liberalų sąjūdžio frakcijos prašymu vietoj V. Aleknos – S. Gentvilas. Čia tiesiog sukeičia narius. Skaičius lieka toks pat.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Klausti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra. Galima abiem pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 53 Seimo nariai: visi 53 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Priimta. (*Gongas*)

18.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. XIII-483 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2557 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2557.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Neįgaliųjų teisių komisijos pakeitimas. Norime papildyti G. Vasiliausko aktyvia veikla šią komisiją ir paprašyti padidinti narių skaičių nuo 10 iki 11.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.
Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Nėra gauta pasiūlymų. Galime pritarti straipsniam bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.
Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 51 Seimo narys: už – 51, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIII-2557) priimtas. (*Gongas*)

18.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1034 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2558 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIII-2558.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tai Sveikos gyvensenos komisijos pakeitimas. Ir tai paskutinis Seimo nutarimas. Vietoj G. Vasiliausko, kurį ką tik patvirtinome dirbti Neįgalųjų teisių komisijoje, siūloma įrašyti T. Tomiliną. Ačiū, jeigu pritarSITE. Ir dėkoju už ištvėrė.

PIRMININKAS. Klausti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Bendru sutarimu galima pritarti? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis. Dėl jo nėra gauta jokių pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 52 Seimo nariai: už – 49, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas (projektas Nr. XIII-2558) priimtas. (*Gongas*)

18.08 val.

Seimo narių pareiškimai

Gerbiamieji Seimo nariai, pagrindinė darbotvarkė baigėsi, liko Seimo narių pareiškimai. Į tribūną kviečiu E. Zingerį.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Brangūs bičiuliai, labai džiugu matyti šią garbią auditoriją, ypač Seimo Pirmininką. Dvi dienos iki tokios liūdno atminimo datos, kai mes, kai kurie iš jūsų, kas norės, kas ne, paminėsime 75 metus, kai nacių SD daliniai įsiveržė čia pat, Vilniaus senamiestyje, į Vilniaus getą. Įsiveržė ir paskutinius besipriešinančius moteris, vyrus ir kelis vyrus, kurie visgi sugebėjo gauti iš lietuvių pasipriešinimo dalyvių keletą automatų ir pradėjo šaudyti tuos niekšus juodomis uniformomis... visgi nukovė geto kovotojus, išsivežė juos į Panerius ir ten sušaudė. Laukia ši jubiliejinė data. Ką tik, kolegos, jums išdalino prašymus, jeigu įmanoma, pirmadienį būti kartu su mumis, kai bus skaitomi vardai. Kodėl mes skaitysime vardus? Ir Seimo Pirmininkas pažadėjo ateiti ir skaityti vardus kartu. Todėl, kad tie skaičiai miesteliuose, 6 tūkst., 3 tūkst., 2 tūkst. žuvusiųjų, mažai ką reiškia, o vardai ir jų nuotraukos bent laikinai atgaivina mums jausmą, kokia tai buvo europiečių visuomenė iki karo. Aš šia proga norėčiau sau leisti skirti keletą minučių jiems atminti, kalbėdamas apie nepaprastą tarpukario Lietuvos pagreitį, kai mes labai greitai įtvirtinome litą, mūsų ūkis pakilo, ir atminimas, gerbiamas Seimo Pirmininke, atminimas apie ikikarinę Lietuvą ir apie jos sėkmę leido mums 50 metų nepasijusti sovietais ir po to priešintis Sąjūdžio metu, ir atkurti nepriklausomą Lietuvą. Prie ikikarinės Lietuvos sėkmės prisidėjo ir Lietuvos žydai, kurie buvo nužudyti. Tas procentas yra vienas iš didžiausių Europoje – virš 90 %, o kartais

sakoma – 94, žuvo 94 iš 100. Dabar jidiš kalba kalba tik keli šimtai žmonių Lietuvoje. O ta kalba klestėjo literatūra – ir F. Dostojevskis, T. Manas, F. Kafka buvo išversti į šią kalbą, Lietuvoje veikė pilnos gimnazijos – 12 klasių gimnazijos šia kalba. Mes praradome didelę etniką, su kuria dabar Lietuva sėkmingai būtų išvirtinusi gal ir greičiau Vakarų bendruomenėje, jeigu jie būtų likę gyvi. Tenka apgailestauti, kad iki šiol kyla abejonių, kas tarp mūsų turėtų būti didvyriai.

Gerbiami kolegos Seimo nariai, aš manyčiau, kad didvyriai Lietuvoje iš praeities yra tie, kurie nėra nė vieno iš tų žvėriškų režimų, tiek Stalino, tiek Hitlerio, metu bent kiek prisidėję vienaip ar kitaip prie tos atminties, prie tų žmonių represijų, naikinimo arba jų perkėlimo. Pavyzdžiui, aš per ilgus pokalbius su savo tautiečiais bandžiau juos įtikinti ir daugelį įtikinau, ir jūs matėte, kaip Izraelio ambasadorius atnešė gėlių Auksutei, Vanago dukrai. Lietuvių tauta turi teisę į pasipriešinimą ir tas pasipriešinimas yra didingas, bet ar tą pasipriešinimą mes galime leisti menkinti? Ar galime leisti menkinti keliais pavyzdžiais žmonių, kurie buvo ir didvyriai, ir kartu ne didvyriai? Nesmerkdami jų, aš nekalbu apie žudikus, aš nekalbu apie tuos, kurie žudė Antrojo pasaulinio karo metais savo kaimynus, nekalbu apie policijos bataliono atstovus... Bet jeigu žmogus buvo Šiaulių apskrities vadovu, tai aš manyčiau, kad jam teko pasirašyti labai daug įvairių nutarimų, vokiečių inspiruotų, nacių valdžios inspiruotų. Aš siūlyčiau iš tokių žmonių nedaryti didvyrių dabartinės demokratinės europinės Lietuvos, gal turint galvoje jų gerus darbus, neužsiimant jų smerkimu, bet jokiū būdu jų nepakylėjant iki sektino pavyzdžio. Tas nuotolis tarp sektino pavyzdžio ir buvusių blogų ir gerų darbų turėtų turėti kokį nors balansą, nes mes atsakingi ne tik galvodami, už ką žus Lietuvos, NATO kareiviai, bet ir už tai, kaip susiformuos jauno Lietuvos žmogaus sąmonė, šiuolaikinio europiečio sąmonė.

Aš manau, ši sąmonė bus kovinga. Atsimeriant labai išmintingą Vasario 16-osios partizanų vadovų pasirašytą 1949 metų aktą, aš jį keletą sykių įdėmiai perskaičiau, jame labai aiškiai suformuluoti sakiniai, kad kai Lietuva bus laisva (tai buvo baisiais Stalino metais), tai Lietuva patrauks atsakomybėn tiek sovietų, tiek nacių nusikaltėlius. Tai yra 1949 m. vasario 16 d. akte. Tai šie žmonės, būdami miškuose, bandė pasakyti, kad jie yra aljantų pusėje, antihitlerinės koalicijos aljantų pusėje, kur Lietuva, kaip subjektas, negalėjo būti kaip atskira valstybė, nes ji buvo okupuota. Bet jie po karo pasakė, mes aljantų pusėje, britų, amerikiečių, tų šalių, Rytų valstybių, kurie kovoja prieš nacius. Tai būdami aljantais Antrajame pasauliniame kare, remiantis partizanų vakarietiška logika, kad jie... kuriose mini ir amerikiečių demokratijos pavyzdžius Vasario 16-osios akte, mes nelabai galėtume daryti herojus iš žmonių, kurie, padarydami daug gero savo gyvenime, buvo abejingi geriausiu atveju arba, pavyzdžiui, perkėlinėjo iš Šiaulių į Žagarę. O Žagarė tai yra ne miestelis, tai yra ir miestelis, ir kartu tūkstančių Šiaulių miesto ir aplinkinių miestelių gyventojų žudynių vieta. Todėl aš, nesmerkdamas nieko, jūs puikiai žinote mano gyvenimo kredo, jūs niekada negirdėjote mano smerkiamųjų žodžių per visą savo gyvenimą, būdamas šios valstybės signataru, vis dėlto saugočiausi darymo herojais žmonių, kurie turėjo sunkų gyvenimą, žuvo sovietinės okupacijos metais, turėjo didvyriškų puslapių, bet turėjo ir labai nedidvyriškų puslapių.

Todėl šiandien, prieš 75 metų minėjimą, matydamas, kiek daug jūsų užsirašė pirmadienį skaityti pavardes, Prienu, Marijampolės, Ukmergės, Šiaulių, Kauno, Vilniaus gyventojų vardu dėkodamas jums iš karto už šį renginį, kuriame įsmerkinsite tuos žmones, jų veidus ir jų neįvykusias 1941–1942 metų vasaras, aš vis dėlto siūlyčiau būti atsargesniems su herojų panteonu, kurį mes turėtume kurti labai atsargiai, atsižvelgdami į tų žmonių viso gyvenimo vaizdą. Labai jums ačiū.

Ir ačiū jums už jūsų įdėmumą. Jeigu jūs nieko prieš – aš nedirščiau to daryti, žiūriu, ar Seimo Pirmininkas man leistų paminėti – kadangi mes tuoj pat minėsime Lietuvos holokausto 75 metų jubiliejų, prašyčiau paminėti aukas tylos minute.

PIRMININKAS. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū.

Tylos minutė

PIRMININKAS. Ačiū.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš jums širdingai dėkoju. Labai jums ačiū, dėkoju savo, savo mamos, geto kalinės, vardu, savo brolio rašytojo M. Zingerio vardu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, pratęsiu tą liūdną temą ir turiu galimybę informuoti jus, kad rytoj 12 valandą Kauno IX forte bus minėjimas, o sekmadienį 14 val. 30 min. Paneriuose. Visus, kas norite ir galite dalyvauti, kviečiu.

Mano kita pareiškimo dalis yra ta, kad paskelbta „15min“ melaginga žinia, arba, kaip mes dabar esame įpratę vadinti, *fake news*. Jūs turbūt nė vienas iš manęs niekada negirdėjote jokio keiksmažodžio, lygiai taip pat šiandien aš nesikeikiau. Tai man pačiam būtų nepriimtina. Labai aiškiai parašyta, kad aš nusikeikiau posėdžio metu. Tai yra gėda tai žiniasklaidos priemonei, kuri drįsta įrašyti tokius žodžius, kokius galbūt norėtų girdėti, bet jiems to niekada nepavyks padaryti. Atsiprašau jūsų, jeigu kas nors pagalvojote taip, kaip jie rašo.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiu K. Starkevičių. Nebenorite? L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš suprantu dabar tą žanrą, mes skeptiškai žiūrime į tuos pareiškimus, bet aš vis dėlto, kadangi Emanuelis kalbėjo, daug gerų, teisingų dalykų pasakė, be jokios abejonės, bet ta mintis dėl heroizavimo ir deheroizavimo, porą aspektų.

Be abejo, nereikia heroizuoti to, kas nevertas, bet lygiai taip pat nereikia iš žmonių daryti antiherojų. Visą laiką pusiausvyra yra labai svarbi, o pusiausvyrą visada išlaikyti padeda žinantys žmonės: istorikai, atsakingos institucijos, ekspertai. Ir nors pavardė nebuvo paminėta, bet mes žinome, apie ką buvo šiek tiek užsiminta, t. y. apie J. Noreiką-Generolą Vėtrą. Šiuo atveju mums turbūt visiems, kai apie jį kalbame, reikėtų turėti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išvadą, pažymą, kuri įvertina įvairius jo gyvenimo faktus, be abejo, įvairius, teisingai Emanuelis sakė, bet vis dėlto tam tikrus dalykus ir išvadas padarė. Aš noriu tiesiog pacituoti perskaitydamas kai kuriuos dalykus.

Centro pažymoje teigiama, kad ištirtuose archyvuose dokumentuose ir istorikų darbuose nerasta jokių žinių, kad J. Noreika būtų buvęs Šiaulių apskrityje vykusių masinių žydų naikinimo operacijų dalyvis. Pabrėžtina, kad jis tokių funkcijų ir negalėjo atlikti, nes vokiečių okupacinė valdžia žydų naikinimo operacijoms vykdyti naudojo ne lietuvių civilinės valdžios, o policinių struktūrų pareigūnus. J. Noreika savo ruožtu buvo ne policinės struktūros, o civilinės įstaigos darbuotojas ir jos vadovas. Be jokios abejonės, kai kurie jo parašai, sprendimai tikrai sudarė prielaidas žydų, mūsų Lietuvos piliečių, atskirimui, bet tai nebuvo tas veiksmas, apie kurį aš ką tik kalbėjau.

Dar daugiau. Priminsiu, kad Generolas Vėtra buvo suimtas ir išvežtas į Štuthofio koncentracijos stovyklą. Tai buvo padaryta tokiu būdu, vokiečių saugumo policijos vadas Lietuvoje K. Jėgeris taip apibūdino J. Noreikos suėmimo priežastis: „Vadovavo lietuvių pasipriešinimo judėjimui ir ypač kurstė prieš Reicho komisaro paskelbtą lietuvių tautos mobilizaciją. Ostlando saugumo policijos ir SS vyriausiojo vado įsakymu, suderinus su aukštesniu vado, siunčiamas tolesniam laikui į Reiche esančią koncentracijos stovyklą.“ Galų gale 1947 metais nepasitraukė į Vakarus, liko čia, buvo suimtas bolševikų ir nužudytas už antisovietinę veiklą. Tai tiek dėl šiek tiek platesnio konteksto. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, mūsų darbotvarkė baigta. Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 50 Seimo narių. Taigi rugsėjo 20 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Alekna Virgilijus 80, 82
Ažuolas Valius 77
- Bacvinka Kęstutis 57, 58
Bakas Vytautas 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 37, 63, 64
Balsys Linas 12, 44, 48, 53, 55, 56, 57
Bartkevičius Kęstutis 8
Basanavičius Jonas 25
Baškienė Rima 7, 27, 80, 81, 82, 83
Baublys Juozas 46
Baura Antanas 38, 39, 78
Bernatonis Juozas 22
Bukauskas Valentinas 22
Burokienė Guoda 21
Butkevičius Algirdas 17, 18, 19, 21, 25, 42, 43
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 47
- Dagys Rimantas Jonas 9, 10, 34, 61, 63
Degutienė Irena 49
Dostojevskis Fiodoras (Dostojevskij Fiodor) 84
Dumbrava Algimantas 8, 41, 42, 70, 71
- Gaidamavičius Andrejus 12
Gentvilas Eugenijus 24, 27, 28, 30, 37, 47, 49
Gentvilas Simonas 14, 15, 16, 18, 21, 29, 43, 44, 58, 65, 67, 68, 69, 72, 74, 75, 78, 79, 80, 82
Glaveckas Kęstutis 10, 40, 41
Gražulis Petras 20, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33
Gumuliauskas Arūnas 81
- Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 84
- Imbrasas Juozas 44, 45
- Jakeliūnas Stasys 22, 29, 59
Jarutis Jonas 80, 82
Jėgeris Karlas (Jäger Karl) 85
Jovaiša Eugenijus 22
Jovaiša Sergejus 22, 50, 73, 79
Juknevičienė Rasa 22
Juozapaitis Vytautas 40, 62
- Kafka Francas (Kafka Franz) 84
Kamblevičius Vytautas 38, 39, 59
Kaminskas Darius 74
Karbauskis Ramūnas 17, 26, 64
Kasčiūnas Laurynas 10, 85
Kepenis Dainius 50
Kindurys Gintautas 56, 58
Kirkilas Gediminas 22, 25, 48
Kirkutis Algimantas 45
- Kubilienė Asta 22
Kubilius Andrius 12, 13, 16, 17, 21, 28, 29, 30, 33
Kukuraitis Linas 44
Kupčinskas Andrius 52
- Landsbergis Gabrielius 8, 26, 37, 57, 64
Linkevičius Linas Antanas 44
- Macevičius Vidmantas 70, 71
Majauskas Mykolas 9, 13, 16, 19, 29, 56
Malinauskas Ričardas 60, 63
Manas Tomas (Mann Thomas) 84
Markauskas Bronius 10, 81
Martinėlis Raimundas 42
Masiulis Eligijus 26
Masiulis Kęstutis 9, 12, 24, 33, 34, 35, 36, 52, 63
Masiulis Rokas 46
Mažeika Kęstutis 8, 11, 12, 13, 14, 17, 20, 21, 22, 58, 67, 76, 77
Miškinis Antanas Algimantas 64, 66
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 66
- Navickas Andrius 52, 53
Navickas Kęstutis 39, 46, 64, 65, 66, 67, 68, 69
Navickienė Monika 9, 47
Nekrošius Arvydas 7, 33, 34, 37, 38, 48, 61
Nevulis Petras 13, 14, 15, 16
Noreika-Generolas Vėtra Jonas 85
- Olekas Juozas 8, 12, 14, 25, 34, 37, 38, 50, 66, 68
- Paksas Rolandas 30, 31, 32, 33, 62
Palionis Andrius 59
Paluckas Gintautas 62
Pavilionis Žygimantas 9
Petrauskienė Jurgita 39, 42, 48, 49, 50, 51, 52, 53
Popovienė Raminta 46
Pranckietis Viktoras 7, 79, 85
Puidokas Mindaugas 28, 29, 47, 53
Pupinis Edmundas 28, 34, 36, 43, 48, 55, 65, 72, 75, 77
Puteikis Naglis 18, 31, 32, 79
- Razma Jurgis 7, 11, 15, 16, 20, 21, 23, 27, 30, 31, 32, 36, 49, 50, 52, 59, 60, 61, 62, 63
- Salamakinas Algimantas 34, 57
Saudargas Paulius 11, 13, 16, 17, 21, 59
Semeška Vilius 60, 61, 62, 63, 64
Sinkevičius Rimantas 22, 58, 59
Sinkevičius Virginijus 22, 41, 50
Sysas Algirdas 12, 14, 22, 34, 41, 49, 68, 70, 71, 73, 74
Skaistė Gintarė 8, 9, 14, 52, 62
Skardžius Artūras 27, 29

- Skvernelis Saulius 21, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 66
Stalinas Josifas (Stalin Josif) 84
Stančikas Andriejus 22
Staniuvienė Levutė 8
Starkevičius Kazys 45, 46, 77, 85
Steponavičius Gintaras 38
Surplys Giedrius 38, 45
- Šapoka Vilius 80
Šarknickas Robertas 22, 49
Šernas Tomas 52, 53
Šimonytė Ingrida 22, 29
Širinskienė Agnė 22, 23, 27, 28, 29, 30, 32, 36
- Tamašunienė Rita 61
Tomilinas Tomas 8, 9, 56, 83
- Tumėnas Stasys 46, 47
Urbšys Povilas 21, 26, 27, 35, 53, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 80
- Vainiutė Milda 80
Valiūnas Petras 30
Vanagas-Ramanauskas Adolfas 84
Varžgalys Juozas 22
Vasiliauskas Gediminas 82, 83
Veryga Aurelijus 40, 43, 45, 47
Vingrienė Virginija 11, 12, 18, 19, 51, 63, 68, 69, 72, 73,
74, 75, 76, 77, 78, 79
Vinkus Antanas 39, 40, 66
- Zingeris Emanuelis 83, 84
Zingeris Markas 84

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*